International Symposium on Communication and Technology with Philosophical Dimensions

Uluslararası Felsefi Boyutlarıyla İletişim ve Teknoloji Sempozyumu

14-15 January 2023

14-15 Ocak 2023

MARMARA ÜNİVERSİTESİ GÖZTEPE KAMPÜSÜ

KEYNOTE SPEAKERS

David J. Gunkel

Hacı Mustafa Açıköz

Thomas A. Bauer

Selahattin Halilov

ABSTRACTS BOOK

www.isct-phd.org

Kedidedi Yayıncılık 6
Sempozyum Bildiri Özeti 1

Abstract Book:The International Symposium on Communication and Technology with its Philosophical Dimensions
Editors: Şevki Işıklı - Özhan Tıngöy

Özet Kitapçığı:Uluslararası Felsefi Boyutlarıyla Teknoloji ve İletişim Sempozyumu
Editörler: Şevki Işıklı - Özhan Tıngüy

Şubat 2023 © Kedidedi Yayıncılık

Kapak Tasarım & Mizanpaj
Zehra Nur Ufuk

Dizgi
Satı Önder Ufuk

ISBN : 978-605-73543-6-5

Kedidedi Yayıncılık
Atatürk Mah. Sedef Sok. No:32/B
Lüleburgaz/Kırklareli
Tel :0 532 583 43 79
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No: 53917

info@kedidedi.com.tr
www.kedidedi.com.tr
www.bukitapbenim.com

ABSTRACTS BOOKS

ISCT-PHD

The International Symposium on Communication and Technology with its Philosophical Dimensions

BİLDİRİ ÖZETLERİ

FEBİTS

Uluslararası Felsefi Boyutlarıyla Teknoloji ve İletişim Sempozyumu

EDİTÖRLER
Şevki Işıklı - Özhan Tıngöy

Contents / İçindekiler

*The Realition Turn: A Techno-Ethics for 21st Century and Beyond /**David J. Gunkel** (Keynote Speaker)* 12
*Metaphos of Reality: Constructing Globalized Worl Concepts in Frames of Media Change /**Thomas A. Bauer** (Keynote Speaker)* 13
*Revisiting Common Sense Holist Theory of Communication: (As Remedy for any Reductionist Suicidal Theories of Communication and Technology of 21st Century) /**Hacı Mustafa Açıköz** (Keynote Speaker)* 14
*Bilimsel-Teknoloji Gelişim, İletişim ve Manevi Sorunlar / **Selahaddin Khalilov** (Keynote Speaker)* 15
*Reflections On Teaching Ethics Of Digital Communication Technologies / **Yusuf Yüksekdağ*** 16
*Deneyimli Odaklı Sanal Gerçeklik Anlatılarında Kronotopik Yapı / **Ümmühan Molo*** 17
*Görüntünün Sayısallaşmasından Uzamsalın Dijitalleşmesine / **Baran Kahraman*** 18
*Türkiye'deki Fenomen Annelerin Instagram Paylaşım Davranışları Üzerinden Annelik Dijital Kimlik İnşasının İncelenmesi: Sharenting / **Thomas Alfred Bauer, Aybike Serttaş Ertike , Çise Ayhan Helvacıoğlu*** 19
*Trans-Humanism And Humanoids /**Aysel Demir*** 21
*A Psychoanalytıcal Evaulatıon Of Metaverse On The Basıs Of Baudrıllardıan Sımulatıon Theory /**Ali Barış Kaplan, Thomas A. Bauer*** 22
*Yapay Zekâ ve Toplum: Yapay Zekâ Sosyolojisiyle Eleştirel Bir Bakış /**Ulaş Başar Gezgin*** 23
*Digital Ethics And Robotic Ethics How Much Artıfıcıal Intellıgence? (Robotıstan Example) / **Selcan Aktaş*** 25
*Yapay Zekâ ve Akıllı Sistemlerin Yazılm asını Sağlayan Programlama Dillerinin, İnsan ve Makine Arasındaki İlişkide Evrensellik Tartışması /**Zuhal Hazar*** 26
*Türkiye'deki Gazeteciliğin Etik Kodları: Bulanık Mantıksal Bir Analiz / **Şevki Işıklı, Alaattin Aslan*** 28
*Uygulamalı Medya Etiğinde Bir Vaka Analizi: Gazetecilik Öğrencilerinin Holmes Vakasına Dair Görüşleri /**Tuba Nur Bulut , Şevki Işıklı*** 29
*Ödeme Duvarını Aşmak: Türkiye'de Gazetecilerin Çevrimiçi İçeriğe Erişim Pratikleri / **Sedat Erol*** 31
*The Evolution of Data Journalism: A Case Study of Azerbaijani Broadcasting Channels / **Vafa Isgandarova*** 33
*İnsanlığın Yeni Varoluşsal Krizi; Teknolojinin Paranteze Aldığı İnsan / **Mehmet Emin Babacan*** 34
*Nietzsche'deki Üstinsan Kavramı Bağlamında Post-Human Hareketinin Bir Felsefi Eleştirisi / **Yasemin Afacan Tozoğlu, Aysel Demir*** 35
*Dijital Felsefe; Kavramlar, Olgular, Yöntemler: İnternet Felsefe Siteleri ve YouTube Felsefe Kanallarının Karşılaştırılması / **Şevki Işıklı, Neslihan Köşger*** 36
*Online Spiritual Counseling Advantages and Disadvantages / **Halil Ibrahim İşbilici, Sevki Işıklı*** 38
*Luciano Floridi'nin Bilişim Felsefesine Yaklaşımı / **Begüm Özkaynak*** 39
*Mediatizing Social Drama in the Digital Age: Considering the Resolution of Social Crises through Social Media /**Süheyla Nil Mustafa*** 40
*A Review of Midjourney Through Giorgio Agamben's Concept of Apparatus / **Çılga Doğukanli , Merve Kaptan*** 41
*Büyük Veri Üzerine Epistemolojik Bir Değerlendirme /**Sertaç Dalgalıdere*** 42
*Dijital İkiz Teknolojisinin Sinemada Kullanımı Üzerine / **Esennur Sirer*** 43
*Dijital Sanat Sergisinin Belgesele Dönüşme İhtimali Üzerine: Sezen Aksu Dijital Sanat Sergisi / **Seher Şeylan*** 44
*Sınıf Çatışmasında Teknolojik Unsurların Etkilerinin Elysium Filmi İzleğinde İncelemesi /**Leyla Doğan*** 45
*Yeni Bireyselliğin Travmatik İlgileri: Katarsis Programı Hakkında Sosyolojik Bir Analiz / **Mehmet Emin Balcı*** 46
*Technostress: Old Teachers' Big Problem With Technology İnteraction /**Özlem Çeziktürk*** 47
*Etkilenim ve Etkileşim Tasarımı: Yeni Bir Teknolojik Formül Olarak Birey-Ötesicilik Bağlamında 'Etkilenimsel Tasarım' / **Çağrı Barış Kasap*** 48
*Toplumsal Hareketlerde Sosyal Medyanın İşlevi: İran Protestoları Örneği / **Selami Özsoy*** 49
*Post-truth Kimliklerin Gelişiminde Dijital Aktivizm: Kadın+ (artı) Hareketi / **Büşra T. Durmuş*** 50
*Değişen Medya Ortamında İletişim ve Demokrasi Kavramlarına Yeniden Bakmak /**Abdulkadir Büyükbingöl*** 51
*İfade Özgürlüğü Kapsamında İnternet Erişimi / **Esra Fatma Fazlıoğlu*** 52
*Siyasal İletişim ve Siyasal Pazarlamaya Nörobilim Katkısı: Nöropolitik Araştırmaların Kapsamı, Yapısı ve Geleceği / **Ferdi Akbıyık, Ömer Kürşad Tüfekçi*** 53

*Dijital Tüketim Kültüründeki Pazarlama İletişimi Çabalarını Nörobilim Teknikleriyle Anlayabilmeye Yönelik Kavramsal Düzeyde Strateji Önerileri /**Ferdi Akbıyık, Ömer Kürşad Tüfekçi*** 55
*Teknoloji Etiği: Teknolojinin Karanlık Yüzüne İlişkin Tartışmalar /**İnayet Aydın*** 56
*Acquisition and Loss of Information in the Classroom / **Ali Baykal*** 58
*Digital Ethics and Educational Challenges / **Aysun Doğutaş*** 59
*Yapay Zekanın Sanat Tanımımızı Yeniden Yapılandırabilmesi Üzerine Bir İnceleme / **Tolga Erkan*** 60
*Augmented Intelligence and New Approaches in Human-Machine Collaboration / **Feride Zeynep Güder*** 61
*AI and Ethics in Education: ChatGPT Program Example / **Ceren Çubukçu Çeraslı, Yavuz Selim Balcıoğlu*** 62
*Dijital Dünyada Siber Zorbalığa Karşı Ahlaksal Açıdan Bir Değerlendirme /**Kamuran Gülarslan Değer*** 63
*NFT Olgusunun Sosyal Medyadaki Görünümü /**Dr. Erman. M. Demir*** 64
*Sosyal Medyanın Bir Stres Faktörü Olarak Ele Alınması ve Stres Faktörlerinin Değerlendirilmesi /**Tuğba Koç*** 65
*Hakikat Ötesi Dijital Çağda İletişimin Yitirilmesi / **Abdulsamet Günek*** 66
*Bernard Stiegler Anısına: Politik Felsefe Olarak Teknoloji Felsefesi /**Tacettin Ertuğrul*** 67
*Lensa AI (Yapay Zekâ) ''Sihirli Avatarlar''' Uygulaması Güvenlik Endişeleri / **Semra Geçkin Onat*** 68
*Toplumun Gelişimi Açısından Artırılmış Gerçeklik Uygulamaları /**Dönay Nisa Kara*** 69
*İletişimin Anlam Arayışı /**Nevfel Boz*** 70
*Teknolojik Tekilliğe Geçiş Aşaması: Dijital Bir Habitus Örneği Olarak Metaverse /**Müge Karabağ*** 71
*Dijital Yazının Sonuçları Üzerine Bir Eleştiri: Belleğin Dışsallaştırılması / **Zeynep Şehidoğlu*** 72
*Learned and Cognitive Bias in Text-to-Image AI 'Art' Generation Models /**Ayşe Uslu*** 73
*The Effect of Social Media and Digital Marketing as an E-Commerce Acquisition Channel on Reverse Retailing / **Naim Çetintürk*** 75
*Sanat, Kültür ve Yapay Zekâ / **Özlem Küçük*** 76
*Suni Gündem Oluşturma Yöntemi: Astroturfing / **Sadullah Mücahid Bağ, Selami Özsoy*** 77
*"Ben De Öneriyorum" Devri Bitti Mi? Etkileyen Pazarlama Bağlamında ReklamdanvKaçınma Davranışının Reklam Değeri Üzerindeki Rolü /**Asena Temelli Coşgun, Özge Özkök Şişman*** 78
*Bedenlenmiş Biliş Yaklaşımı Bağlamında Sosyal Medya Deneyimini Ele Almak /**Işkın Özbulduk Kılıç*** 80
*Gözetim Temalı Dijital Oyunlar Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme /**Ömer Furkan Alp*** 81
*Dijitalleşmenin İşletme İnsan Kaynakları Yönetim Süreçlerine Etkisi ve Bir Araştırma / **Emre Can Şahin, Gürcan Papatya*** 82
*Küreselleşme ve Dijitalleşmenin Getirdiği Fırsatlar ve Riskler Üzerine Bir İnceleme / **Mustafa Gökmen*** 83
*Online Eğitim Sürecinde 18-24 Yaş Arasındaki Üniversite Öğrencilerinde Nomofobi / **Güven Kimençe, İhsan Eken*** 85
*Facilitating Social Presence in Blended Learning Environments via Web 2.0 Tools / **Sibel Ergün Elverici*** 86
*Bir Bildiriminiz Var: Bildirimlerle İlgili Kullanıcı Deneyimleri / **Nehir Devrim*** 87
*Toplumsal Cinsiyet Perspektifinden İnsan ve Medya İlişkisinin Aile Fotoğraflarındaki Görüntüsel ve İzleksel Analizi: 1990-2020 Yılları / **Duygu Küçüköz Aydemir, Hanife Nalan Genç*** 89
*Teknoloji Çağında Aşırı Benlik Algısının Epidemik İlişkisinde Sosyolojik ve Dini Süreçler / **Nihat Oyman*** 90
*Powerline Communicaiton, 5G and AI Ethical Challenges / **Antony Ndolo*** 91
*Web Site Uygulamalarına Yönelik Reklam Ve İzleme Araçlarının(Çerez,Cokies) Etkinliklerini Kontrol Altına Alabilen Çerez Yönetim Modelinin Tasarlanması Üzerine Değerlendirme / **Hüseyin Camcı , Mesut Akbaş, Abdullah Gül*** 92
*Səlahəddin Xəlilov İrsində Türk Dünyasının Birliyi Strategiyası / **Mehriban Sərdarova*** 93

Organizing Committee /Organizasyon Komitesi

Prof. Dr. Özhan Tingöy – Marmara University (Coordinator)
Assoc. Prof. Şevki Işıklı – Marmara University
Lecturer Sertaç Dalgalıdere, Ph.D. – Trakya University
Prof. Dr. F. Neşe Kaplan – Marmara University
Asst. Prof. Ali Barış Kaplan – Istanbul University
Satı Önder Ufuk – Kedidedi Publishing
Mustafa Çokyaşar (Master of Arts)
Durmuş Durukan (Master of Arts)

Science Board / Bilim Kurulu

Prof. Dr. Ali Murat Yel- Marmara University – Türkiye
Prof. Dr. Almaz Nasibova – Baku State University – Azerbaijan
Prof. Dr. Cem Çetin – Marmara University – Türkiye
Prof. Dr. Ebru Özgen – Marmara University – Türkiye
Prof. Dr. F. Neşe Kaplan – Marmara University – Türkiye
Prof. Dr. Filiz Aydoğan Boschele – Marmara University – Türkiye
Prof. Dr. Kamala GAHRAMANOVA- Baku State University – Azerbaijan
Prof. Dr. Kamala PANAHOVA – Baku State University – Azerbaijan
Prof. Dr. Lala JABBAROVA – Baku State University – Azerbaijan
Prof. Dr. Mehmet Özçağlayan – Marmara University – Türkiye
Prof. Dr. Nazakat KARIMOVA – Baku State University – Azerbaijan
Prof. Dr. Nazife Güngör – Uskudar University – Türkiye
Prof. Dr. Nigar Pösteki – Kocaeli University – Türkiye
Prof. Dr. Nikos PANAYOTOPOULOS – National and Kapodistrian University of Athens – Greece
Prof. Dr. Özhan Tingöy – Marmara University – Türkiye
Prof. Dr. Suat Gezgin – Yeditepe University – Türkiye
Prof. Dr. Vafa ISGANDAROVA – Baku State University – Azerbaijan
Prof. Dr. Walter PFANKUCHE – Kassel University – Germany
Prof. Dr. Vedat Çakır – Necmettin Erbakan University – Türkiye
Assoc. Prof. Ahmet Çetinkaya – Marmara University – Türkiye
Assoc. Prof. Ali Öztürk – Antalya Alaattin Keykubat University – Türkiye
Assoc. Prof. Aysel Demir – Kırıkkale University – Türkiye
Assoc. Prof. Ayşe Koncavar – Marmara University – Türkiye
Assoc. Prof. Celal Yeşilçayır – Gümüşhane University – Türkiye
Assoc. Prof. Cem Tutar – Uskudar University – Türkiye
Assoc. Prof. Ersin Diker – Gumuşhane University – Türkiye
Assoc. Prof. Gonca Uncu – Marmara University – Türkiye
Assoc. Prof. Haldun Narmanlıoğlu– Marmara University – Türkiye
Assoc. Prof. İhsan Karlı – Kocaeli University – Türkiye
Assoc. Prof. Sertaç Timur Demir – Gumuşhane University – Türkiye
Assoc. Prof. Şeyda Barlas Bozkış – Marmara University – Türkiye
Assoc. Prof. Ömer Kürşad TÜFEKCİ Isparta University of Applied Sciences – Türkiye
Assoc. Prof. Şevki Işıklı – Marmara University – Türkiye
Assoc. Prof. Şule Gece – Kırıkkale University – Türkiye
Assoc. Prof. Tunç Yıldırım – Duzce University – Türkiye
Assoc. Prof. Ufuk Bircan – Hacı Bayram Veli University – Türkiye
Assoc. Prof. Zuhal Akbayır – Marmara University – Turkey
Asst. Prof. Abdulkadir Büyükbingöl – Gelisim University – Türkiye
Asst. Prof. Ali Barış Kaplan – Istanbul University – Türkiye
Asst. Prof. Aysel Ay – Marmara University – Türkiye
Asst. Prof. Betül Kılıç – Marmara University – Türkiye
Asst. Prof. Büşra Durmuş – Marmara University – Türkiye

Asst. Prof. Özden Toprak – Hatay Mustafa Kemal University – Türkiye
Asst. Prof. Seçil Özay – Marmara University – Türkiye
Asst. Prof. Serkan Bayrakçı – Marmara University – Türkiye
Asst. Prof. Süheyla Nil Mustafa – Marmara University – Türkiye
Asst. Prof. Yenal Göksun – Marmara University – Türkiye
Lecturer Sertaç Dalgalıdere, Ph.D. – Trakya University – Türkiye
Research Assistant Alaattin Aslan, Ph.D. – Marmara University – Türkiye
Research Assistant Aygün Şen, Ph.D – Marmara University – Türkiye
Research Assistant Mehmet Serhan Tezgeç, Ph.D – Marmara University – Türkiye
Research Assistant Mustafa Ali Minarlı, Ph.D. – Marmara University – Türkiye
Mert Küçükvardar, Ph.D.
Elnur Sardarov Zaur, Ph.D. – Business Management University – Azerbaijan
Farid Jabbarli, Ph.D. – Azerbaijan Tourism and Management University – Azerbaijan
Fioralba Vela, Ph.D. – University of Vlora – Albania
Sevinch Ulashova, Ph.D. – Nizamiy Tashkent State Pedagogical University – Uzbekistan
Seyid Majid Sadr MAJLES, Ph.D. – University of Tabriz – Iranian
Jateen Raoof Mahmood, Ph.D. – Kerkuk Mekin Academy – Iraq
Vijayaletchumy Subramaniam, Ph.D. – University Putra Malaysia – Malaysia
Yousef NOZOHOUR, Ph.D. – Tehran Allameh Tabatabai University – Iranian
Dr. Yusupova Diloram Yunusovna, Ph.D. – Academy of Sciences of Uzbekistan, Uzbekistan

Referee Board / Hakem Kurulu

Prof. Dr. Ali Murat Yel- Marmara University – Türkiye
Prof. Dr. Cem Çetin – Marmara University – Türkiye
Prof. Dr. Filiz Aydoğan Boschele – Marmara University – Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Özçağlayan – Marmara University – Türkiye
Prof. Dr. Nazife Güngör – Uskudar University – Türkiye
Prof. Dr. Suat Gezgin – Yeditepe University – Türkiye
Assoc. Prof. Ahmet Çetinkaya – Marmara University – Türkiye
Assoc. Prof. Ayşe Koncavar – Marmara University – Türkiye
Assoc. Prof. Cem Tutar – Uskudar University – Türkiye
Assoc. Prof. Gonca Uncu – Marmara University – Türkiye
Assoc. Prof. Haldun Narmanlıoğlu– Marmara University – Türkiye
Assoc. Prof. Mehmet Arslantepe – Kocaeli University – Türkiye
Assoc. Prof. Özgür Velioğlu Metin – Kocaeli University – Türkiye
Assoc. Prof. Sarp Bağcan – Istanbul Gelisim University – Türkiye
Assoc. Prof. Şeyda Barlas Bozkış – Marmara University – Türkiye
Assoc. Prof. Şule Gece – Kırıkkale University – Türkiye
Assoc. Prof. Ufuk Bircan – Hacı Bayram Veli University – Türkiye
Asst. Prof. Aysel Ay – Marmara University – Türkiye
Asst. Prof. Begüm Aylin Önder – Arel University – Türkiye
Asst. Prof. Betül Kılıç – Marmara University – Türkiye
Asst. Prof. Büşra Durmuş – Marmara University – Türkiye
Asst. Prof. Zuhal Akbayır – Marmara University – Türkiye
Asst. Prof. Deniz Telek – Hasan Kalyoncu University – Türkiye
Asst. Prof. Koray Sevindi – Istanbul Medeniyet University – Türkiye
Asst. Prof. Metin Yasan – Nisantasi University – Türkiye
Asst. Prof. Özden Toprak – Hatay Mustafa Kemal University – Türkiye
Asst. Prof. Seçil Özay – Marmara University – Türkiye
Asst. Prof. Seda Aktaş – Istanbul Fenerbahce University – Türkiye
Asst. Prof. Yenal Göksun – Marmara University – Türkiye
Research Assistant Aygün Şen, Ph.D – Marmara University – Türkiye
Research Assistant Buket Akdemir Dilek, Ph.D. – Istanbul Aydin University – Türkiye
Research Assistant Can Özbaşaran, Ph.D. – Marmara University – Türkiye
Research Assistant Doğuşcan Göker, Ph.D. – Sakarya University – Türkiye
Research Assistant Mehmet Serhan Tezgeç, Ph.D – Marmara University – Türkiye
Cangül Akdaş, Ph.D.

The Realition Turn: A Techno-Ethics for 21st Century and Beyond

David J. Gunkel [1] **(Keynote Speaker)**

The question concerning the moral status of others is typically decided on the basis of pre-existing ontological properties, e.g. whether the entity standing before me possesses consciousness or sentience or has the capacity to experience emotional states, like pain or pleasure. My research contests this standard operating procedure by identifying three seemingly intractable philosophical problems with the properties approach that become evident in the face or the faceplate of robots, AI, and other artifacts. In response to these problems, I propose and formulate an alternative model for defining and deciding moral status that is more empirical and less speculative in its formulation. This alternative shifts the emphasis from internal properties of the entity to extrinsic social relationships. This ***relational turn***, then, provides a way to define and conceptualize an ethics that can respond to the unique opportunities and challenges of the 21st century and beyond.

Keywords: Robots, Techno-Ethics.

1 Prof. Dr. Northern Illinois University, USA – dgunkel@niu.edu

Metaphos of Reality: Constructing Globalized Worl Concepts in Frames of Media Change

Thomas A. Bauer[2] **(Keynote Speaker)**

The world is as we think it, as we construct it by exchange of thoughts, experience and observation. Because of the complexity we try to understand that social practice in metaphors of description, just as communication, society culture, reality, truth, trust and other concepts. Knowing that the complexity of those concepts is not the complexity of the concepts as objects to observe, but one of the exchange of observation. That opens the horizon for a logical conceptualisation of reality as one of relevance. And that has consequences for the concepts of truth as a value of construction of reality.. As far as truth is understood as the principle of credibility in media environments the question could be raised: what means the media change to the mediallity of reality?

2 Prof. Dr. University of Wien

Revisiting Common Sense Holist Theory of Communication: (As Remedy for any Reductionist Suicidal Theories of Communication and Technology of 21st Century)

Hacı Mustafa Açıköz[3] **(Keynote Speaker)**

Rooted from homo sapiens to homo digiticus humanity has been today facing with a worldwide (post)modern dilemma and chaos of technology and communication in their personal and societal lives. The scientific achievements observed in every branches of the science and technological developments of mankind make the human life easier, comfortable and desirable, thus one can talk of a global digital society and digital man due to high technology of communication. By means of worldwide technology of communication we can transmit any kind of knowledge to the every corner of both earthly and digital globes. However, the same case cannot be thought of the intellectual background of such advancement and promising future, when the connection between 'theory' and 'application' [between 'theoria' (or 'episteme') and 'technei' (or 'praxis')] is taken into account. In the history of man, 'technology' or 'applied science' has never been this much dominant and thus made man to ignore the theoretical/philosophical background of it. One of the practical results of such dominance and ignorance has been to lead the contemporary bioman and digiman to dismiss the humane side of philosophical backgrounds of technology and communication. Postmodern technology and communication by applying materialistic reductionism in theory and practise characterised as technology and communication without root, essence, spirit, rationality, faith, feeling, common sense, conscience, empathy, etc. As imagemakers of imagelogy, 'homo technicus' and 'homo communicator' reduced to cases of obedient subjects and observers of their technological masterpieces. Since being biomortal, man cannot be god but he may create the image of human-made robotic gods and thus he can be both master of robotic gods and obedient subjects to them. At the end of 20th century of modern era, foreseeing all these constructive and destructive points, I offered a 'common sense holist theory of communication and its applied fields' in a book, which is called 'Introduction to Philosophy of Communication: Philosophical Foundations of Humanistic Communication' in Turkish (1997, 2003, 2016). In the book I declared a prolegomena that any future humanistic communication theory would bring about to fields in the process of the globalisation of the societies both east and west at the beginning of postmodern era must challenge to the content and outcomes of the 'common sense holist theory of communication'. The theory that based upon common sense ontological (Divine and human agencies, agent-causation, human action, etc.), epistemological (common sense principles, concepts, formulas, etc.) and ethical (common sense and human's constitutional values and actions such as consciousness, conscience, responsibility, empathy, tolerance, respect, rights, mercy, etc.) principles, concepts and values by applying holistic approach. Thus, I shall discuss historical dilemma and chaos and offer some solutions by revisiting common sense holist theory of communication as remedy for any reductionist suicidal theories of communication and technology of 21st century.
Keywords: Common Sense Holist Theory Of Communication, Communication, Technology, Holism, Reductionism.

3 Prof. Dr. acikoz.hm@hotmail.com

Bilimsel-Teknoloji Gelişim, İletişim ve Manevi Sorunlar

Selahaddin Khalilov[4] **(Keynote Speaker)**

Teknoloji gelişim sürecinde insanın yeni üretim araçlarına hangi ölçüde sahip olması, onun hayatını belirleyen temel faktörlerden biri durumuna gelmiştir. İnsanın doğayı değiştirmesi hem yeni bir doğanın ("ikinci doğa") oluşumuna neden olmuş, hem de kişiler arası ilişkilere yansımış, yeni tür sosyal ortamlar oluşmuş, özellikle sosyal medyanın rolü artmıştır. Toplumsal yapının yeniden biçimlenmesi sonucunda insanlar arası ilişkilerin yerini insan-toplum-insan ve insan-teknoloji-insan ilişkileri almış ve toplumsal ilişkileri, sosyal ortamları belirleyen siyasi ve hukuki yapı insanlar arası ilişkilerin tüm biçimleri için önemli rol oynamaya başlamış ve ahlâkı da ciddi şekilde etkilemiştir. Bize göre bilimsel-teknolojik gelişimin sosyal-manevi alanda neden olduğu olumsuz durumlar onun bilimin kendi imkânlarıyla ortadan kaldırılmalıdır. Toplumsal tabakalaşmada gelişimleri dikkate almak **i**çin yeni bilim dallarının oluşumuna, sosyal psikolojinin ve iletişim felsefesinin yeniden temellendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. İnsan maneviyatının yeni koşullarının ve bilimsel-teknolojik gelişimin zorunlu kıldığı taleplere uygun bir biçimde değişmesi ve yeniden biçimlenmesi sosyal-manevi adaptasyon talep etmektedir. İnsanların manevi yönlendirilmesi çağdaş şartlara uygun bir biçimde yapılırsa teknolojik yenilikler ve onlara adapte olma da işçinin omuzlarına yük olmaz, tam tersine, içsel bir manevi talep olarak benimsenebilir. Bu durumda teknolojik gelişime olan ihtiyaçla işçilerin bireysel manevi ihtiyacı arasındaki karşıtlık da ortadan kalkmış olur.

Scientific-Technological Progress, Communication And Moral Issues

The extent of possession of new production means during technological progress has become one of the principal factors determining people's lives. Human's alteration of nature caused the formation of a new nature ("second nature") and projected to interpersonal relations, new types of social environments were formed, and especially the role of social media increased. The society itself has changed, the relations between individuals have been mediated by socio-technological elements. As a result, new types of relations have been formed: human-society-human and human-technology-human relations. This has led to the increased socialization of individual lives. These changes in social life have created new problems for social sciences, and created a need for new areas of scientific research. For this reason, social psychology and social philosophy are facing new tasks. Human morality changes according to the requirements of scientific and technological development, and people are forced to social and moral adaptation.The priorities for people's social and moral life also change in accordance with modern conditions. In such a situation, on the one hand, traditional moral and spiritual requirements should be reformed according to the new conditions, and on the other hand, the intervention of technological innovations in social life should be kept under surveillance.

4 Prof. Dr. Uluslararası Felsefe Araştırmaları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı.

Reflections On Teaching Ethics Of Digital Communication Technologies

Yusuf Yüksekdağ[5]

This paper describes a newly-developed course titled Ethics in the Digital Age. Developed out of materials covered in an applied ethics and a critical technology and media studies, this interdisciplinary course seeks to improve the media and communication students' understanding about the digital communication technologies and platforms with a particular focus on their ethical implications. In particular, the course provides a process and problem-oriented ethical approach towards the socio-economic implications of datafication and data-driven digital platforms (Mejias & Couldry, 2019). While the course is collaboratively developed from the intersections of critical media scholarship and applied ethics studies, it also accommodates collaborative learning methods and tools aiming at designating not only mutual reflexive engagement but collective construction of the ethical questions and perspectives to cover in the context of the course (Roschelle & Teasley, 1996; Sawyer & Obeid, 2017). Integrating such an ethos into the class assignments is not merely aimed at for fostering critical thinking but also to acknowledge the contribution of the participant perspectives to the very emerging field one can define as ethics of datafication (Gomez-Lanier, 2018). While the learning outcomes are yet to be tested, the emerging and unforeseeable applications/technologies bring about the need for such learning methods prioritizing not the ethical theories but ethical and collaborative thinking in such an applied ethics classroom (Peek, Peek & Horras, 1994). Secondly, I argue that an ethics course as such should be a staple of every undergraduate media and communication degree program. I suggest that the process and case-oriented approach to ethical issues stemming from datafication can serve as a useful tool for helping media and communication students develop ethical conscientiousness and self-reflective capabilities for many emerging or unforeseeable technologies. In addition, such an interdisciplinary case-oriented course might function as an integrated ethics license that is paramount to developing fair digital technologies.
Keywords: Cooperation, Datafication, Ethics, Learning, Pedagogy.

5 Istanbul Bilgi University, Faculty of Communication, Assistant Professor, yusuf.yuksekdag@bilgi.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2867-1212

Deneyimli Odaklı Sanal Gerçeklik Anlatılarında Kronotopik Yapı

Ümmühan Molo[6]

Sinema kurguladığı hikâyeyi temelde zaman-mekân oluşumu içinde olanaklı kılmaktadır. Sinemanın teknik özelliklerinin anlatıda meydana getirdiği esneklik, bu kurulumu güçlü ve etkili bir biçimde var edebilmektedir. Görüntülerin arka arkaya sıralanmasıyla anlamlı bir metne dönüşen film, bir tür görüntü ya da görsel dildir. Bu metinde olayların kurgulandığı zaman ve onu görünür kılan mekân, yalnızca hikâyenin gerçekleştiği bir "yer" olmanın ötesindedir. Hikâyenin temellendiği bu iki kavram, birbiri ile doğrudan ilişkili anlamlı yapılardır. Bakhtin bu durumu "kronotop" ile kavramsallaştırmakta ve kavramı sınırsız bir biçimde var eden küçük yapılarıyla geniş tutmaktadır. Anlatılar, olayların önem taşıdıkları kimi mekânları yol-karşılaşma kronotopu, şato kronotopu, salon kronotopu gibi alanlarda öne çıkarmakta ve bu alanlar hikâyenin etki noktaları olmaktadır. Diğer yandan toplumsal gelişmelerle sıkı bir ilişki içinde olan sinema, güncel teknolojilerin takibinde yeni anlatı biçimleri ortaya koymaktadır. Bu anlatı biçimlerinden biri sanal gerçeklik teknolojileriyle sağlanan, deneyim odaklı anlatılardır. Çalışmada sanal gerçeklik teknolojisinin sinemada meydana getirdiği anlatı biçimi ve bu biçimin belirlediği yeni kronotop türlerini ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda 180 derece SG (Sanal Gerçeklik-Virtual Reality) tekniğiyle çekilmiş Container (Meghna Singh, Simon Wood, 2021) filmi sosyolojik çözümleme yöntemiyle incelenmekte, filmdeki kronotopik yapının hikâye ile kurduğu anlam tespit edilmektedir. İnceleme sonucunda farklı hikâyelerin tek bir mekândan aktarıldığı ve böylece bütünlük kazandırıldığı bir yer olarak konteyner, filmin egemen kronotopudur. Burası aynı zamanda Bakhtin'in sınıflandırdığı kronotop türlerinden "eşik kronotopu"na denk düşmekte ve "kölelik" hikâyelerinin merkezi olmaktadır. Diğer yandan yerleşik film anlatı tekniklerinden farklı olarak SG filmin deneyime dayalı anlatı biçimi, hikâye kronotoplarını sarmalanma (immersive) ve "bulunma" (presence) etkileriyle aktarmakta; böylece anlam, "deneyimleme" (experience) etkisiyle kurulmaktadır.
Anahtar Kelimeler: Kronotop, Sanal Gerçeklik, Sinema, Container Filmi.

The Structure of Chronotopic in Experience-Oriented Virtual Reality Narratives

Through the creation of time and space, cinema makes the narrative it creates feasible. This arrangement can be made powerfully and effectively by the versatility provided by the technical aspects of the movie. A type of image or visual language, the movie transforms into a comprehensible text by placing the images one after the other. In this visual text, the dramatized period of time and the setting that makes it visible go beyond simply serving as the setting for the story. The two ideas on which the story is built are significant structures that are interconnected. This condition, which Bakhtin refers to as a "chronotope," might exist in an infinite number of different ways. In narratives, certain places where significant events occurred have different chronotopes, and these places end up being the story's impact points. Moreover cinema, which closely follows societal advancements, keeps up with current technology, and the pursuit of new technologies leads to the revelation of narrative forms in the cinema. Experience-oriented narratives given by virtual reality technologies are one of these. The paper aims to expose the narrative shape that virtual reality technology has given to film and the chronotope types that are influenced by this form. For this purpose, the 180-degree VR (Virtual Reality) film Container (Meghna Singh, Simon Wood, 2021) is evaluated using the sociological analysis method, and the significance of the chronotopic structure in the film's narrative is established. As a consequence of the analysis, the container—a place where various stories are narrated from a single place and so obtain integrity—is the main chronotope of the movie. Additionally, as one of the chronotope types identified by Bakhtin, this also corresponds to the "threshold chronotope." The threshold chronotope takes on a key role in the "slavery" stories that the movie tells. Furthermore, VR film generates a narrative structure based on experience and provides story chronotopes with the effects of "immersive" and "presence," in contrast to conventional film narrative techniques
Keywords: Chronotope, Virtual Reality, Cinema, Container Movie.

6 İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo TV ve Sinema Bölümü, Dr. Öğr. Üyesi, ummuhanmolo@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3651-4818

Görüntünün Sayısallaşmasından Uzamsalın Dijitalleşmesine

Baran Kahraman[7]

3B rekonstrüksiyonun (görselleştirme) kullanımı, arkeoloji, mimari, sanal ortamlar, sanal turizm ve kültürel mirasın korunması dahil olmak üzere birçok alanda giderek yaygınlaşıyor. Fiziksel şeyleri uzamsal projeksiyonlara dayalı olarak işleyerek görseller oluşturma yeteneği, günümüzde görsel kültürde büyük bir değişime işaret ediyor. Jean Baudrillard'ın fotoğraf teorisindeki dijital görüntü açıklamasının, bu tür çağdaş görüntüleme uygulamalarını anlamak için zengin bir felsefi çerçeve sunduğunu iddia ediyorum. Kültürel mirasın dijital olarak korunmasına ilişkin Baudrillardcı bir yorum sunarak, hem Baudrillard'ın dijital imgeler üzerine çalışmasının hem de bilgisayar grafiği teknolojileri olarak mevcut 3D yeniden yapılandırma teknolojilerinin zımni bir gerçeklik ontolojisi tarafından desteklendiğini savunuyorum. Bu yeniden okuma, orijinal ve kopya ikiliği arasındaki geleneksel yeniden üretim anlayışını serbest bırakır ve bunun yerine içkin bir imaj düşüncesi kavramı etrafında döner. Bu nedenle çalışma, görüntünün sayısallaştırılmasından uzamın dijitalleştirilmesine geçiş yaptığımız yeni görsel kültürün dijital yeniden üretim pratiklerine bir tartışma getirmek için fotogrametri ve lidar tarama teknolojilerini inceliyor. Bu bağlamda çalışma, görünenler dünyasını dijital olarak arşivlemeye başlayan dijital yeniden üretimin tekinsiz doğasına yeni bir tanım olarak hizmet etmeye ve gerçeklik ilkesinin ciddi yozlaşmasına bir kez daha meydan okumaya çalışıyor.
Anahtar kelimeler: Fotogrametri, Lidar Tarama, Kültürel Mirasın Dijital Korunması, 3b Rekonstrüksiyon, Dijital Görüntü.

From Digitization of Image to the Digitalization of Spatiality

The use of 3D reconstruction (visualization) is becoming increasingly ubiquitous across many fields, including archeology, architecture, virtual environments, virtual tourism, and cultural heritage preservation. The ability to make visuals by rendering physical things based on spatial projections today marks a major shift in visual culture. I contend that Jean Baudrillard's account of the digital imagery in his photographic theory offers a rich philosophical framework for comprehending such contemporary imaging practices. By presenting a Baudrillardian interpretation of digital preservation of cultural heritage, I argue that both Baudrillard's work on digital imagery and current 3D reconstruction technologies as computer graphics technologies are supported by a tacit ontology of reality. This re-reading frees the traditional understanding of reproduction between original and copy dichotomy and instead revolves around the concept of an immanent image thought. For that reason, the study examines photogrammetry and lidar scanning technologies to bring an argument to the new digital reproduction practices, which we are transitioning from a digitizing image to the digitalization of spatial visual culture. Within this context, the study attempts to serve as a new definition of digital reproduction's uncanny nature, which is becoming to archive the world of appearances digitally and challenges the severe degradation of the reality principle once again.
Keywords: Photogrammetry, Lidar Scanning, Digital Preservation Of Cultural Heritage, 3d Reconstruction, Digital Imagery.

7 Research Assistant, Üsküdar University, baran.kahraman@uskudar.edu.tr ORCID:0000-0002-3773-4417

Türkiye'deki Fenomen Annelerin Instagram Paylaşım Davranışları Üzerinden Annelik Dijital Kimlik İnşasının İncelenmesi: Sharenting

Thomas Alfred Bauer[8] *Aybike Serttaş Ertike*[9] *Çise Ayhan Helvacıoğlu*[10]

Medyanın bireyler üzerindeki etkisi ve toplumsal yaşamdaki rolü yeni bir tartışma konusu değildir. Medya etki araştırmaları göz önünde bulundurulduğunda, kendi dijital çağımızın yanı sıra, insan yaşamının her döneminde, siyaset, ekonomi, sosyal bilimler ve gündelik yaşam pratikleri alanında medyanın giderek daha önemli hale geldiği güncel tartışmalar ile karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel medya ve yeni medya teknolojileri arasındaki yeni bağlantılar, politik ve sosyal deneyimimizde ve gündelik yaşam pratiklerimizde değişiklikler yaratmaktadır. Medyanın kimliklerin gelişmesinde ve olgunlaşma süreçlerinde, anlamın inşasında, değerlerin - kültürel kodların ve gündelik estetiğin şekillendirilmesinde önemli bir rol oynadığı konusu yaygın olarak kabul edilmektedir. Medyanın, gerçekliğin inşası üzerinden, benliğin yaratılmasında önemli bir rol oynadığı ve sosyalleşmenin bir aracı olarak görüldüğü gerçeği alanla ilgili literatürde sıkça karşımıza çıkmaktadır. Bu yaklaşımla, araştırma, medya tüketimi ve kültürel üretime ilişkin literatürü incelemekte ve ardından medya tüketimine ve cinsiyet kimliklerinden biri olan anneliğe geniş ekrandan bakmaktadır. Özellikle annelerin sosyal medya kullanım pratiklerini kapsayan, ebeveynlerin sosyal medya kullanımları ve yorumlamaları literatüre sharenting olarak girmiştir. Bu fenomen, ebeveynlerin çocukları ve kendi ebeveynlik pratikleri hakkında sosyal medyada düzenli olarak paylaşım yapma ve dijital kimliklerini inşa etme süreçlerine katkı sağlayan ebeveyn paylaşım pratikleri olarak tanımlanmaktadır. Araştırma, paylaşımcı ebeveynlik (sharenting) kavramına ilişkin tartışmalara ve annelik kimliğinin sosyal medyadaki konumuna gönderme yaparak, dijital çağda annelik olgusuna eleştirel bakış açısı sunmaktadır. Sharenting yoluyla medya değişimi ve kültürel değişim süreçleri üzerinden, fiziksel dünyada yer alan gündelik yaşam pratiklerindeki annelik kimliğinin, dijital medyada nasıl inşa edildiğini anlamak üzere, literatür taramasını içermektedir. Bu bağlamda, Instagram fenomenlerinin sosyal medya paylaşım davranışlarından hareketle dijital dünyada annelik kimliğinin inşa edilme süreçlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.
Anahtar Kelimeler: Dijital Medya, Sosyal Medya, Dijital Kimlik, Kimlik İnşası, Annelik.

Examining the Construction of Mothering Digital Identity Through the Instagram-Sharing Behaviours of Influencer Mothers in Turkey: Sharenting.

The influence of the media on individuals and its role in society is not a new topic of discussion. Also, considering the effects of media in all eras of human existence, including the current digital era, in the fields of politics, economics, social sciences, and daily life discourses, it is generally acknowledged that media have become increasingly crucial. New connections between traditional media and new media technologies are creating changes in our political and social experiences and daily life practices. It is generally acknowledged that the media plays a significant role in the construction and maturation of identities, the creation of meaning, and the shaping of values—cultural codes and everyday aesthetics. The fact that the media plays an important role in the creation of the self through the construction of reality and is seen as a tool of socialisation is frequently encountered in the literature relevant to the field. In this context, the research surveys the literature on media consumption and cultural production and is followed by a wide-screen view of media consumption and one of the gender identities: motherhood. Parents' use and interpretation of social media, which includes especially mothers' social media use practices, has entered the literature as sharenting. This phenomenon is defined as parental mediation activities that contribute to parents' regular efforts to create their digital personas and share frequent updates on their kids and parenting practises on social media. By drawing on discussions of the concept of sharing and the position of motherhood identity in social media, the research presents a critical perspective on motherhood in the digital age. It provides a review of the literature to comprehend how media exchange and cultural production processes in digital media shape the identity of motherhood as it manifests in day-to-day activities in the real world

8 Viyana Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Prof. Dr., thomas.bauer@univie.ac.at , https://orcid.org/0000-0003-0318-539X
9 İstinye Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Doç.Dr., aybike.serttas@istinye.edu.tr, https://orcid.org/0000-0003-3471-7264
10 İstinye Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Araştırma Görevlisi; Viyana Üniversitesi, İletişim Çalışmaları, Doktora Öğrencisi, cise.helvacioglu@istinye.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-3154-8154

through sharing. In this regard, it is intended to evaluate the processes of the construction of the identity of motherhood in the digital world through the examination of the Instagram-sharing behaviours of influencer mothers in Turkey.
Key Words: Digital Media, Social Media, Digital İdentity, Construction Of Digital İdentity, Motherhood.

Trans-Humanism And Humanoids

Aysel Demir[11]

In this research, it will be focused on Trans-humanism, humanoids and their effects of human beings' future. We will try to find the answers of these questions: What are our expectations about the human being and humanoid's future? How will Humanoids reshape moral characters, habits and practices in life? What will be the situation of human beings who have a new existence stage? How will the state and politics use this new existence stage within the frame of political games? According to these questions' answer, the future situation of Homo sapiens will be evaluated. High technology brings new developments for the future of human beings. The 21st century has a promising future for human beings and humanity. This promising is revealed as developments which are transcendent, even controlling the human mind with the effect of advanced technology. Trans-humanism and humanoids are bringing innavations and new viewpoints to our life, but how? Trans-humanist philosophy takes the advanced technology as a necessity of an age which is struggling to develop a super human through the prolongation of life, the remedy for death and artificial intelligence. In this context, it is important to understand the relation between human beings and humanoid robots. Humanoid robots that look like humans have recently begun to join in daily life such as Sophia and Ameca. When we look at humanoids, it is seen that humanoids change the way we interact with machines, and have the ability to blend perfectly into an environment designed for humans. However, as we know, it is possible and easy to use this high technology in state and politics negatively. In this sense, we can claim that politicians will be able to use advanced technology for their own interests in the future.
Keywords: Trans-Humanism, Humanoids, Human Beings, Technology, Politics.

Trans-Humanism and Humanoids

Bu araştırmada, Trans-hümanizm, Humanoidler (insanımsılar) ve onların insanoğlunun geleceğine etkileri üzerine odaklanılacaktır. Bu soruların cevapları araştırılacaktır: insanoğlu ve humanoidlerin geleceği konusundaki beklentilerimiz nelerdir? Humanoidler ahlaki karakterleri, alışkanlıkları ve bunların yaşamdaki uygulamalarını nasıl biçimlendirecektir? Yeni varlık aşamasında insanoğlunun durumu ne olacaktır? Bu yeni varlık aşamasını devlet ve siyasetçiler siyasi oyunlar çerçevesinde nasıl kullanacaktır? Bu soruların cevabına göre Homo sapiens'in gelecekteki durumu değerlendirilecektir. İleri teknoloji insanın geleceği için yeni gelişmelerle getirmektedir. 21. yüzyıl insanoğlu ve insanlık için umut verici bir gelecek vaat etmektedir. Bu vaat, ileri teknolojinin de etkisiyle aşkın, hatta insan aklını kontrol eden gelişmeler olarak ortaya çıkmaktadır. Trans-hümanizm ve Humanoidler hayatımıza yenilikler ve yeni bakış açıları getirmektedir, ama nasıl? Trans-hümanist felsefe ileri teknolojiyi, yaşamın uzatılması, ölüme çare bulunması ve yapay zekâ yoluyla bir süper insan yetiştirme mücadelesi veren çağın bir gerekliliği olarak görmektedir. Bu bağlamda, insan ve humanoid robotlar arasındaki ilişkiyi anlamak önemlidir. Sophia ve Ameca gibi insana benzeyen humanoid robotlar son zamanlarda fazlasıyla günlük hayata katılmaya başlamışlardır. Humanoidlere baktığımızda, onların makinelerle etkileşim şeklimizi değiştirdiği ve insanlar için tasarlanmış bir ortama mükemmel uyum sağlama yeteneğine sahip olduğu görülür. Bununla birlikte, bildiğimiz gibi bu yüksek teknolojiyi devlette ve siyasette olumsuz yönde kolayca kullanmak mümkündür. Bu anlamda siyasetçilerin ileri teknolojiyi gelecekte kendi çıkarlarına göre kullanabileceklerini iddia edebiliriz.
Anahtar Kelimeler: Trans-hümanizm, Humanoidler, İnsanoğlu, Teknoloji, Siyaset.

11 Assoc. Prof. Kırıkkale University, Department of Philosophy, , ayselmus1@hotmail.com, 0000-0001-7283-1565

A Psychoanalytical Evaulation of Metaverse on The Basis of Baudrillardian Simulation Theory

Ali Barış Kaplan[12] ***Thomas A. Bauer***[13]

In the reports of Gartner, the UK-based organization that manages 0.5 trillion dollars of the $5 trillion world economy, Metaverse is at the top of the trend Top10 investment list of 2023. Gartner expects that by 2026, 25% of people will spend at least one hour a day in a metaverse for work, shopping, education, social media and/or entertainment. On the other hand, J.P. Morgan has become the first bank to establish a presence in the metaverse, predicting a market opportunity of $1 trillion and eyeing virtual real estate. According to Gartner VP Analyst Marty Resnick, Emerging metaverse technologies may be nascent, but they offer strategic opportunities — with potential benefits that aren't limited to virtual worlds. Metaverse will transform the physical world, as well as transport or extend physical activities to a virtual world. The gaming industry, which is a part of the contemporary entertainment industry and commodity consumption and has a significant economic presence with a transaction volume of more than 2 billion dollars on a global scale, is the pioneer and paving the ways of the structural construction of nascent Metaverse technologies, especially with its advanced software that increases the perception of reality-experience with wearable technologies, and 3D graphic designs. At this point, unlike the anthropologists who define human as an intelligent formation (Homo homo sapiens, lat.) that produce and uses tools, and transfers information along with generations; Huizinga, who defines humans as a game-playing creature, asserted the notion of Player-Human (Homo-Ludens). It is necessary to re-examine Homo-Ludens in the context of the Game Industry, which creates more than 2 billion dollars economic value per a year. On the other hand, modern people are almost locked in their hauses and faced with contractions in their working life and restrictions in physical social activities due to the Covid19 pandemic, which broke out at the end of 2019 and has been active all over the world for more than 2 years. At this point as a catalytic consequence of Covid19, humanity has found a way to use the opportunities offered by information and internet technologies, which were already available but not used with its full capacity, more effectively in working life and has found a way to use it to meet all of his economic and social needs remotely and rapidly adapted to it. Similarly, the modern human, who was closed into his house during Covid19 pandemic and performed his works, education and shoppings remotely (online) via smart mobile devices through applications, and started to develop awareness about the crypto assets as Bitcoin, the pioneer of blockchain technologies, and thus even ordinary people started to develop experience in the crypto money exchange, which seems to be the coin/currency of the Metaverse realm in the future. In this context, we can argue that web3.0, gaming industry, industry 4.0/5.0, wearable technologies, NFT, cryptocurrencies and blockchain technologies together with VR-AR-XR lay the foundations of the Metaverse world. Nevertheless, Metaverse doesn't yet exist. A metaverse today comprises multiple emerging technologies that promise the next level of interaction in the virtual and physical worlds. Our study psychoanalytically interpretes and analyzes the game-like digital economic entity, cryptocurrencies, virtual-augmented-extended reality concept and phenomenon that will establish Metaverse, in a comparison with Baudrillardian Simulation and symbolic exchange theory that is asserted in late 60's. In our deliberations, metaverse projects that some countries have proactively undertaken and proto-investigated are included and the findings are analytically presented. **Purpose:** Based on psychoanalytic notations and comparative inferences throughout Baudrillardian Simulation theory, the aim of this study is to examine and reveal the possible transitional radical transformations on contemporary individual, society and economic habitat caused by probable meta-universes will be created by the metaverse phenomena and technologies which are still developing and are at the birth stage. **Scope:** The scope of this study is framed by the field of information technologies, which determines the metaverse phenomenon, and some selections from proto metaverse projects (for exp., UAE Metaverse Mission) that are still in their infancy, determine the limits of the study. **Method:** In this study, psychoanalytic method is applied to the datum comparatively compiled from Proto Metaverse project samples based on Baudrillardian simulation theory.
Keywords: Metaverse, Baudrillardian Simulation Theory, Blockchain Technologies, Anthropogenesis.

12 Assist. Prof. Dr., Istanbul University
13 Prof. Dr., Vienna University

Yapay Zekâ ve Toplum: Yapay Zekâ Sosyolojisiyle Eleştirel Bir Bakış

Ulaş Başar Gezgin[14]

Yapay zeka ile toplum arasında ilişki hangi formlar almaktadır? Yapay zekanın toplum üzerinde ve toplumun yapay zeka üzerinde etkileri nelerdir? Bu çalışmada, yapay zeka sosyolojisi kapsamına giren çalışmalar taranarak, bu ve benzeri sorulara yanıt olarak bir bireşime ulaşmak hedeflendi. Bir kere, yapay zekanın değişik kullanım alanları var; bunların toplumsal etkileri farklı farklı. Toplum da bir bütün olarak algılanabileceği gibi, değişik kesimlerden oluşan bir karışım olarak da değerlendirilebilir. "Yapay zekanın toplumsal etkileri hangi alanlarda öne çıkıyor?" diye sorarsak, akla ilk olarak, yapay hukuk, tıpta yapay zeka kullanımı, eğitim amaçlı yapay zeka uygulamaları, sürücüsüz araçlar, yapay zekalı silahlar, 'akıllı' kent tartışmaları vb. gelecektir. Sosyolojik bir bakışla baktığımızda, emeğini satmak zorunda olan emekçi sınıflar da bir dönüşüm geçirecekler. Kapitalizmin refah toplumu anlayışıyla harmanlandığı ülkelerde, çalışma saatleri ve/ya da günleri azalacak; böylelikle, bireyler, eşe dosta, sanata, spora, belki de bilime daha çok zaman ayırabilecekler. Kapitalizmin daha geri olduğu toplumlarda ise, 'yapay zekalanma' süreci daha fazla sömürü ve baskı getirecek. Daha fazla sömürü, çünkü kârlar artarken, ücretlerin düşmesi olası. Daha fazla baskı, çünkü çalışanları gözetleme teknolojileri, hepgöz kameralardan elektronik prangalara kadar evrimleşerek baskıyı arttıracak. Teknolojik ilerlemenin iyimserleri ve kötümserleri var. İyimserler sayıca daha fazla olsa da –son çıkan bir teknolojinin yapabildiklerinden kim etkilenmez ki-, kötümserlerin eleştirilerine kulak vermemiz gerekiyor. İlk soru, teknolojik ilerlemenin toplumun hangi kesimlerine yarar sağlayacağı... İkinci soru, teknolojik ilerlemenin insan hak ve özgürlüklerini ne ölçüde destekleyeceği ve bunlara ne ölçüde ket vuracağı... Eleştirel bir bakış bir kez takınıldı mı, birçok yeni soru ortaya çıkacaktır. Bilim ve teknolojinin insanlık ya da kamu yararına kullanımı da olanaklı, kötüye kullanımı da. Otoriter devletler elinde bilim ve teknoloji, iç tehdit sayılan yurttaşları daha çok baskı altında tutmak ve dış tehdit sayılanlara karşı daha çok askeri harcama yapmak üzere kullanılıyor. Bu kötüye kullanımlara büyük şirketlerin kâr mantığı eşlik ediyor. Geçtiğimiz yıllarda Afganistan'da sivil hedefleri (sehven!) vuran yapay zekalı silahlar ve Çin'de veri ve görüntü işleme bağlamında gözetim teknolojileri, haklar ve özgürlükler yerine iç-dış güvenlik söylemli kötüye kullanımlara örnek olarak verilebilir. Bu çalışmada eleştirel teknoloji çalışmalarının kapısı aralanıyor. Elbette bir metin kısalığında her konuya girilemeyecektir. Ancak yine de, kimi görüşler ortaya atılmış olacaktır.
Anahtar Sözcükler: Yapay Zeka, Yapay Zeka Sosyolojisi, Teknoloji Sosyolojisi, Eleştirel Teknoloji Çalışmaları, Ve Gözetim Teknolojileri.

Artificial Intelligence and Society: A Critical Look Through Sociology of Artificial Intelligence

What forms does the relationship between artificial intelligence and society take? What are the effects of artificial intelligence on society and society on artificial intelligence? In this study, it was aimed to reach a synthesis in response to these and similar questions by scanning the studies within the scope of sociology of artificial intelligence. For one thing, artificial intelligence has different uses; their social effects are different. The society can be perceived as a whole or as a mixture of different segments. "In which areas do the social effects of artificial intelligence stand out?" If we ask this question, artificial law, the use of artificial intelligence in medicine, artificial intelligence applications for educational purposes, driverless vehicles, artificial intelligence weapons, 'smart' city discussions, etc. will come to mind. When we look at it from a sociological perspective, the working classes that have to sell their labor will also undergo a transformation. In countries where capitalism is blended with the notion of welfare society, working hours and/or days will decrease; In this way, individuals will be able to devote more time to friends, art, sports, and perhaps science. In societies where capitalism is more backward, the process of 'artificial intelligence' will bring more exploitation and oppression. More exploitation, because while profits rise, wages are likely to fall. More pressure, because employee surveillance technologies will evolve from panopticon cameras to electronic shackles, increasing the pressure. Technological progress has its optimists and pessimists. While the optimists outnumber the pessimists - who wouldn't be impressed by what the latest technology can do - we need to listen to the criticisms of the pessimists. The first question is to which segments of society technological progress will benefit. The second question is to what extent technological progress will support and hinder human rights and freedoms. Once a critical view is taken, many new questions will arise. It is possible to use science and technology

14 İstanbul Galata Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, ulas.gezgin@galata.edu.tr , ORCID No: 0000-0002-6075-3501

for the benefit of humanity or the public, and its abuse is also possible. In the hands of authoritarian states, science and technology are used to put more pressure on citizens who are considered internal threats and to spend more on military expenditures against those considered external threats. These abuses are accompanied by the profit logic of large corporations. Artificial intelligence weapons that (inadvertently!) hit civilian targets in Afghanistan in the past years and surveillance technologies in the context of data and image processing in China can be given as examples of abuses with internal-external security discourse instead of rights and freedoms. In this study, the door to critical technology studies is opened. Of course, it is not possible to cover every subject in a short text. However, some opinions will be raised.
Keywords: Artificial İntelligence, Sociology Of Artificial İntelligence, Sociology Of Technology, Critical Technology Studies, And Surveillance Technologies.

Digital Ethics And Robotic Ethics: How Much Artificial Intelligence? (Robotistan Example)

Selcan Aktaş[15]

Robotistan, which is a work written in order to catch the point of view of the Z generation and Alpha generation, who were born in the age of technology, to this age and what the age brings, and to bring them together at the point where they are lacking in terms of communicating with their parents about technology and understanding each other, Robotistan is designed as a bridge to the understanding of technology of the future. The choice of heroes, especially from three generations, represents the past, present and future as symbols. Professor Eğilmez, the oldest and not alive, represents the steps taken towards technology in the past, Professor Tekin represents the point where technology has come and Mert represents the point he will go to. Mert, who will shape the future by synthesizing the past and the present, is also the representative of the Alpha generation who will make the decision to continue the existence of humanity on Earth. At this point, it is the person who will decide whether the robots, which will be developed with artificial intelligence in the future, have features such as reading human thought, gaining human-like features and dominating the human brain. The representative of this generation, who will not betray his own kind even if he has to fight with a lot of power, will proceed on the way to make the right decision with the knowledge and experience he received from his ancestors. In this context, robotics ethics gains great importance and there must be conscientious sensitivity, certain rules and sanctions in order to use technology for the benefit of humanity, not the harm. As a result, the representative of the Alpha generation gives the youth of the future the ability to question ethical technology and conveys in every line that technology should be used for the benefit of humanity before creating a global market and bringing financial income. Any technology that is not produced for the benefit of humanity is unethical.
Keywords: Artificial İntelligence, Robotistan, , Technology, Humanoid Robot.

Dijital Etik ve Robotik Etiği: Nereye Kadar Yapay Zekâ? (Robotistan Örneği)

Özellikle teknoloji çağında dünyaya gelen Z kuşağı ve Alpha kuşağının bu çağa ve çağın getirdiklerine bakış açısını yakalayabilmek ve Y kuşağı ebeveynleri ile teknoloji konusunda sağlıklı iletişim kurabilmelerini ve birbirlerini anlayabilmeleri açısından eksik oldukları noktada onları buluşturabilmek için yazılan bir eser olan Robotistan günümüzden geleceğin teknoloji anlayışına köprü olarak tasarlanmıştır. Kahramanların özellikle üç kuşaktan seçilmesi sembol olarak geçmişi, bugünü ve geleceği temsil eder. En yaşlı ve hayatta olmayan Profesör Eğilmez geçmişte teknolojiye atılan adımları, Profesör Tekin günümüzde teknolojinin geldiği noktayı ve Mert ise gideceği noktayı temsil eder. Geçmişi ve yaşadığı anı sentezleyerek geleceğe yön verecek olan Mert aynı zamanda insanlığın Dünya üzerindeki varlığını devam ettirebilme kararını verecek Alpha kuşağı temsilcisi olarak gözümüze çarpar. Bu noktada yazılımlarda gelecekte yapay zeka ile geliştirilecek olan robotların insan düşüncesi okuma, insansı özellikler kazandırma ve insan beynine hükmetme gibi özelliklerine sahip olup olmaması karar verecek olan kişidir. Çok fazla güçle mücadele etmesi gerekse de kendi cinsine ihanet etmeyecek olan bu kuşağın temsilcisi atalarından aldığı bilgi ve birikimle en doğru kararı verme yolunda ilerleyecektir. Bu bağlamda robotik etiği çok büyük önem kazanmakta ve teknolojinin insanlık zararına değil yararına kullanılması için öncelikle vicdani duyarlılık, belli kurallar ve yaptırımlar olmalıdır. Sonuç olarak eser Alpha kuşağı temsilcisi geleceğin gençlerine etik teknoloji konusunda sorgulama yeteneği kazandırmakta ve onların teknolojinin küresel pazar oluşturmak ve maddi gelir getirmekten önce insanlık yararına kullanmaları gerektiğini her satırda iletmektedir. İnsanlık yararına üretilmeyen hiçbir teknoloji etik değildir.
Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Robotistan, Teknoloji, İnsansı Robot.

15 Millî Eğitim Bakanlığı. İngilizce Öğretmeni. ingilizceciselcan@gmail.com

Yapay Zekâ ve Akıllı Sistemlerin Yazılm asını Sağlayan Programlama Dillerinin, İnsan ve Makine Arasındaki İlişkide Evrensellik Tartışması

***Zuhal Hazar*[16]**

Doğal diller üzerinden olduğu kadar, tamamen insan eliyle yaratılmış yapay diller üzerinden de evrensel dil arayışı, yüzyıllar boyunca çeşitli şekillerde devam etmiştir. Bu arayış sonucunda iki farklı kategoride dil yapıları ortaya çıkmıştır: Doğal dillerin sade bir sentezini içeren ***a posteriori*** diller ve kavramları tamamen keyfi seçimler sonucu elde edilen a priori diller. A priori diller, kesin söz dizimini, mantıksal temellere dayandırılan kavram sınıflandırmasına borçludur ki bu durumda bu diller, a pirori felsefi diller olarak tanımlanırlar. Bu çalışmanın amacı, a priori felsefi dillerin günümüzde birer yansıması olan programlama dillerinin evrenselliğini tartışmaktır. Tartışmamızın temel dayanağı a priori felsefi bir dil olan Leibniz'in evrensel dilinin iki ayrılmaz parçası olan characteristica universalis ve bu dilde yargıların hesaplanabilmesi için önerdiği calculus ratiocinatordur. Leibniz'in evrensel dili için yaptığı çalışmalar, kendi döneminde bir sonuca ulaşamamış olmasına karşın, on dokuzuncu yüzyıl sonlarından itibaren oldukça zengin yan ürünler ortaya çıkarmıştır: "Dil olarak mantık" ve "hesap olarak mantık". "Dil olarak mantık" sahasının başlıca yapıtı, on dokuzuncu yüzyıl sonlarında Leibniz bağlamında tasarlanmış başka bir a priori felsefi dil örneği olan Frege'nin Begriffsschrift (Kavram-Yazısı) adlı çalışmasıdır. "Hesap olarak mantık" sahasının başlıca örneği ise Boole cebiridir. Bu çalışmaların sonraki yıllarda yarattığı etki ile matematiğin günümüz notasyonları ve biçimsel dilinin kesin sözdizimi elde edilmiştir. Makineler çağının ilk anından itibaren, Amerika ve Avrupa kökenli çeşitli laboratuvarlarda programlama dilleri tasarlanmaya başlamıştır. Programlama dilleri, komut ve döngülerini İngilizce benzeri emir kipleriyle gerçekleştirirken, sözdizimleri tamamen mantıksal ve matematiksel notasyonlardan oluşur. Bu halleriyle, programlama dillerinin taşıdıkları gen dolayısıyla gerçek birer a priori felsefi dil oldukları açıktır. Bilinmektedir ki programlama dilleri, ister tümevarım ve olasılığa dayalı yapay zekâ veya akıllı sistemler; ister determinist yaklaşım sergileyen uzman sistemler için olsun, tamamen hesaplamalar üzerinden geliştirilen programların yazılması için kullanılmaktadır. Bu diller sayesinde makinelere ve sistemlere istediğimiz işleri yaptırabilmekteyiz. Dolayısıyla programlama dilleri, insan ve makine arasında da bir iletişim dili olarak görev yapmaktadır. Oldukça önemli olan bu görev sayesinde biz de makinelerin ne yaptığını ve ilgili programın işleyiş sürecini takip edebilmekteyiz. Ancak günümüz yapay zekâ sistemlerinde, süreç sanıldığı kadar net değil. Oldukça tümevarımsal ve olasılıksal ilerleyen günümüz yapay zekâ sistemlerinin karar algoritmalarının karar süreçleri, insan tarafından anlaşılamayacak boyutlara ulaşmış durumda. Başka bir ifadeyle, programlama dillerinin sundukları kod yapıları karmaşıklık düzeylerinden dolayı anlaşılır olmaktan çıkmış durumda. Dolayısıyla anlamadığımız, ancak güvenilirliğine inandığımız kodlara teslim ettiğimiz yapay zekâ sistemlerimiz var. Öyle ise yapay zekâ ile aramızdaki bağ "episteme" ile değil, "inanç" ile sürdürülmeye çalışılmakta. Bu nedenle başka bir ontolojik bağlamı ifade eden makineler, akıllı sistemler ya da yapay zekâ sistemleri ile insan arasında iletişim aracı olan programlama dillerinin, evrensel olması gerektiğini öne sürebiliriz. Ancak matematiksel mantıkta ve teorik bilgisayar bilimlerinde önemli yere sahip olan "hesaplama kuramı" neticesinde biliyoruz ki "evrensellik" sanıldığı kadar kolay elde edilebilir değil. Bu çalışmada, Leibniz'in yaşadığı dönemde insanlar arasında aradığı dilsel evrenselliği, günümüzde makine ve insan arasında ne derece elde etmiş olduğumuzu irdelemeye çalışacağız.
Anahtar Kelimeler: Leibniz, Evrensel Dil, A Priori Felsefi Diller, Programlama Dilleri, Yapay Zekâ.

The Discussion on the Universality of Programming Languages That Enable the Writing of AI and Intelligent Systems, in the Relationship Between Human and Machine

The search for a universal language has continued in various forms for centuries, not only through natural languages, but also through artificial languages created by human beings. As a result of this search, two different categories of language structures emerged: ***A posteriori*** languages, which contain a simple synthesis of natural languages, and ***a priori*** languages, whose concepts are obtained as a result of completely arbitrary choices. ***A priori languages*** owe their precise syntax to a conceptual classification based on logical foundations, in which these languages are defined as ***a priori philosophical*** languages. The aim of this study is to discuss the universality of programming languages, which are a reflection of ***a***

16 Dr, zuhalakcicek4721@gmail.com, orcid.org/0000-0002-0278-772X

priori philosophical languages today. The basis of our discussion is based on two inseperable parts of Leibniz's universal language, ***characteristica universalis***, which is an ***a priori philosophical*** language and ***calculus ratiocinator***, which he proposed for calculating judgments in this language. Although Leibniz's work for the universal language did not reach a conclusion in his own time, it has produced quite rich by-products since the end of nineteenth century: "Logic as language'' and "logic as calculus''. The major work in the field of "logic as language" is Frege's ***Begriffsschrift*** (Concept-Writing), another example of ***a priori philosophical*** language conceived in the context of Leibniz in the late nineteenth century. A prime example of the field of "logic as calculus" is ***Boolean algebra***. With the effect of these studies in the following years, the precise syntax of today's notations and formal language of mathematics has been obtained. From the first moment of the age of machines, programming languages began to be designed in various laboratories of American and European origin. While programming languages carry out their commands and loops with English-like imperatives, their syntax consists entirely of logical and mathematical notations. As such, it is clear that programming languages are truly ***a priori philosophical*** languages because of the genes they carry. It is known that programming languages, whether artificial intelligence or intelligent systems based on induction and probability or expert systems that exhibit a deterministic approach, it is used for writing programs developed entirely on computations. Thanks to these languages, we can make machines and systems doing the jobs whatever we want. Therefore, programming languages also serve as a communication language between human and machine. Thanks to this task, which is very important, we can follow what the machines are doing and the working process of the relevant program. However, in today's artificial intelligence systems, the process is not as clear as it seems. The decision processes of the decision algorithms of today's artificial intelligence systems, which are highly inductive and probabilistic, have reached dimensions that cannot be understood by humans. In other words, the code structures offered by programming languages are no longer understandable due to their level of complexity. As a result, we have artificial intelligence systems that we do not understand, but that we submit to codes that we believe to be reliable. In that case, the connection between artificial intelligence and us is tried to be maintained not with "episteme", but with "belief". For this reason, we can argue that programming languages, which are a means of communication between humans and machines, intelligent systems or artificial intelligence systems, which express another ontological context, should be universal. However, as a result of the "computation theory", which has an important place in mathematical logic and theoretical computer sciences, we know that "universality" is not as easy as it seems. In this study, we will try to examine to what extent we have achieved the linguistic universality, that Leibniz sought among humans during his lifetime, between machine and human being today.

Keywords: Leibniz, Universal Language, A Priori Philosophical Languages, Programming Languages, Artificial Intelligence.

Türkiye'deki Gazeteciliğin Etik Kodları: Bulanık Mantıksal Bir Analiz

Alaattin Aslan[17] ***Şevki Işıklı***[18]

Etik düşünce içinde var olan tartışmaları süreç ve sonuç odaklı olarak ayırmak mümkündür. Hayatın her anı birbiri içine geçen karar verme süreçlerinin bulunduğu ve bazen bu kararların sonuçlar bazen ise süreçler açısından bir anlam-değer ilişkisine sahip olduğu anlaşılmaktadır. Günümüzde etik, karşılaşılan sorunlara teorik yaklaşımlardan daha çok pratik bir cevap vermesi gereken bir alan olarak görünmektedir. Bu açıdan gazetecilik meslek etiğinin düzenlenmesinde Türkiye Gazeteciler Cemiyetinin 2019 yayınladığı Bildirge, gazeteciler açısından doğru ve etik gazetecilik pratiklerinin belirlenmesini sağlayan yönlendirici hatta bağlayıcı bir metindir. Bildirge, gerçekte sadece bir yönerge değil, aynı zamanda etik ilkeler deklarasyonudur. Bu bağlamda Pieper'ın "Etik, A durumunda B şeklinde davran, değildir!" ilkesi bu bildirgenin analiz edilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. İnsanların etik ikilemlerde karar verirken kesin mantıksal süreçleri takip ettikleri varsaymak zordur. Başka bir ifadeyle alınan kararlar çoğunlukla bulanık-gri bir alana isabet eder. Bu araştırmada, söz konusu Bildirge'de bulunan edilgen kipe sahip cümleler değerlendirilerek bir etik liste hazırlanmış ve etik listeyi oluşturan her bir yönergeye bulanık mantıksal bir değer tayin edilmiştir. Bildirge'nin yönergeleri, "Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Etik İlkeleri" diye adlandırılan 15 maddelik bir etik ilkeler listesi oluşturulmuştur. Bu etik ilkelerin her biri, iki ana uygulamalı etik paradigma olan deontoloji ve teleoloji ile ilişkilendirilmeye çalışılmıştır. Yapılan matematiksel kodlama sonunda bulanık mantıksal bir değerlendirmeye ulaşılmıştır. Buna göre Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin meslektaşları için önerdiği etik paradigma önemli ölçüde (0.7) teleolojik bulunmuştur. Teleolojik paradigma, eylemlerin sonuna elde edilecek maksimum faydaya odaklanır. Vicdanın sesini dinlemez veya bireysel durumlara karşı duyarsızdır. Teleolojinin aşırı uygulamalarında bireysel haklar askıya bile alınabilir. Bunun yanında her bulanık mantıksal değerlendirmede olduğu gibi ilkelerin 0.3 oranında deontolojik olduğu anlaşılmaktadır. Gazeteciliğin etik prensiplerin bulanık mantıksal analizi açıkça şunu gösteriyor: Gazetecilik normatif etik inançlar ve genel insanlık değerleriyle ilgili vicdani bir meslek olmaktan ziyade, faydanın maksimize edilmesini gözeten bir kamu hizmeti mesleğidir. Hukukun muhayyer bıraktığı alanlarda gazetecinin, mesleğini icra ederken karşılaştığı etik ikilemlerde teleolojik kararlar vermesi beklenir.

Anahtar Sözcükler: Etik, Gazetecilik Etiği, Bulanık Mantık, Etik Analiz.

Ethical Codes of Journalism in Turkey: A Fuzzy Logical Analysis

It is possible to separate the discussions that exist in ethical thinking as process and result oriented. It is understood that there are decision-making processes that intertwine at every moment of life, and that these decisions sometimes have a meaning-value relationship in terms of results and sometimes processes. Today, ethics seems to be a field that should give a practical answer to the problems encountered rather than theoretical approaches. In this view, the Declaration published by the Journalists Association of Turkey in 2019 on the regulation of professional ethics in journalism is a guiding and even binding text that enables the determination of correct and ethical journalism practices for journalists. The Declaration is not only a directive but also a declaration of ethical principles. In this context, Pieper's "Ethics is not, act B in case A!" principle reveals that this declaration should be analyzed. It is difficult to assume that people follow precise logical processes when making decisions in ethical dilemmas. In other words, the decisions taken mostly hit a fuzzy-gray area. In this study, an ethical list was prepared by evaluating the passive sentences in the Declaration in question, and a fuzzy logic value was assigned to each directive that made up the ethical list. The declaration's guidelines have created a 15-item list of ethical principles, called the "Ethical Principles of the Journalists Association of Turkey". Each of these ethical principles has been tried to be associated with the two main applied ethical paradigms, deontology and teleology. At the end of the mathematical coding, a fuzzy logical evaluation was reached. Accordingly, the ethical paradigm suggested by the Journalists Association of Turkey for their colleagues was found to be teleological to a large extent (0.7). The teleological paradigm focuses on the maximum benefit to be gained from the end of actions. Does not listen to the voice of conscience or is insensitive to individual situations. In extreme practices of teleology, individual rights may even be suspended. In addition, as in every fuzzy logical evaluation, it is understood that the principles are deontological at a rate of 0.3. A fuzzy logical analysis of the ethical principles of journalism clearly shows that Journalism is not a conscientious profession concerned with normative ethical beliefs and general human values, but a public service profession concerned with maximizing utility. In areas where the law leaves room for judgment, journalists are expected to make teleological decisions in the ethical dilemmas they face in the exercise of their profession.

Keywords: Ethics, Journalistic Ethics, Fuzzy Logic, Ethical Analysis.

17 Dr. Marmara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik alaattin.aslan@marmara.edu.tr Orcid: 0000-0001-5053- 9256
18 Doç. Dr. Marmara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik, sevki.isikli@marmara.edu.tr, Orcid:0000-0002-8075-9177

Uygulamalı Medya Etiğinde Bir Vaka Analizi: Gazetecilik Öğrencilerinin Holmes Vakasına Dair Görüşleri

***Tuba Nur Bulut*[19] *Şevki Işıklı*[20]**

Jennifer Holmes, Detroit Free Press'in eski bir muhabiriydi. 17 Mayıs 1987 Pazar gecesi Basra Körfezi'nde USS Stark'a isabet eden iki füze, ABD medyasını ani ilgisini çekti. Bir muhabir olarak Jennifer'ın görevi, patlamadan etkilenen 8 Michigan denizcisinden biri olan 20 yaşındaki Kelly Robert Quick'in ailesiyle birlikte nöbet tutmak ve çocuklarının ölüm haberi aldıklarında ailesinin verdiği tepkiyi haberleştirmekti. Jennifer, editörün ve başka bir meslektaşının olaya yaklaşım tarzından fazlasıyla rahatsız oldu; onların etik tutumları ile kendi etik tutumu arasındaki uçurumu fark etti ve haberi hazırladıktan sonraki gün istifa etti. Bu metin, Holmes Vakasının Gazetecilik lisans öğrencileri tarafından yapılan etik değerlendirmelerinin bir raporunu sunar. Öğrenciler, değerlendirme yapmak için vakaya özel olarak hazırlanan "Holmes Vakası için Etik Analiz Formu"nu kullandılar. Bu Form'da; Holmes, Editör ve İkinci Muhabir'in davranışlarını etik açıdan değerlendirmek için normatif etik teoriler, etik prensipler, ahlaki değerler, etik ikilemler, etik uslamlama türleri ve ahlak yasasının doğasına dair inançlar gibi etik kategoriler yer almaktadır. Rastgele yanıtları önlemek için öğrencilerden Form'a yazdıkları her bir kategori için gerekçe yazmaları istendi. Tamamlanan formlar üzerine yapılan analizler, Holmes'ün etik tutumu hakkında öğrencilerin neredeyse ortak bir kanaate vardıklarını göstermektedir: Holmes, normatif erdem ahlakına ve ahlaki cesaret gerektiren özgeci bir tutuma sahiptir, ahlaki değer olarak sorumluluğu önemsemiş, kısa-uzun vadeli çıkarlar arasında ikilem yaşamış, bu ikilemi çözmek için vicdanının sesine kulak veren empatik biçimde düşünmüştür. Holmes'ün muhabirlikten istifa etmesiyle sonuçlanan haberleştirme sürecinin baş aktörü editördür. Öğrencilerin büyük kısmı, editörün ahlaki tutumu hakkında şöyle düşünmektedir: Editör; normatif etik açısından pragmatist, etik paradigma açısında sonuçsalcı, ahlak yasası açısından rölativisttir, ahlaki değer olarak sorumluluğu benimser, birey-toplum ikilemi yaşar ve bu ikilemde tercihlerini toplumsal çıkardan yana kullanır, ahlaki cesaret gerektirmeyen bir evrimcidir. Son olarak Editör'ün davranışları ile İkinci Muhabir'in davranışları arasında ahlaki görüş, ahlaki karar ve etik değerler açısından büyük bir benzerlik bulgulanmıştır. Analiz formlarından çıkan en genel sonuç, gazeteciliğin deontolojik bir paradigmaya sıkı sıkı bağlı kalındığında icrası güç bir mesleğe dönüşeceğine dair örtük genel kanaattir.
Anahtar Sözcükler: Medya Etiği, Uygulamalı Etik, Gazetecilik Etiği, Holmes Vakası, Teleoloji, Deontoloji, Meslek Etiği.

A Case Study in Applied Media Ethics: Journalism Students' Ethical Evaluations of the Jennifer Holmes Case

Jennifer Holmes was a former correspondent for the Detroit Free Press. Two missiles hit the USS Stark in the Persian Gulf on Sunday night, May 17, 1987, attracting immediate US media attention. As a reporter, Jennifer's job was to stand guard with the family of 20-year-old Kelly Robert Quick, one of 8 Michigan sailors affected by the explosion, and report on her family's reaction when they heard of their child's death. Jennifer was greatly disturbed by the way the editor and another colleague approached the event; realized the gap between their ethical attitudes and his own; She resigned the day after she wrote the news. This text presents a report of ethical considerations of the Holmes Case by Journalism undergraduates. The students used the case-specific "Ethical Analysis Form for the Holmes Case" to make the assessment. In this form; Ethical categories such as normative ethical theories, ethical principles, moral values, ethical dilemmas, thical reasoning they use to solve dilemmas are included to evaluate the behavior of Holmes, Editor and Second Correspondent from an ethical point of view. In order to avoid random responses, students were asked to write justifications for each category they entered in the Form. Analysis of the fullfilled forms shows that the students agreed as follows about Holmes, a journalist at the beginning of his career: Holmes; He has virtue ethics and a relativist view of moral law, which is one of the normative ethical theories, cares about responsibility as a moral value, has experienced a dilemma between short- and long-term interests, he has applied to empathic reasoning that listens to his conscience to solve this dilemma, and has an anthropological altruistic attitude. The analyzes on the completed forms show that the students almost came to a common opinion about Holmes' ethical attitude: Holmes has normative virtue ethics and an altruistic attitude that

19 Marmara University, Communicaiton Faculty, mail: t.tnurblt@gmail.com
20 Doç. Dr. Marmara University, mail: sevki.isikli@marmara.edu.tr

requires moral courage, cares about responsibility as a moral value, in a dilemma between short- and long-term interests, thinks empathetically that listening to the voice of his conscience to solve the dilemma. Most of the students think about the moral attitude of the editor as follows: Editor is a pragmatist in terms of normative ethics, a consequentialist in terms of ethical paradigm, a relativist in terms of moral law, adopts responsibility as a moral value, experiences an individual-society dilemma and uses his preferences in favor of social interest in this dilemma, is an evolutionist it does not require moral courage. Finally, great behaviorial similarities was found between the Editor's and the Second Reporter's in terms of moral opinion, moral decision and ethical values. The most general result that emerges from the analysis forms is the implicit general opinion that journalism will turn into a difficult profession when a deontological paradigm is strictly adhered to.
Keywords: Media Ethics, Applied Ethics, Ethics of Journalism, Holmes Case, Teleology, Deontology, Professional Ethics.

Ödeme Duvarını Aşmak: Türkiye'de Gazetecilerin Çevrimiçi İçeriğe Erişim Pratikleri

Sedat Erol[21]

Toplumsal ve kültürel yapı, politik ve ekonomik gelişmeler yayın kuruluşlarının kârlılığının azalmasında rol oynasa da bu faktörlerin hiçbiri internetin etkilerinin ölçüsünde gerçekleşmemektedir (Nielsen, 2012; 19-22). İnternet, haberlere erişen kitleleri her geçen yıl artırarak büyütmektedir (Eurostat, 2022). Fakat takipçi kitlenin büyümesi, yayınların gelirlerine yansımamakta hatta reklam ve yayın satışlarından sağladığı temel gelirleri düşürmektedir (Statista, 2022; Pew Research Center, 2021). Öyle ki yakın gelecekte yayın kuruluşlarının dijital gelirlerinin, basılı içeriklerden sağladığı gelirleri geçmesi öngörülmektedir (Fischer, 2022). Özellikle Batı'da geleneksel ya da çevrimiçi ortamda doğan kuruluşlar, reklam pazarındaki kayıplarını telafi etmek adına ödeme duvarı planlarına yönelmekte ve reklamsız, abonelik tabanlı bir modele geçmektedir. Birçok yayın kuruluşu içerik için ödeme yapan sadık okuyuculara ulaşmayı, trafiği artırma hedefinin önüne koymaktadır (Wadbring, Bergström, 2021; Carson, 2015). Literatürde; tüm içerik için ücret talep eden katı ödeme duvarı, sınırlı sayıda içeriğe ücretsiz erişime izin veren ölçülü model ve rutin haberler gibi belirli bir içerik türüne ücretsiz erişim veren nispeten esnek ödeme duvarı olarak sınıflandırılma yer almaktadır (Sjøvaag, 2016). Ücretsiz bilgi ve haberin yaygın biçimde dolaşımda olduğu çevrimiçi ortamda, ödeme duvarına sahip yayınlar sadık okuyuculara ulaşabilmek için; derinlemesine, benzersiz, çeşitli uygulama, yazılım ve tekniklerle zenginleştirilmiş içerikler sunmaktadır. Araştırmacıların akademik makalelere erişiminde yaşadıkları zorluklar gibi gazetecilerin de dijital araçlara, araçları kullanım tekniklerine ve güncel içeriğe erişmekte sorun yaşadıkları düşünülmektedir (Schmitt, 2019; Else, 2018). Çalışmanın amacı Türkiye'de sürdürülen kur politikalarını da göz önünde bulundurarak; gazetecilerin, ödeme duvarı arkasında yer alan içeriğe yaklaşımlarını ve erişim pratiklerini analiz edip bu durumun dijital uçuruma neden olup olmayacağını saptamaktır. Akademik makalelere; Sci-Hub, Unpaywall ve arXiv, kitaplara Libgen, basılı dergi ve gazetelere ise BlackHole gibi dosya paylaşım platformları aracılığıyla erişilebildiği gibi ödeme duvarı arkasında yer alan çevrimiçi haber ve yazılara erişmenin de çeşitli yöntemleri bulunmaktadır. Bardeen ve benzer işlevleri yerine getirebilen eklentileri tarayıcılara eklemek ya da web arşiv platformlarını kontrol etmek ödeme duvarını aşma konusunda yaygın yöntemler olarak karşımıza çıkmaktadır. Fakat bu platformların bazıları korsan içerik sağlamakta ve bu durum veri güvenliği ile ilgili endişelere ve etik kaygılara neden olmaktadır. Ayrıca web arşivleme sistemlerinin yazı odaklı metin yapılarını kaydetmesi ve etkileşimli, dinamik içerikleri saptayamamasından kaynaklı sorunlar da yaşanmaktadır. Çalışmanın temel amacını ele alıp bu yöntemleri de değerlendirerek özellikle ödeme duvarına sahip içeriklere maruz kaldığı düşünülen; dijital araçlar, güncel teknikler ve dış haberlerle ilgilenen gazeteciler ile ön görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Amaçlı örneklem ile Zoom platformu aracılığıyla sürdürülen görüşmelerin betimsel yöntem ile analiz edilen ön bulguları, gazetecilerin ödeme duvarı arkasındaki içeriğe erişmekte sorun yaşadığını doğrulamaktadır. Ödeme duvarını aşmak adına zaman zaman şifre paylaşımına başvuran gazetecilerin, çok sayıda dergi ve gazete aboneliklerini karşılamakta zorlandıkları kaydedilmektedir. Ayrıca katılımcıların çalıştıkları kurumların, küresel alanda yetersiz iş birlikleri ve kurumların çalışanlarına içerikler için bütçe ayırmamaları dikkat çekmektedir. Katılımcılardan ödeme duvarını aşmanın etik bir sorun olduğuna dair düşünceler paylaşılmış ayrıca bilgi ve haberin ücretsiz bir şekilde erişilmesi gerektiği konusunda karşıt fikirler de sunulmuştur. Katılımcılar, ödeme duvarı arkasındaki içeriklere erişmekte yaşadıklarının onları güncel araç ve tekniklerden uzaklaştırdığını belirtmektedir ve bu durum onların dijital uçuruma sürüklediğini doğrular niteliktedir. Son olarak gazeteciler tarafından, okuyucuların da ödeme duvarı sebebiyle küresel bilgiden uzaklaşabileceği ve tekrar eden gündemlere sürüklenebileceği endişeleri paylaşılmaktadır.
Anahtar Kelimeler: Çevrimiçi İçerik, Ödeme Duvarı, Gazetecilik.

Bypassing Paywalls: Practices of Online Content Access by Journalists in Turkey

The internet is continually expanding the audience accessing news (Eurostat, 2022). However, the expansion of the audience does not conversion to increased revenues for newspapers and even decrease their primary sources of income from advertising and publication sales (Statista, 2022; Pew Research Center, 2021). Particularly in the West, both traditional and digital-born organizations are turning towards paywall plans in an attempt to compensate for losses in the

21 Araştırma Görevlisi , Beykent Üniversitesi, Yeni Medya Bölümü, sedaterol@beykent.edu.tr, 0000-0003-4650-213X

advertising market and transitioning to an ad-free, subscription-based model. Many newspapers prioritize reaching loyal readers willing to pay for content in place increasing traffic (Wadbring, Bergström, 2021; Carson, 2015). Paywalls are classified as hard paywalls, which charge for access to all content; metered models, which allow for free access to a limited number of pieces of content; and soft paywalls, which grant free access to certain types of content such as daily news (Sjøvaag, 2016). Newspapers with paywalls offer enriched content with in-depth, unique, diverse techniques in order to reach loyal readers. It is thought that journalists also face challenges in accessing digital tools, using them effectively, and accessing current content, similar to the difficulties researchers encounter when accessing academic research articles (Schmitt, 2019; Else, 2018). The aim of this study is to analyze the approaches and access practices of journalists towards content behind paywalls in Turkey, taking into consideration exchange rate policies, and determine whether this situation may result in digital divide. There are various methods for accessing online news and articles behind paywalls like Sci-Hub, Unpaywall, and arXiv for academic articles, Libgen for books, and sharing platforms BlackHole for printed magazines and newspapers. Common methods for bypassing paywalls include adding extensions to browsers that perform similar functions to Bardeen or checking web archiving platforms. However, some of these platforms provide pirated content, which raises concerns about data security and ethical issues. There are also issues with web archiving systems due to their inability to capture and detect interactive, dynamic content. In the scope of this study, preliminary interviews were conducted with journalists who are interested in digital tools, current techniques, and world news and are likely to encounter paywalled content. The preliminary findings of the interviews conducted through the Zoom platform with a purposive sample and analyzed using descriptive methods confirm that journalists struggle to access content behind paywalls. It is note that journalists who occasionally sharing password in newsroom in order to bypass paywalls encounter difficulties in covering the cost of magazine and newspaper subscriptions. Participants also pointed out that their workplaces have inadequate collaborations on a global scale and do not allocate budgets for content. Participants shared their views on the ethical issue of bypassing paywalls and also presented opposing opinions on the idea that information and news should be accessed for free. Participants stated that their difficulties in accessing content behind paywalls have led them away from current tools and techniques and corroborate that this situation has driven them into digital divide. Finally, journalists express concerns that readers may also be disconnected from global knowledge due to paywalls.
Keywords: Online Content, Paywalls, Journalism.

The Evolution of Data Journalism: A Case Study of Azerbaijani Broadcasting Channels

Vafa Isgandarova[22]

It is clear that data representations are more suited to digital media, a field of new media. Data analysis methods are less commonly used in traditional media than in new media. Even some experts believe that there is no need for traditional presentation of data. It is not appropriate to use data analysis methods based mainly on dynamic reporting in press bodies, newspapers and magazines. But among the traditional media outlets, more data presentations can be given on television. CNN, BBC, Al Jazeera, TRT World, France 24 and other transnational television channels widely use data. However, this does not mean that data stories are not used in traditional media. In traditional media, data analysis and their visual presentations have been poorly explored. There are many data visualization methods and forms of news presentation that can be used to communicate the information obtained through data journalism. One form of news presentation that can be used in the storytelling/communication process is infographic news design. Therefore, it is relevant to talk about data analysis methods in traditional audiovisual broadcasts. Since there is no visuality in radio programs, it is useful to use data analysis methods, especially in television programs. At the same time, it should be emphasized that it is useful to develop data presentations on the mentioned platform in the future. Television channels entering the traditional media space of Azerbaijan use less data analysis and visualization compared to social media and the electronic version of newspapers. For this, monitoring of radio and television channels as well as descriptive analysis included in the media space of Azerbaijan was carried out and important results related to the research topic were obtained.

Keywords: Media, Data Analysis, Graphics, Television, Radio.

22 Baku State University, International journalism and information policy, vafa1.aslan@gmail.com, https://orcid.org/0000-0002-4167-7531

İnsanlığın Yeni Varoluşsal Krizi; Teknolojinin Paranteze Aldığı İnsan

Mehmet Emin Babacan[23]

Son yarım yüzyılda gelişen bilgisayar ve internet temelli teknolojiler, küre ölçeğinde hemen her şeyi değişim ve dönüşüme uğratmıştır. Daha özelde ise yapay zeka teknolojisine dayalı algoritmik, genetik, robotik teknolojilerin gelişimi bizzat insanın evren içerisindeki varoluşsal durumunu tartışmaya açmıştır. Sanayi devrimi sonrası gelişen endüstri toplumu ve bilgi toplumunun temel karakteristiği insan ve teknolojinin iç içe bir hayat inşa ettiği gerçeğidir. Söz konusu bu gerçek daha çok insan lehine bir pozisyonda konumlanarak; birey ve toplum hayatını kolaylaştıran, refah düzeyine katkı sağlayan, ilerleme ve gelişmeyi sürdürülebilir kılan bir forma sahipti. Fakat günümüzde yapay zeka teknolojisine dayalı algoritmik, genetik, robotik teknolojilerin gelişimi, insan ve teknoloji ilişkisinin mahiyetini çok daha büyük bir değişim ve dönüşüme zorlamaktadır. Söz konusu değişim ve dönüşüm sadece teknik bir form değişikliği değil, insanı evren içerisindeki herhangi bir 'şey'e indirgeyerek felsefi, ahlaki, varoluşsal boyutu ile tartışmaya açması bakımından çalışılmayı hak etmektedir. Bu çalışmada insanın kendi rasyonel aklı ve iradesinin somut çıktısı olarak teknoloji karşısında varoluşsal durumunun tartışılmaya açılması ve bunun muhtemel sonuçları, teknoloji felsefesi literatürü çerçevesinde tartışılmaktadır. Bu kapsamda kimi fütüristtik çalışmalarda söz konusu ileri teknolojilerin önümüzdeki çeyrek yüzyılda insanı paranteze alarak, evrenin merkezinde çok daha hayati bir rol üstlenecekleri vurgulanmaktadır. Bu durumun insanın evren içerisindeki yerine ilişkin varoluşsal bir kriz oluşturacağının altı çizilmektedir. Buna ilaveten insana ve insanlığa ilişkin rasyonalitenin, ahlakın, hukukun, özgürlüklerin ve daha bir çok kadim unsurun ileri teknolojiler karşısında yapı söküme uğrayacağı sonucuna ulaşılmıştır.
Anahtar Kelimeler: Teknoloji, İnsan, Varoluş, Felsefe.

The New Existential Crisis Of Humanity; The Human That Technology Braces

Computer and internet-based technologies that have developed in the last half century have changed and transformed almost everything on a global scale. More specifically, the development of algorithmic, genetic and robotic technologies based on artificial intelligence technology has opened the existential situation of humans in the universe to discussion. The basic characteristic of the industrial society and information society that developed after the industrial revolution is the fact that people and technology build a life together. This fact in question is positioned in a position in favor of more people; It had a form that facilitated individual and social life, contributed to the welfare level, and made progress and development sustainable. But today, the development of algorithmic, genetic and robotic technologies based on artificial intelligence technology forces the nature of the relationship between human and technology to a much greater change and transformation. The change and transformation in question deserves to be studied in terms of not only a change of technical form, but also because it reduces human to any 'thing' in the universe and opens it up for discussion with its philosophical, moral and existential dimensions. In this study, the existential situation of the human being in the face of technology as the concrete output of his own rational mind and will and its possible consequences are discussed within the framework of the philosophy of technology literature. In this context, it is emphasized in some futuristic studies that these advanced technologies will take on a much more vital role in the center of the universe by putting the human in brackets in the next quarter century. It is underlined that this situation will create an existential crisis regarding the place of man in the universe. In addition, it has been concluded that rationality, morality, law, freedoms and many other ancient elements related to human and humanity will be deconstructed in the face of advanced technologies.
Keywords: Technology, Human, Existence, Philosophy.

23 Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü emin.babacan@marmara.edu.tr
Orcid: https://orcid.org/0000-0002-0469-0075

Nietzsche'deki Üstinsan Kavramı Bağlamında Post-Human Hareketinin Bir Felsefi Eleştirisi

Yasemin Afacan Tozoğlu[24] ***and Aysel Demir***[25]

Bu çalışmada, Nietzsche'nin *üstinsan* ve ***güç istenci*** kavramlarının hangi bağlamda üretildiği tartışılacak, bu kavramların ***Posthumanizm*** literatüründe nasıl ele alındığı irdelenecek ve son olarak da bu kavramların Nietzsche'nin oluşturduğu kavramsal çerçeve ile karşılaştırması yapılacaktır. Nietzsche'nin ***Böyle Buyurdu Zerdüşt*** adlı kitabının ana kavramlarından biri olan Üstinsan (*Übermensch*), yazarın en çok alıntılanan kavramlarından biridir. Öyle ki etkileri felsefe alanının ötesine geçmiş, yazarın ardından geçen zaman içinde farklı şekillerde yorumlanmıştır. Bunun en yaygın bilinen örneği: Hitler'in âri Alman ırkı yaratma siyasetini bir üstinsan yaratımı olarak adlandırmasında görülebilir. Sonrasında, yirminci yüzyılın ikinci yarısından itibaren Post-human kuramlarının yazarları da yine bu kavrama sıklıkla başvurmuşlardır. Geleceğin insanı olarak ***Post-human*** arayışında Nietzsche'nin ***güç istenci*** kavramı bir takım felsefi temellerin oluşturulmasında sıklıkla kullanmaktadır. ***Post-humanizm*** yaklaşımı, doğanın kalanı ile insan arasında bir hiyerarşi kurar ve teknolojiyi bu sistemde insan soyunun mükemmelleştirilmesi amacıyla araç haline getirir. Temelde insan ömrünü uzatıp, insan yaşamını daha konforlu hale getirerek faydalı olmayı vaat eder. Peki, Post-***human*** düşüncesi Nietzsche'nin *Üstinsan* anlatısı üzerinden değerlendirilmeli midir? Nietzsche'nin Üstinsan ile anlattığı şey, yirmi birinci yüzyılın ***Post-human'ı*** ile ne kadar örtüşmektedir? Her ne kadar Nietzsche modern insanın zaafiyetlerini vurgulayıp, mevcut insandan memnun olmadığını belirtip, daha güçlü bir tür yaratma çabasında olsa da onun tahayyülü siborglar veya genetik müdahalelerle geliştirilmiş bir tür müdür? Bu çalışmada bu sorular kapsamında bir tartışma yürütülecektir.
Anahtar Kelimeler: Nietzsche, Üstinsan, Post-Human.

A Philosophical Criticism Of Post-Human Movement In The Context Of Nietzsche's Übermensch Concept

In this paper, the development context of Nietzsche's "Übermensch" and "will to power" concepts will be examined and their use in the posthumanism literature will be investigated, finally, a comparative analysis of these concepts in posthumanism literature will be done by referring to Nietzsche's conceptual frame. Übermensch is one of the central concepts and one of the most cited ideas in Nietzsche's Thus Spoke Zarathustra, such that, its impact went beyond the domain of philosophy and was interpreted in different ways long after its first publication. One of the best-known examples was Hitler's policy of creating an Aryan German nation with the title of Übermensch. Then, many authors of post-human theories have often referred to this concept since the second half of the twentieth century. Nietzsche's will-to-power concept is widely used to constitute the philosophical basis of the quest for the post-human as the humankind of the future. Post-humanism establishes a solid hierarchy between humankind and the rest of nature and utilizes technology for the perfection of the human species. It principally aims at being beneficial by extending the human lifespan and making life more comfortable. If so, may post-human thought be evaluated through Nietzsche's Übermensch narrative? To what extent Nietzsche's Übermensch corresponds to the twenty-first century's post-human? Even though Nietzsche emphasized the weaknesses of modern humans, was disillusioned with the current state of humankind, and consequently, was in favor of creating a stronger species, can his Übermensch proposal correspond to cyborgs or new genetically upgraded humans? This paper aims to convey a discussion in light of these critical questions.
Keywords: Nietzsche, Übermensch, Post-Human.

24 Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe Lisansüstü Programı öğrencisi, y_afacan@hotmail.com
ORC-ID : 0000-0002-2609-977X
25 Kırıkkale Üniversitesi Felsefe Bölümü Öğretim Üyesi, Tez Danışmanı. ayselmus1@hotmail.com,
ORC-ID: 0000-0001-7283-1565

Dijital Felsefe; Kavramlar, Olgular, Yöntemler: İnternet Felsefe Siteleri ve YouTube Felsefe Kanallarının Karşılaştırılması

Şevki Işıklı[26] *Neslihan Köşger*[27]

Dijitalleşme, felsefe yapma tarzında paradigma değişimine yol açmıştır. Geleneksel felsefe mevcut haliyle dijitalleşmeyle ilişkili olgulara karşı doğası gereği ilgisiz yahut da bunları kuşatmada yeteneksiz kalır. Dahası kendi tarihsel kimliğini ve karakterini muhafaza ederek yeni türden dijital olguları verimlice çözümleyebilecek gibi de görünmemektedir. Çünkü o hem reel uzaydaki geleneksel yaşam tarzı ve fiziki gerçeklikle ilişkili olgular dolayımında ortaya çıkmış bir felsefedir hem de geleneksel akademinin ve klasik uslamlamanın bir refleksidir. Geleneksel mahremiyet perdesi üzerinden kaldırılan insan ilk kez 7/24/365'lik zaman diliminde takip edilmekte ve neredeyse tüm yönleriyle verileştirilmektedir. Verileştirme teknolojileri, felsefeye veri ve bilgisayar desteği sunmakta, böylece yeni türden dijital-teknik olguları felsefenin araştırmasını mümkün kılmaktadır. Veri temelli - bilgisayar destekli felsefelerin en genel ifadesi dijital felsefedir. Dijital felsefe bugün çeşitli isimler altında, terminolojik karışıklık ve anlam belirsizliği içinde performe edilir: İnternet felsefesi, çevrimiçi felsefe, hesaplamalı felsefe gibi. Ancak dijital felsefenin bu dört türü bazı noktalarda birbirinden ayrılır. Algoritmik tekniklere ve hesaplamalı uslamlamaya başvurarak gerçekleştirilen dijital felsefe hem geleneksel felsefi soruları ve metinleri dijitalleştirerek incelemekte hem de geleneksel felsefenin yeteneksiz ve ilgisiz kaldığı yeni teknik-dijital olguları felsefileştirmektedir. İnternet tabanlı felsefi etkinlikler ve internet(in) felsefesi iki ayrı olgudur ancak dijital felsefenin parçalarını oluştururlar. Bu araştırma, internetteki felsefe içeriklerinin popülerliğinin, bilim içerikleriyle karşılaştırılmasıyla ilgilidir. İnternette felsefi içeriklere gösterilen ilgiye dair, yerli ve yabancı internet siteleri ile YouTube hesapları baz alınarak bir projeksiyon elde edilmeye çalışılmıştır. Popüler felsefe siteleri ve YouTube hesapları, popüler bilim siteleri ve hesapları ile karşılaştırılmıştır. Felsefe ve popüler bilim kategorilerindeki analizler için hem Türkiye'den hem Amerika'dan 5 web sitesi ve 5 YouTube kanalı üzerinden netnografi tekniği kullanılarak verileştirme yapılmıştır. Araştırılacak internet siteleri ve YouTube kanalları, Eylül 2022 - Kasım 2022 tarihleri arasında (3 aylık dönemde) felsefe ve popüler bilim internet sitelerinin dünya ve ülke genelindeki toplam ziyaretçi ve takipçi sayısı dikkate alınarak seçilmiş ve söz konusu içerikler, SimilarWep Programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma neticesinde, internette felsefe içeriklerine ilginin dünya sıralaması, toplam ziyaret sayısı, abone sayısı ve etkileşim sayıları açısından Türkiye'ye kıyasla Amerika'da daha fazla olduğu; popüler bilim içeriklerinin felsefe içeriklerine göre hem Amerika'da hem Türkiye'de daha çok ilgi gördüğü tespit edilmiştir. Felsefi içeriklerin ve popüler bilim içeriklerinin özellikle Türkiye'de herkesin anlayabileceği düzeye indirgeyerek üretilmesi dijital felsefe içeriklerine yönelik ilgiyi arttırabilir. Anahtar Kelimeler: Dijital Felsefe, İnternet Felsefesi, İnternette Felsefe, Popüler Felsefe, Popüler Bilim.

Digital Philosophy; Concepts, Phenomena, Methods: A Comparison of Internet Philosophy Sites and YouTube Philosophy Channels

Digitalization has led to a paradigm shift in the way of doing philosophy. Traditional philosophy remains inherently indifferent to or incapable of encompassing the phenomena associated with digitalization. Moreover, it does not seem to be able to analyze new kinds of digital phenomena efficiently while maintaining its own historical identity and character. This is because it is both a philosophy that emerged out of the traditional way of life in real space and the phenomena associated with physical reality, and a reflex of traditional academia and classical reasoning. The human being, who has been lifted from the traditional veil of privacy, is today being monitored in a 24/7/365 time frame and dataized in almost all aspects. Dataization technologies offer data and computer support to philosophy, thus making it possible for philosophy to investigate new kinds of digital-technical phenomena. The most general term for data driven - computer based philosophies is digital philosophy. Digital philosophy is today performed under various names, in terminological confusion and ambiguity: Internet philosophy (philosophy of internet), online philosophy, computational philosophy. However, these four types of digital philosophy differ from each other in some respects.

26 Marmara Üniversitesi, Gazetecilik Bölümü, Doç. Dr., sevki.isikli@marmara.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8075-9177
27 Yıldız Teknik Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Fen Bilimleri Enstitüsü, neslihan.kosger@std.yildiz.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2854-0001

Digital philosophy, which employs algorithmic techniques and computational reasoning, both digitizes and examines traditional philosophical questions and texts, and philosophizes new technical-digital phenomena for which traditional philosophy is incapable and irrelevant. The aim of this research is to examine and analyze the websites and social media accounts that contain philosophical content and philosophy education studies on the internet within the scope of internet philosophy from the perspective of Turkey-USA. Philosophy, which was examined in science and education disciplines, was compared with the category of popular science. For analyzes in philosophy and popular science categories, data from 5 websites and 5 YouTube channels from both Turkey and the USA were used. Netnography method, one of the qualitative research types, was used in the study. Between September 2022 and November 2022, the popularity ranking of the websites in the world and the country and the total number of visits were examined in a 3-month period. Likewise, the number of interactions and the number of subscribers on the YouTube platform, which is one of the social media accounts, was examined. The data were analyzed via SimilarWep. As a result of the research; It has been determined as a result of the analyzes that the interest in philosophy content on the internet is higher in the USA compared to Turkey in terms of the world ranking, total number of visits, number of subscribers and interaction numbers, and that popular science contents are more popular both in the USA and in Turkey than the contents of philosophy. The production of philosophical and popular science content, especially in Turkey, by reducing it to a level that everyone can understand will increase interest and interaction.increase interest and interaction.
Keywords: Digital Philosophy, Philosophy of Internet, Philosophy on Internet, Popular Philosophy, Popular Science.

Online Spiritual Counseling Advantages and Disadvantages

Halil Ibrahim İşbilici [28] ***Şevki Işıklı***[29]

When online spiritual counseling services are compared with face-to-face spiritual counseling and psychological counseling services, online spiritual counseling services have advantages and disadvantages. Studies conducted in the USA show that online spiritual counseling is as effective and successful as face-to-face therapies. Clients who do not have the opportunity to do face-to-face therapy with a live counselor can alternatively benefit from online spiritual counseling services in a more economical way. This service, where clients can meet online with a spiritual counselor of their choice, regardless of location, has been examined in a multi-faceted manner. Depending on many complex variables, a person's mental well-being may deteriorate and moral support may be needed. The hypothesis guiding the research is that online spiritual counseling services are at least as effective and successful as face-to-face counseling services. Comparative mixed methods and content analysis were used to test this hypothesis. As a result of the research, it was concluded that online spiritual counseling services are at least as successful as face-to-face spiritual counseling services. Although it violates the principle of face-to-face meeting, which is considered one of the basic principles of psychological counseling service, it has been understood that online spiritual counseling services offered through a technological interface are as successful as face-to-face psychological and spiritual counseling services by bringing the counselor and the client face-to-face in a virtual environment. Considering these results, people who cannot go to a psychologist or spiritual counselor due to financial and moral limitations can easily benefit from online spiritual counseling services. Digital culture presents a new expansion of psychological and spiritual counseling to humanity. Spiritual counseling services can be offered to users more effectively and more widely, together with technological support, and moreover, as one of the psychological first aid techniques.
Keywords: Online, Spiritual Counseling, Technology Support, Psychotherapy.

Online Manevi Danışmanlık Avantajları ve Dezavantajları

Online manevi danışmanlık hizmetleri yüz yüze gerçekleştirilen manevi danışmanlık ve psikolojik danışmanlık hizmetleri ile kıyaslandığı zaman online manevi danışmanlık hizmetlerinin avantajları ve dezavantajları mevcuttur. ABD'de yapılan araştırmalar online manevi danışmanlığın, yüz yüze gerçekleştirilen terapiler kadar etkili ve başarılı olduğunu göstermektedir. Canlı danışman ile yüz yüze terapi yapma imkânı bulunmay,an danışanlar, alternatif olarak online manevi danışmanlık hizmetlerinden daha ekonomik bir şekilde yararlanabilirler. Danışanların, mekandan bağımsız olarak istedikleri bir manevi danışman ile çevrim içi olarak görüşebilecekleri bu hizmet çok yönlü olarak incelenmiştir. Birçok karmaşık değişkene bağlı olarak insanın ruhsal iyi oluş hali bozulabilmekte ve manevi desteğe ihtiyaç duyulabilmektedir. Araştırmayı yönlendiren hipotez, çevrim içi manevi danışmanlık hizmetlerinin en az yüz yüze gerçekleştirilen danışmanlık hizmetleri kadar etkili ve başarılı olduğudur. Bu hipotezi test etmek için karşılaştırmalı karma yöntemler ve içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda çevrim içi manevi danışmanlık hizmetlerinin en az yüz yüze gerçekleştirilen manevi danışmanlık hizmetleri kadar başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Psikolojik danışmanlık hizmetinin temel ilkelerinden sayılan yüz yüze görüşme ilkesini ihlal etmiş olsa da her zaman teknolojik bir ara yüzden sunulan çevrim içi manevi danışmanlık hizmetleri, danışman ile danışanı sanal ortamda karşı karşıya getirerek yüz yüze gerçekleştirilen psikolojik ve manevi danışmanlık hizmetleri kadar başarılı olduğu anlaşılmıştır. Bu sonuçlar dikkate alındığında maddi ve manevi imkân kısıtlığı yüzünden bir psikoloğa veya manevi danışmana gidemeyen kişiler, çevrim içi manevi danışmanlık hizmetlerinden kolaylıkla faydalanabilirler. Dijital kültür, psikolojik ve manevi danışmanlığın yeni bir açılımını insanlığa sunmaktadır. Manevi danışmanlık hizmetleri teknolojik destekle birlikte daha etkili ve daha yaygın bir biçimde, üstelik psikolojik ilk yardım tekniklerinden biri olarak kullanıcılara sunulabilir.
Anahtar Sözcükler: Online, Manevi Danışmanlık, Teknoloji Destek, Psikoterapi.

28 Phd Student, İstanbul Sabahattin Zaim University, e-mail:6212521012@std.izu.edu.tr

29 Associate Professor Marmara University, sevki.isikli@marmara.edu.tr

Luciano Floridi'nin Bilişim Felsefesine Yaklaşımı

Begüm Özkaynak[30]

Yeni türden sosyo-teknik bir olgu olarak bilişimi felsefeciler farklı açılardan ele almışlardır. Öte yandan teknolojinin gelişmesiyle hayatımıza giren bilişim felsefesi kavramı bilişime farklı bir perspektif kazandırdı. Konuyla ilgili önde gelen filozoflardan biri olan Luciano Floridi, bilişim felsefesini 4 katmanlı bir yapı içinde inşa eder: Enfosfer, yaşamiçi, enforg, ajan. Dördüncü devrim olarak nitelendirdiği bu kavramlardan biri olan Enfosfer, bilgi varlıkları tarafından doldurulan durumu tanımlar. Yaşamiçi, bilgisayarların sadece veri depolaması görevi olmadığını, aynı zamanda insanlara yeni bir etkinlik alanı oluşturduğunu belirtir. Enforg, bilgiden oluşan varlıklardır. Ajan ise, aynı zamanda enforglardır. Floridi'nin bilişim felsefesi yaklaşımın yeni bir enformasyon etiği, büyük veri epistemolojisi ve varlık hiyerarşisine yol açması kaçınılmaz görünmektedir.
Anahtar Sözcükler Luciano Floridi, Bilişim Felsefesi,Yaşamiçi,Enforg,Enfosfer,Ajan.

Luciano Floridi's Approach To The Philosophy Of Informatics

As a novel socio-technical phenomenon, it has been treated by philosophers from different angles. On the other hand, the concept of philosophy of computing, which has entered our lives with the development of technology, has given a different perspective to computing. Luciano Floridi, one of the leading philosophers in the field, builds the philosophy of computer science on a four-layered structure: Infosphere, onlife, inforg and spy. Infosphere, one of these concepts, which he calls the fourth revolution, describes the situation populated by information entities. Onlife, explains that computers are not only responsible for storing data, but also create a new field of activity for humans. Inforg are entities that consist of information. Spy, in turn, are also Inforg. It seems inevitable that Floridi's information-philosophical approach will lead to a new information ethics, a Big Data epistemology and a hierarchy of existence.
Keywords: Luciano Floridi, Informatics Philosophy, Inforg, Infosphere, Spy, Onlife.

30 Marmara Üniversitesi

Mediatizing Social Drama in the Digital Age: Considering the Resolution of Social Crises Through Social Media

***Süheyla Nil Mustafa*[31]**

This article analyzes the process of spreading of a social crisis that broke out in social media platforms into traditional mass media. It is argued that this social crisis was tried to be resolved upon being featured and judged in a celebrity gossip TV show which mostly developed its arguments on the comments revealed in social media platforms. In this study, the process of resolving the social crisis will be examined through the concept of social drama provided by the prominent anthropologist Victor Turner. For Turner, the crisis situations provide greater insight into the normative structures or hegemonic discourses in society since the norms are being entrenched and become more visible along the lines of defense in times of social crises. Turner defines the processual nature of any social conflict in terms of his concept of social drama.Social drama consists of four stages. First stage is the "breach" of a social norm and the second stage is the understanding of this violation by the society and its evolution into a "crisis" (crisis). The third stage is the reasoning of this crisis by formal or informal social mechanisms (redressive action) and the final stage is the "solution" of the crisis (resolution/crisis). In line with Turner's argumentation, this paper suggests that the social conflict represented on the social media and later on the television shows reveal significant comprehension with respect to the normative discourses of the contemporary Turkish society. In our case, the discussions held on a certain celebrity gossip show will be examined through the Foucauldian discourse analysis to understand how the existing hegemonic discourses of femininity and masculinity in contemporary Turkey are reproduced and modified throughout the narratives held in the program. The study shows that the social media is functional in the second stage of a social drama and also in the third stage that is to say the redressive action stage where people in social media make comments and judgments regarding the subject matter and involve in the resolution of the social crisis as prosecutors or juries having a say in the verdict.
Keywords: Social Drama, Social Media, Victor Turner, Social Crisis, Foucault, Discourse Analysis, Hegemonic Femininity.

31 Marmara University, Faculty of Communication, Department of Journalism

A Review of Midjourney Through Giorgio Agamben's Concept of Apparatus

Çılga Doğukanli[32] *Merve Kaptan*[33]

The study aims to reveal Giorgio Agamben's notions of subjectification and form of life via Midjourney's double function as a medium. Primarily functions as a research laboratory for the Midjourney team to develop new mediums of thought at the intersection of human infrastructure and design to expand the imaginations of the human species. In addition to this, it gains importance as a medium of generative image production software that enables the ordinary user to manipulate cultural data with words from everyday language. The study while revealing Agamben's notion of the form of life through an AI text-to-image software Midjourney, argues that the software has a double function as a media apparatus. This study concentrates on understanding the second function as a generative medium that enforces subjectification, the process of autonomous subjectivity to authority through Agamben's concept of apparatus. To visualize how Midjourney is integrated in the process of subjectification, we will provide four images that we generated with Midjourney . Midjourney seems to overcome the area of expertise by allowing the user to shape the data through cultural archive and benefit from it on a practical axis. On the other hand, the statistical structure of the data also means that the cultural archive is statistically fed, moreover, it is fed by the commands given by the user while producing the image. Thus production is not on a tactical path; it takes place on a strategic digital space where subjects are being statistisized.
Keywords: Giorgio Agamben, Midjourney, Apparatus, text2image, AI.

Giorgio Agamben'in Dispozitif Kavramı Üzerinden Midjourney Eleştirisi

Bu çalışma, filozof Giorgio Agamben'in Dispozitif Nedir? başlığıyla Türkçeleştirilmiş kitabında öne sürdüğü ikiye ayrılan yaşam formları ve özneleştirme argümanlarını bir text2image (metinden imgeye) yapay zeka yazılım programı olan Midjourney üzerinden okumayı amaçlamakatadır. Yaratıcı ekibi için Midjourney'nin ilk işlevi, insan altyapısının kesiştiği noktada yeni düşünce ortamları geliştirmek ve insan türünün hayal gücünü genişletmek için tasarım yapmak üzere bir araştırma laboratuvarı oluşturmaktır. Buna ek olarak, sıradan kullanıcının kültürel verileri günlük dilden kelimelerle manipüle etmesini sağlayan bir görüntü üretim yazılımı olarak da bu program önem kazanmaktadır. Çalışmanın tezi Midjourney'in ikinci işlevi, yani jeneratif bir medium olarak özneleştirmeyi pekiştiren işlevine odaklanmaktadır. Sözkonusu özneleştirme sürecine Midjourney'in nasıl dahil olduğunu açıklamak için program üzerinden yaratılan dört görsel tartışmaya açılacaktır. Midjourney kullanıcıya kültürel arşive bağlanarak datayı şekillendirme ve bundan pratik eksende faydalanma olanağı tanıyarak uzmanlık alanlarının üstesinden geliyor gibi görünmektedir. Buna karşın, datanın istatistiksel yapısı aynı zamanda kültürel arşivin istatistize edilmesi, dahası kullanıcının imaj üretirken verdiği komutlarla beslenmesi anlamına gelmektedir. Dolayısıyla üretici üretimini, taktiksel bir izlek üzerinde değil; öznelerin istatistikleştirildiği dijital bir mekan üzerinde gerçekleştirmektedir.
Anahtar kelimeler: Giorgio Agamben, Midjourney, Dispozitif, Text2image, AI.

32 Research Assistant, İstanbul Galata Üniversitesi, cilga.dogukanli@galata.edu.tr ORCID: 0000-0001-7002-3804

33 Assistant Professor, İstanbul Galata Üniversitesi, merve.kaptan@galata.edu.tr ORCID: 0000-0002-3467-5001

Büyük Veri Üzerine Epistemolojik Bir Değerlendirme

Sertaç Dalgalidere[34]

"Bilgi güçtür" sözü Francis Bacon'a aittir. Ancak bu söz bugün için her şeyden daha kıymetli bir hal almayı başarmıştır. Bilgisayar teknolojisinin gündelik yaşantımıza dâhil ettiği yeni teknolojik gelişmeler 1940'lardan itibaren hızla gelişmiştir. Bugün ise artık yeni bir çağın eşiğinde yer alıyoruz. Yeni çağın ismi "Büyük Veri" ve bu çağ bize bilgiyi yeniden ele almayı ve epistemolojik açıdan da tartışmayı gerekli kılmıştır. Büyük veriyle, veri dünyası klasik istatistiksel yöntemler ve depolama araçlarıyla saklanamayacak ve analiz edilemeyecek boyuttaki verilerin dünyasını ifade etmektedir. Büyük veri kavramı yaklaşık 25 yıldır akademik literatürde kullanılmakta ve tartışılmaktadır. Ancak tüm bu tartışmalara rağmen ne kavramın yapısı ne de işleyişi konusunda birliktelik sağlanamamıştır. Kavramın çerçevesinin oluşturulması açısından epistemoloji (bilgi kuramı) yol gösterici olabilir. Bu çalışmayla büyük veri kavramını; imkân, ölçüt, kaynak, sınır ve değer bağlamında değerlendirilmeye çalışılacak. Bilgi kuramı ile büyük veri kavramı daha net bir çerçeveye oturtulacaktır.
Anahtar Kelimeler: Veri, Bilgi, Epistemoloji, Büyük Veri.

An Epistemological Evaluation of Big Data

The phrase "knowledge was power" belongs to Francis Bacon. However, this word has managed to become more valuable than anything else today. New technological developments that computer technology has included in our daily lives have developed rapidly since the 1940s. Today, we are on the threshold of a new era. The name of the new age is "Big Data", and this age has made it necessary for us to reconsider information and discuss it epistemologically. With big data, the data world refers to the world of data that cannot be stored and analyzed with classical statistical methods and storage tools. The concept of big data has been used and discussed in the academic literature for about 25 years. However, despite all these discussions, there is no consensus on neither the structure nor functioning of the concept. Epistemology (information theory) can be a guide in terms of forming the framework of the concept. The current study will try to evaluate the concept of big data in terms of opportunity, criterion, source, limit and value. The concept of big data will be placed in a clearer framework with information theory.
Keywords: Data, Knowledge, Epistemology, Big Data.

34 Asst. Prof., Trakya University, Vocational College of Technical Sciences, News and Media Technologies, sertacdalgalidere@trakya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5083-3006

Dijital İkiz Teknolojisinin Sinemada Kullanımı Üzerine

***Esennur Sirer*[35]**

Endüstri 4.0 Toplum 5.0 döneminde Nesnelerin İnterneti, Yapay Zekâ, Büyük Veri, Bulut Bilişim gibi teknolojiler kullanılarak yaşam alanında ve iş yapış biçimlerinde değişiklikler meydana gelmiştir. Yeni teknolojilerden biri olan "dijital ikiz" sayesinde fiziki bir varlık dijital dünyada simule edilebilmektedir. Baudrillard'ın deyimiyle gerçek artık gerçeklikten yoksun işlemsel bir görünüme sahip yani hipergerçek olmuştur. "Dijital ikiz" teknolojisinin sağlık, endüstri, şehir planlama, otomativ, üretim gibi alanlarda kullanılması hem maliyetleri düşürmekte hem de hayat kurtarıcı olmaktadır. "Dijital ikiz" teknolojisinin faydalı kullanımlarının yanı sıra "deep fake" yazılımlarla birleştirilip sosyal medyada da gündem olan yüz değiştirme videoları da üretilebilmektedir. Video akış hızındaki artış ve "deep fake" teknolojisi ile yapay zekâ ve veri eşleştirme yöntemlerinin kullanılması gerçek kişilerin birebir kopyalarının dijital ortamda simule edilmesini sağlamaktadır. "Dijital ikiz" kullanılacak gerçek kişilerden alınan sesler de yine bir yazılım sayesinde görüntü ile eşlenmektedir. Bir kişinin hareketli ve konuşan dijital kopyasının yapılabilmesi büyük maliyetlerle üretilen sinema filmleri için de ilgi çekici olmuştur. "Dijital ikiz" teknolojisi sayesinde daha az maliyetle ve daha hızlı biçimde içerik üretilmesi mümkündür. "Dijital ikiz" teknolojisinin basit anlamda ilk kullanımı Yıldız Savaşları filmi oyunculardan bazılarının gençleştirilmeleri için olmuştur. Konuşma zorluğu teşhisi konulan Bruce Willis 2021 yılında bu teknoloji kullanılarak bir reklam filminde oynatılmıştır. 2022 Eylül ayında da sinema filmlerinde kullanılması için yüzünün kullanım haklarını Deepcake Şirketi'ne sattığı yönündeki haberler yayınlanmıştır. "Dijital ikiz" teknolojisinin sinema filmlerinde kullanılması bir taraftan üretilen simülasyonlar üzerinden kazanç elde edilmesini gündeme getirirken diğer taraftan da film yıldızlarının genç halleriyle filmlerde rol almalarını bir anlamda ölümsüzleşmelerini sağlamaktadır. Bu bağlamda "dijital ikiz" teknolojisi tamamlanamayan sinema filmleri için de kurtarıcı olabilir. 24 yaşındaki ünlü aktör James Dean "Giant" filminin çekimlerini bitirmeden geçirdiği trafik kazası sonucu hayata veda etmişti. Aynı şekilde bir deniz kazasında yaşamını yitiren Natalie Wood da "Brainstorm" filmini tamamlayamamıştı. Çalışma kapsamında "dijital ikiz" teknolojisi Baudrillard'ın simulasyon kavramı çerçevesinde ele alınıp sinema filmlerinde bu teknolojinin kullanılması literatür taraması yöntemiyle ele alınıp tartışılacaktır.
Anahtar Kelimeler: Dijital ikiz, teknoloji, simülasyon, deepfake.

On the Use of Digital Twin Technology in Cinema

In the Industry 4.0 Society 5.0 period, changes have occurred in the living space and the way of doing business by using technologies such as the Internet of Things, Artificial Intelligence, Big Data and Cloud Computing. Thanks to the "digital twin", one of the new technologies, a physical presence can be simulated in the digital world. In Baudrillard's words, the real now has an operational appearance devoid of realit, that is it has become hyperreal. The use of "digital twin" technology in areas such as health, industry, city planning, automotive and production both reduces costs and saves lives. In addition to its useful uses, this technology can be combined with "deep fake" software to produce face swapping videos, which are also on the agenda in social media. The use of the increase in video flow rate together with "deep fake" software, which is an artificial intelligence and data matching method, allows to simulate the exact copies of real people in the digital environment. Voices taken from real people to be used as "digital twins" are also matched with the image by means of a software. The ability to make a moving and speaking digital copy of a person is also interesting for motion pictures produced at great cost. Thanks to the "digital twin" technology, it has become possible to produce video content at a lower cost and faster. The first use of "digital twin" technology in simple terms was to rejuvenate some of the Star Wars movie actors. Bruce Willis, who was diagnosed with speech difficulties, was played in a commercial using this technology in 2021. In September 2022, news were published that he sold the usage rights of his face to Deepcake Company to be used in movies. The use of "digital twin" technology in motion pictures, on the one hand, raises the issue of making profits from the simulations produced, and on the other hand, it will enable the movie stars to take part in films in their younger form and in a sense become immortal. In this context, "digital twin" technology can be a savior for movies that cannot be completed. 24-year-old famous actor James Dean died as a result of a traffic accident before finishing the shooting of the movie "Giant". Likewise, Natalie Wood who lost her life in a sea accident, could not complete the movie "Brainstorm". Within the scope of the study, the "digital twin" technology will be discussed of Baudrillard's simulation concept, and the use of this technology in motion pictures will be discussed with the document analysis method, which is a qualitative research method.
Keywords: Digital twin, technology, simulation, deepfake.

35 Doç. Dr.,Üsküdar Üniversitesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, esennur.sirer@uskudar.edu.tr , ORCİD: 0000-0003-0345-4158

Dijital Sanat Sergisinin Belgesele Dönüşme İhtimali Üzerine: *Sezen Aksu Dijital Sanat Sergisi*

Seher Şeylan[36]

Bilgilerin bilgisayar ortamına aktarılabilmesi ile birlikte sanatın tüm alanlarında yaygın biçimde kullanılan dijitalleşme sanatın dilini de değiştirip dönüştürmüştür. Gelişen bu teknoloji ile beraber dijital sanat, sanatın farklı kollarını bir araya getirmektedir. Disiplinlerarası sanat anlayışı olarak tanımlanabilecek bu durumun günümüz yüzyılında temel kaynağı teknolojidir. Bu bağlamda dijitalleşme ile birlikte özellikle video, sinema ve bu iki sanat dalının çıkış noktası olan fotoğraf üretim bir araya gelmesi ile birlikte filmler fotoğraflar içerebilirken diğer yandan videolar film içeriğinden ve fotoğraflardan yararlanabilmektedir. Böylece, bilgisayar özellikleri ile ses, görüntü, video ve metin bir araya getirilerek animasyon gibi özellikler eklenebilmektedir. Böylece, bu yeni sanatsal yaklaşımda disiplinler arası sanat anlayışı hız kazanmış ve müzelerde, sanat galerilerinde deneyimi açısından önemli bir değişim gerçekleşmiştir. Bu değişim temel malzemesi görüntü olan sinema ve dijital sanat sergi alanında da görülmektedir. Bu bağlamda dijital bir serginin sinemasal bir ürün olarak kabul edebileceğimiz belgesele evirilmesi mümkün görünmektedir. Çalışma boyunca, Sezen Aksu'nun yaşam yolculuğunun anlatıldığı Sezen Aksu Dijital Sanat Sergisi'nin belgesel özellikleri tartışılacaktır. Sezen Aksu'nun müzik yolculuğunun anlatıldığı sergi, sanatçının bu yolculuğunda yaşadıklarını arşiv görüntüleri ve üst ses aracılığı ile aktarması bakımından belgesel özellikleri taşımaktadır.
Anahtar Kelimeler: Dijital Sanat, Belgesel, Etkileşim, Geçmiş.

On the Possibility of TransformationDigital Art Exhibition to Documentary: Sezen Aksu Digital Art Exhibition

With the transfer of information to the computer environment, digitalization, which is widely used in all areas of art, has also changed and transformed the language of art. With this developing technology, digital art brings together different branches of art. The main source of this situation, which can be defined as an interdisciplinary understanding of art, is technology in today's century. In this context, along with digitalization, especially video, cinema and photography production, which is the starting point of these two art branches, come together, while movies can contain photographs, on the other hand, videos can benefit from film content and photographs. Thus, features such as animation can be added by combining computer features with sound, image, video and text. Thus, in this new artistic approach, the interdisciplinary understanding of art gained momentum and a significant change took place in terms of experience in museums and art galleries. This change is also seen in the exhibition area of cinema and digital art, the main material of which is image. In this context, it seems possible for a digital exhibition to evolve into a documentary that we can accept as a cinematic product. Throughout the study, the documentary features of the ***Sezen Aksu Digital Art Exhibition***, in which Sezen Aksu's life journey is told, will be discussed. The exhibition, in which Sezen Aksu's musical journey is narrated, has documentary features in that it conveys the artist's experiences in this journey through archive images and voiceover.
Keywords: Digital Art, Documentary, Interaction, Past.

36 Dr. Öğr. Üyesi, FMV Işık Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, seylanseher@gmail.com, /0000-0001-9477-5744.

Sınıf Çatışmasında Teknolojik Unsurların Etkilerinin *Elysium* Filmi İzleğinde İncelemesi by

Leyla Doğan[37]

Bu çalışmada, bilimkurgu türünün unsurlarından olan teknolojinin Elysium (2013) filminde konu edilen sınıf çatışmasına etkilerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Filmde sınıfsal ayrımın net bir şekilde çizildiği post apokaliptik bir gelecek dünyası gösterilmektedir. Filmde; alt tabakayı temsil eden insanların kaotik bir gezegen haline getirilmiş olan Dünya üzerinde zorlukla yaşam sürdürdüğü bir düzen betimlenmektedir. Üst tabakayı temsil eden insanlar ise yaşamını; tüm sistemin akıllı bir teknolojiyle yönetildiği, hastalıklar ve olumsuz şartların olmadığı bir uydu gezegen olan Elysium'da geçirmektedir. Film, yaşam alanları ve teknolojiye erişimin olanakları keskin sınırlarla ayrıştırılmış iki farklı toplumsal sınıf arasındaki çatışmayı sergilemektedir. Bu nedenle çalışmada; "sınıf çatışması, teknoloji, üretim araçları" kavramları çerçevesinde film metninin içerik analizi yapılacak; teknolojinin; sınıf çatışmasındaki etkisi açığa çıkarılmaya çalışılacaktır.
Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Sınıf Çatışması, Elysium.

Effects of Technological Elements on Class Conflict in the *Elysium* Film

In this study, it is aimed to examine the effects of technology, which is one of the elements of science fiction, on class conflict, which is the subject of ***Elysium*** (2013). In the film, a post-apocalyptic future world is shown, in which the class distinction is clearly drawn. In the movie; It depicts an order in which people representing the lower strata are barely living on Earth, which has been turned into a chaotic planet. People represent the upper strata, on the other hand, their life; they live in Elysium, a satellite planet where the entire system is managed with smart technology and there are no diseases and adverse conditions. The film exhibits the conflict between two different social classes, whose living spaces and possibilities of access to technology are separated by sharp boundaries. Therefore, in the study; Content analysis of the film text will be made within the framework of the concepts of "class conflict, technology, production tools" technology; its effect on class conflict will be tried to be revealed.
Keywords: Technology, Class Conflict, Elysium.

37 Yüksek Lisans Öğrencisi Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, , leyladogan@marun.edu.tr

Yeni Bireyselliğin Travmatik İlgileri: Katarsis Programı Hakkında Sosyolojik Bir Analiz

Mehmet Emin Balcı[38]

Travma, bir darbe sonucu oluşan yara anlamına gelir. Son zamanlarda kelimeyi fizikselden ziyade ruhsal bir acı olarak değerlendirmek giderek yaygınlaşan bir tutum haline gelmiştir. Bu kullanım farkının birey kavramının değişim süreci ile doğrudan ilişkisi vardır. Yirminci yüzyılın son çeyreği ile birlikte modern bireyin tarihsel referans çerçevesi çözülmeye başlamıştır. Richard Sennett'in deyişi ile kamusal bireyin düşüşü, bireyselliğin mahrem olana odaklandığı yeni bireyselik kipleri doğurmuştur. Bu bağlamda sistemsel sorunların bireylerin kendi eylem ve anlamlandırma süreçlerine yoğunlaşan geç modern kültürde psikiyatri/psikoloji hasta-uzman arasındaki özel ilişkiden öte bir anlama kavuşmaktadır. 1970 sonrası süreçte anti-depresanların kullanımındaki artış ve yeni ruhçu tekniklerin dolaşıma girmesi mahrem olanın bastırılmaktan ziyade açığa çıkarıldığı bir benlik cemaatinin oluşumuna katkı sağlamıştır. Özellikle Amerikan tarzı yayıncılığın küreselleşmesi bu yeni bireysellikleri hedefleyen bir program mantığının ana akım haline gelmesine olanak tanımıştır. Bu bağlamda eski kamusal bireyciliğin sapkınlık damgasını vurduğu hayat hikayeleri kitlesel bir ilgiye mazhar olmaktadır. Tek düzeleştiren ve dışlayan bir kamusal etiğin yerine marjinal olana egzotik bir cazibe yükleyen psikolojik yayın formatları özellikle dijital yayıncılıkta yüksek beğeni sayılarına ulaşmaktadır. Bu çalışmada söz konusu psikolojik formatın Youtube'daki en popüler öncülerinden olan Katarsis programı ele alınacaktır. Her bölümünde Klinik psikolog Gökhan Çınar'ın moderatörlüğünde bir katılımcının kendi hayat hikayesini anlattığı programda konvansiyonel ünlülerin hayat hikayeleri yanı sıra marjinal hayat hikayeleri birinci ağızdan izleyici ile buluşmaktadır. Çalışma öncelikle yeni bireycilik sosyo-psişik arka planı tartışılacaktır. İkinci olarak programın biçimsel ve içerik özellikleri analiz edilecektir. Marjinal hayatların medyatik bir temsile dönüşmesindeki imkan ve risklerin değerlendirilmesi doğrultusunda sosyal-psişenin yeni normatif düzeni tespit etmke çalışmanın başlıca amacını oluşturmaktadır.
Anahtar Kelimeler: Kamusal İnsan, Sosyal-Psişe, Dijital Yayıncılık, Marjinal Hayatlar, Vaka Öyküsü.

The Traumatic Concerns of the New Individuality: A Sociological Analysis of the Catharsis Program

Trauma refers to the wound resulting from a blow. Recently, it has become increasingly common to consider the word as a spiritual rather than physical pain. This difference in usage has a direct relationship with the change process of the concept of the individual. With the last quarter of the twentieth century, the historical reference frame of the modern individual began to dissolve. In the words of Richard Sennett, the decline of the public individual has spawned new modes of individuality, in which individuality focuses on the private. In this context, psychiatry/psychology gains meaning beyond the special relationship between the patient and the specialist in the late modern culture, which focuses on the individual's own action and interpretation processes of systemic problems. The increase in the use of anti-depressants in the post-1970 period and the introduction of new spiritual techniques contributed to the formation of a self-community in which the private is revealed rather than suppressed. In particular, the globalization of American-style broadcasting has allowed a program logic targeting these new individualities to become mainstream. In this context, the life stories of the old public individualism, marked by heresy, are gaining mass attention. Psychological broadcast formats, which place an exotic appeal on the marginal instead of a monolithic and exclusionary public ethic, reach high numbers of appreciation, especially in digital broadcasting. In this study, the Katarsis program, which is one of the most popular pioneers of the psychological format on Youtube, will be discussed. In each episode moderated by clinical psychologist Gökhan Çınar, in the program where a participant tells his own life story, the life stories of conventional celebrities as well as marginal life stories meet with the audience at first hand. The study will first discuss the socio-psychic background of the new individualism. Secondly, the formal and content features of the program will be analyzed. The main purpose of the study is to determine the new normative order of the social psyche in line with the evaluation of the possibilities and risks in the transformation of marginal lives into a mediatic representation.
Keywords: Public Person, Social Psyche, Digital Publishing, Marginal Lives, Case History.

38 Dr. Öğretim Üyesi, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü, mbalci@istanbul.edu.tr, ORCİD: 0000-0001-5247-9824

Technostress: Old Teachers' Big Problem With Technology Interaction

Özlem Çeziktürk[39]

Robindranath Tagore is saying "Do not get used to me ". "It is not certain what can I do!". When one thinks of teachers' age, dilemma comes forward. Student on the other hand is in love with technology. And believes that technology can solve everything. Classes can be seen. Kids solving problems with white board and teachers who try to not to use it. They are right in some way. They most probably did let technology to cover them up and as Neil POstman was saying this in turn underestimated their thinking. Also as Postman's saying, it is not clear who will win or lose with technology. And there is Marshall Mc Luhan. He believed that media is the extension of man. Should we stress out or be fearful of something that kind? But also, there is medium is the message. Are we saying that technology is the answer to future without knowing? We need to think about these. In this review, little analogy and little argumentation will be used as a method. Teachers as Tagore's saying try not to get used to technology over an age. The uncertain side of the technology is making human beings threatened. They are trying not to learn a new computer software or turning back to a new technology. These should be understandable. Because this may be an answer to reduce the bad effects of technology in the society. The equilibrium could be achieved this way. The common sense that the old ages bring could come out and instead of a lows and highs of a love, equilibrium can come out of the bad and good effects of technology.
Keywords: Technostress, Neil Postman, Marshall Mc Luhan, Education.

Teknostres: Belli Yaşın Üstündeki Öğretmenlerin Teknolojiyle Etkileşimde Büyük Problemi

Robindranath Tagore bir şiirinde "Alışma bana" diyor. "Ne yapacağım belli olmaz!". Öğretmenin belli yaşın üstünde olduğu düşünüldüğünde ikilem ortaya çıkıyor. Öğrenci ise genç olduğundan çoğunlukla teknolojiye aşık. Teknolojinin herşeyi çözeceğine inanç da büyük tabii ki. Sınıflar görülebilir. Akıllı tahtadaki sorunu çözen küçük öğrenciler ve akıllı tahtayı kullanmamak için yan çizen öğretmenler. Bir açıdan haklılar. Hayatlarına en az bir ya da iki kere teknolojinin onları ele geçirmesine izin vermişler ama Neil Postman'ın dediği gibi bunun onların düşünme kapasitesini hafife aldığını da fark etmiş olmalılar. Gene Postman'ın dediği gibi teknoloji söz konusu olduğunda kimin kazanacağı veya kimin kaybedeceği en baştan net olarak belli olmuyor ne yazık ki. Bir de Marshall Mc Luhan var. Ona göre medya insanın uzantısıydı. Uzantımız olan bir şeyden korkmalı, stres yapmalı mıyız? Ama bir de aracın mesaj olması var. Yani geleceğe teknoloji cevaptır mı diyoruz bilmeden? Bunları düşünmemiz gerekiyor. Bu derlemede biraz analoji biraz argumentasyon kullanılacaktır. Öğretmenler, Tagore'nin sözü gibi belli yaşın üstündeyken özellikle teknolojiye çok alışmama taraftarı oluyorlar. Teknolojinin ne yapacağı belli olmaz tarafı insanları ürkütüyor. Yeni bir bilgisayar programını öğrenmemek gibi, yeni bir teknolojiye hafif sırt dönmek gibi etkileşimleri oluyor. Bunlar hoş karşılanmalı. Bu şekilde teknolojinin toplumdaki kötü etkileri bir nebze azaltılabilir. Denge bu şekilde sağlanıyor olabilir. Yaşın getirdiği sağduyunun ortaya çıkmasına ve çok inişli ve çıkışlı bir aşk hikayesinin yaşanmamasına sebep olmasıyla teknolojinin kötü etkileri iyileriyle dengelenebilir.
Anahtar Kelimeler: Teknostres, Neil Postman, Marshall Mc Luhan.

39 Marmara Üniversitesi

Etkilenim ve Etkileşim Tasarımı: Yeni Bir Teknolojik Formül Olarak Birey-Ötesicilik Bağlamında 'Etkilenimsel Tasarım'

Çağrı Barış Kasap[40]

Bu sunumda önce Baruch Spinoza (1632-1677) tarafından detaylandırıldığı şekliyle ve Spinoza'dan yararlanarak ama daha kapsamlı şekilde Gilles Deleuze (1925-1995) açıklanmış olunan etkilenim kavramını öznelerin oluşumu hakkındaki ilişkileri bağlamında inceleyeceğim. Takip edeceğim genel çerçeve, kullanıcı deneyimi tasarımı çalışmalarında kullandığı şekliyle 'duygu' [emotion] kavramını 'etkilenim' [affect] kavramının mevcut biçimlerinin eleştirisi ile yer değiştirmek olacaktır. Etkilenim, göstergenin [sign] rejimlerinin, bilgi ve afektus/(affectatio) ve dil ve arzu arasındaki ilişkinin, öznelerin kimyasal ve nörolojik oluşumlarının üretim, yeniden-üretim ve kontrollerinin altını çizmektedir. Sonuç olarak, etkilenimsel olarak kontrol edilebilir tasarım ortamlarının nasıl inşa edildiğine baktığımızda, yani etkilenim durumlarını 'duygular' olarak ve mimetik takviyeler ve taklitin yayılmaları veya viral bulaşma modelleri olarak anlamadığımızda, HCI'nın al alanlarından bir tanesi olan 'Duygusal Tasarım' yerine 'Etkilenimsel Tasarım' kavramının kullanılması gerektiği görülecektir. Bu anlamda aynı zamanda Manuel de Landa'nın (1952-…) 'intensif süreç' ve Karen Barad'ın (1956-…) 'intra-aktif madde' üzerine olan teorileri göz önünde bulundurularak maddenin form aracılığıyla aktif olduğu ve bir ortam olarak etkilenimler aracılığıyla şekillendirilebileceği bir 'Etkilenimsel Tasarım' kavramı tanımlanmaya çalışılacaktır.
Keywords: Etkilenim, Duygu, Baruch Spinoza, Intra-aktivite, Etkileşim Tasarımı, Manuel De Landa, Karen Barad.

Affected and Interaction Design: "Affectual Design" in the Context of Individuationism as a New Technological Formula

In this presentation, I will first examine the concept of affect, as detailed by Baruch Spinoza (1632-1677) and by making use of Spinoza and more comprehensively explained by Gilles Delezue (1925-1995), in the context of its relations about the formation of subjectvities. The general framework I would follow would be to replace the concept of 'emotion' as it is used in user experience design studies with a critique of existing forms of the concept of 'affect.' Affect underlines the regimes of the sign, the relationship between knowledge and affectus (/affectatio) and language and desire, as the production and reproduction and the control of chemical and neurological formations of the subjectivities. Thus, when we look at how affecticely controllable design environments are constructed, i.e. when we do not understand affective states as 'emotions' and not as mimetic reinforcements and spreads of mimcry of viral transmission models, it will be seen that te concept of 'Affective Design' rather than 'Emotional Design' (as one of the subfields of HCI) should be used. In this sense, considering the theories of Manuel de Landa (1952-…) on the 'intensive process' and Karen Barad (1956-…) on the 'intra-active matter', it is assumed that matter is active through form and is affected as a medium. A conceptualization of 'Affective Design' will be tried to be defined by taking into consideration that it is shaped through influences as an environment.
Keywords: Affect, Emotion, Baruch Spinoza, Intra-activity, Interaction Design, Manuel de Landa, Karen Barad.

40 Doğuş Üniversitesi, Grafik (İnglizce) Bölümü, Dr. Öğr. Üyesi, ckasap@dogus.edu.tr,
ORCID:0000-0002-5629-2634

Toplumsal Hareketlerde Sosyal Medyanın İşlevi: İran Protestoları Örneği

***Selami Özsoy*[41]**

2000'li yıllarla birlikte toplum hayatına giren sosyal medya, bu dönemde yaşanan toplumsal hareketlerde önemli bir rol oynamaktadır. Arap Baharı, 15-M hareketi, Occupy Wall Street, Fransa'daki sarı yelekliler, Irak ve Hong Kong eylemlerinde görüldüğü gibi bir çok toplumsal harekette sosyal medyanın önemli bir etkisi olduğu bilinmektedir. Bu çalışmada, Eylül 2022'de İran'da 22 yaşındaki Mahsa Emini'nin göz altına almasından sonra ölümü sonucunda başlayan gösterilerle ilgili haber akışında sosyal medyanın kullanımı incelenmiştir. Bu çalışmada rejime muhalif sosyal medya hesaplarından Farsça yayın yapan BBCPersian ile anonim @1500Tasvir isimli Twitter ve Instagram hesapları çalışmada örneklem olarak alınmıştır. Çalışmada 2022 Ekim ve Kasım ayında yapılan paylaşımlar taranmıştır. Çalışmada incelenen Twitter hesaplarının analizinde "twitonomy" adlı analiz uygulamasından faydalanılmıştır. Instagram ve Twitter'daki muhalif hesapların çoğunda, ülkede yapılan protesto eylemlerinden çekilmiş amatör videolar, yer ve zaman notu eklenerek paylaşılmıştır. Muhalif sosyal medya hesaplarının paylaşımları, BBC ve Reuters gibi Batılı anaakım haber mecralarının içeriklerine kaynak oluşturmuştur. Ülkedeki rejim yanlısı medya ve Batı medyasında yeterince yer bulamayan protestolar, sosyal medya aracılığıyla kamuoyuyla paylaşılabilmiştir. İran'da internet kısıtlamalarına rağmen yaşanan protestolar boyunca sosyal medya uygulamaları önemli bir etkileşim ortamı oluşturmuştur. Sosyal medya, toplumsal hareketlerde anlık paylaşım yapılabilmesi özelliği ile ana akım medyanın bulunmadığı veya kısıtlandığı dönemlerde bireylerin etkileşimini sağlayan en önemli araç olmaktadır.
Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Twitter, Instagram, Sosyal Hareketler, İran Protestoları.

The Function of social media in Social Movements: The Case of Iran Protests

Social media, which entered the social life with the 2000s, plays an important role in the social movements experienced in this period. It is known that social media has a significant impact on many social movements, such as the Arab Spring, the 15-M movement, Occupy Wall Street, the yellow vests in France, Iraq, and Hong Kong protests. In this study, the use of social media in the news flow about the demonstrations that started because of the death of 22-year-old Mahsa Emini in Iran in September 2022 was examined. In this study, the social media accounts opposed to the regime, BBCPersian, which broadcasts in Persian, and the anonymous @1500Tasvir Twitter and Instagram accounts were taken as samples in the study. In the study, the posts made in October and November 2022 were scanned. In the analysis of the Twitter accounts examined in the study, the analysis application called "twitonomy" was used. In most of the opposition accounts on Instagram and Twitter, amateur videos taken from the protest actions in the country were shared with a place and time note. The posts of opposing social media accounts have become a source for the contents of Western mainstream news channels such as the BBC and Reuters. The protests, which could not find enough coverage in the pro-regime media and Western media in the country, were shared with the public through social media. Despite the internet restrictions in Iran, social media applications created an important interaction environment during the protests. Social media, with its instant sharing feature in social movements, is the most important tool that ensures the interaction of individuals in periods when the mainstream media is absent or restricted.
Keywords: Social Media, Twitter, Instagram, Social Movements, Iranian Protests.

41 Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü, ozsoy_s@ibu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-08776-8922

Post-truth Kimliklerin Gelişiminde Dijital Aktivizm: Kadın+ (artı) Hareketi

***Büşra T. Durmuş*[42*]**

"Post-truth" Oxford Dictionary tarafından 2016 yılının kelimesi seçilirken özellikle yeni medyanın gelişmesi ile dikkat çekici boyutlara ulaşan dezenformasyona işaret etmiş, gerçekliği/doğruluğu sorgulanmadan gerçekleşen bilgi akışının eleştirisine odaklanmıştır. Ancak o günden bugüne geçen süreçte ***post-truth*** bu bağlamı da aşan bir kavrama dönüşerek, yeni bir çağı tanımlamaya doğru evrilmiş, kendi toplumsallıklarını, etkileşimini, değer yargıları ve kimlik anlayışını beraberinde getirmiştir. Zira ***post-truth*** gerçeklerin terk edilmesi değil, gerçeklik hakkındaki inançların değişimidir. Hatta doğruluk iddialarının doğrulanabilir gerçeklerden ayrılması durumudur ki sonuç olarak doğrulanabilirlik dışındaki kriterler öncelenmiştir. Dolayısıyla bahsi geçen bu yeni çağın dönüşen kimlik anlayışıyla özellikle kadın kategorisinin sınırları değişmiş, biyolojik ikili cinsiyet kabulleri kökten sarsılmış, biyolojik atamalar önemini yitirirken, duygular ve kişisel anlatılar önem kazanmıştır. İşte tam da bu noktada ***Post-truth*** kimliklerin gelişiminde temel rol oynayan unsurlardan biri olan yeni medya sistemleri devreye girmiş, insanların yargı dünyalarını dönüştüren bir kuvvet doğmuştur. Dijital aktivizm kavramı ise kuvvetlenen yeni medya ortamında ***post-truth*** kimliklerin normalleşmesinin önemli aracılarındandır. Bu bildiride ***post-truth kimlikler*** kavramsallaştırmasına dayanılarak, yeni medyanın aktivizme imkan sağlayan geniş sahasının etkisine vurgu yapılmış ve yeni medya üzerinden gerçekleşmesi sebebiyle dijital aktivizmin post-truth kimliklerin oluşumundaki etkisi çerçevesinde "Kadın+ (artı) hareketi" ele alınmıştır. Çalışmada metodolojik olarak bağımsız literatür taraması seçilmiş ve anlatı incelemesi yapılmıştır. Sonuç olarak dijital aktivizmin ağ içi örgütlenmeler ve kullanıcı-türevli içerik üretimi gerçekleştirilen yeni medya uygulamalarının yardımıyla kimlik inşasına imkan tanıyan bir ekosistem oluşturulduğu, işletilen ikna süreçlerinin neticesinde kadın kategorisinin sınırlarını genişleten bir kabulün yaygınlaşmakta olduğu tespit edilmiştir.
Anahtar kelimeler: Post-Turth, Kadın Artı, Dijital Aktivizm.

The Development of Post-truth Identities by Digital Activism: Women+ (plus) Movement

While the Oxford Dictionary chose "post-truth" as the word of 2016, it pointed to the disinformation that reached remarkable dimensions with the development of new media and focused on the criticism of the information flow that occurs without questioning its reality/accuracy. However, in the process that has passed since then, post-truth has transformed into a concept that goes beyond this context and has evolved to define a new era that brings its own sociability, interaction, values and identity. The post-truth is not the abandonment of facts, but a corruption of the beliefs about reality. Even it is a condition of detachment of truth claims from verifiable facts and the primacy of criteria other than verifiability. Therefore, with the transformation of this new eras identity perspective, the boundaries of the category of women have changed, biological binary gender assumptions have been radically shaken, while biological assignments have lost their importance, emotions and personal narratives have gained importance. At this point, new media systems, which are one of the main factors in the development of Post-truth identities, came into play, and a force that transforms people's judgmental worlds emerged. The concept of digital activism is one of the important mediators of the normalization of post-truth identities in the new media environment. This presentation that based on the conceptualization of the post-truth identities is emphasized the impact of the new media that enables activism and the "Women+ (plus) movement" is discussed within the framework of the effect of digital activism on the formation of post-truth identities due to its accruing through new media. In this study, an independent literature review was chosen methodologically and a narrative analysis was made. As a result, it has been determined that digital activism has created an ecosystem that allows identity construction with the help of in-network organizations and new media applications that produce user-derived content, and because of persuasion processes, acceptance that expanding the boundaries of the category of women is becoming widespread.
Keywords: Post-Truth, Woman Plus, Digital Activism.

42 Doktor Öğretim Üyesi, Marmara Üniversitesi Gazetecilik Bölümü, busratosundurmus@gmail.com,
ORCID: 0000-0001-5158-0058

Değişen Medya Ortamında İletişim ve Demokrasi Kavramlarına Yeniden Bakmak

Abdulkadir Büyükbingöl[43]

İletişim kabiliyetleri ile imparatorluklar arasında kurulan ilişkilerden medya ve kültür arasındaki ilişkilere kadar araştırmalar, demokrasi ve iletişim kavramları arasında doğrusal bir ilişki olduğunu göstermektedir. Savaş ve siyaset tarihine bakıldığında da zaferlerin, iletişim kanallarına hâkim olmakla yakından alakalı olduğunu gösteren çok sayıda örneklerle karşılaşılmaktadır. Sorun şu ki iletişim araçları, demokratik ilişkilerin düzenlenmesinde kullanıldığı gibi suç amacıyla da etkili bir şekilde kullanıldığı araçlar haline gelmiştir. Sıradan insanlar artık siyaseti, toplumsal yaşamı, ekonomiyi ve gündelik hayatı etkileyebilecek bir iletişim ağının hem sahibi hem parçası haline gelmiştir. Castells'in yaklaşımına uygun olarak toplumdan dışlanan bireyler, küresel suç ağlarına katılım gösterebilmekte ve böylece köktenci bir yaklaşımla tepkilerini ortaya koyabilmektedirler. Yani bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), bir yandan küresel entegrasyonu sağlarken diğer yandan bölünmeleri de hızlandırabilmektedir. Bu araştırma kapsamında söz konusu entegrasyon ve bölünmeler, iletişim ve demokrasi ilişkisi içinde incelenmektedir. Böylece yeni medyaya dair bir denetim isteğinin kanun koyucusu, uygulayıcısı ve medya kullanıcısı açısından ne anlama geldiğine dair bir imaj oluşturulması amaçlanmaktadır. Literatüre dayalı olarak yapılan araştırma sonucunda ortaya çıkan duruma göre sunduğu olanaklar nedeniyle tercih edilen sosyal medyanın denetimi tartışmalarının demokrasi ve güvenlik endişesi arasında sıkışmış olduğu söylenebilir. Çünkü hak ve suç tarifinin değişebildiği tüm coğrafyaların buluştuğu bir sanal ortamda, yerel hukuk kurallar geçerliliğini yitirebilmektedir. Ancak sosyal medya kanalları hem legal hem de illegal örgütlerce kullanılmaktadır. Buna rağmen demokrasi, adalet ve hakkaniyet kıstasları içinde insan haklarının korunduğu, kamusal alanın oluşmasını teşvik edici, örgütsel ve bireysel özgürlüklerin güvence altına alındığı bir denetimin sağlanması zaruridir. Dünyanın birçok yerinde çıkarılan ve çalışmaları devam eden sosyal medya yasaları, bu alanda etkin bir kontrolün sağlaması isteğinin bir göstergesidir. Bu noktada BİT'e ve sunduğu olanaklara "iletişim ve demokrasi" ilişkisi doğrultusunda bilimsel bir yaklaşımla ve temel haklar çerçevesinde yeniden bakmak bu iki kavramın yeni konumumun anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.
Anahtar Kelimeler: Demokrasi, İletişim, Yeni Medya, Sosyal Medya, Denetim.

Rethinking the Concepts of Communication and Democracy in the Changing Media Environment

Researches, from communication abilities and relations between empires to relations between media and culture, show that there is a linear relationship between the concepts of democracy and communication. When we look at the history of war and politics, there are many examples showing that victories are closely related to dominating communication channels. The problem is that communication tools have become tools that are used effectively for criminal purposes as well as for the regulation of democratic relations. Ordinary people have become both owners and part of a communication network that can affect politics, social life, economy and daily life. In accordance with Castells' approach, individuals who are excluded from society can participate in global crime networks and thus show their reactions with a radical approach. In other words, information and communication technologies (ICT) can accelerate the divisions while providing global integration. Within the scope of this research, the integration and divisions in question are examined in relation to communication and democracy. Thus, it is aimed to create an image of what a control request on new media means for the legislator, implementer and media user.It can be said that the discussions on the control of social media, which is preferred due to the opportunities it offers, are stuck between democracy and security concerns. Because in a virtual environment where all geographies meet, where the definition of rights and crimes can change, local legal rules may lose their validity. However, social media channels are used by both legal and illegal organizations. Despite this, it is essential to provide an audit that protects human rights within the criteria of democracy, justice and equity, encourages the formation of the public sphere, and guarantees organizational and individual freedoms. Social media laws enacted in many parts of the world and which are still in progress are an indication of the desire to provide an effective control in this area. At this point, looking at ICT and the opportunities it offers with a scientific approach in line with the relationship of "communication and democracy" and within the framework of fundamental rights will contribute to the understanding of the new position of these two concepts.
Keywords: Democracy, Communication, New Media, Social Media, Audit

43 Dr., İstanbul Gelişim Üniversitesi, Türkiye, https://orcid.org/0000-0003-2411-9500

İfade Özgürlüğü Kapsamında İnternet Erişimi

Esra Fatma Fazlıoğlu[44]

Dijitalleşme sürecinin hızlanmasıyla birlikte insanların ihtiyaç algıları ve tüketim alışkanlıkları da değişmektedir. Teknolojinin gelişimiyle geleneksel medyadaki izler kitle yani önceleri pasif bir konumda olan medya tüketicileri, yeni medyada özellikle internetin günlük hayattaki önemi düşünüldüğünde, aktif birer kullanıcıya dönüşmektedir. İnternet, sadece bilginin yayılmasını ve edinilmesini sağlamakla kalmayıp kullanıcının, kullanım pratiklerine göre, içerik üretebileceği bir sanal ortam sağlamaktadır. İnsanların birbiriyle etkileşimi, düşünce aktarımı, haber alma ve verme, bilgi edinme ve yayma imkânları, internetin kullanım kolaylığı ile beraber düşünüldüğünde, internet yayınlarının diğer kitle iletişim araçlarından ayrıldığı söylenebilir. Bilgi akışının hızla sağlanabildiği internette, bazı düşünürlere göre, insanların hem bilgi elde etmesi hem de fikirlerini aktarması söz konusu olduğundan toplumsal bir platformun kurulduğu böylece toplumsal bir etkileşimin gerçekleştiği kabul edilebilir. Birleşmiş Milletlerin yayınladığı ***"The promotion, protection and enjoyment of human rights on the internet" (İnternette insan haklarını geliştirme, koruma ve kullanma)*** isimli raporu, internet erişiminin devlet politikalarıyla sağlanmasının, başta düşünce ve ifade özgürlüğü hakkı olmak üzere, dijital eşitsizlik kavramının vurgulanmasıyla, eğitim hakkı gibi insan haklarını geliştirebileceğine dikkat çekmiştir. Gündemi uzun süre meşgul eden bu rapor, internet erişim hakkının bir insan hakkı olarak kabul edilip edilemeyeceği konusunda küresel bir tartışma konusu yaratmaktadır. İnternetin teknolojinin getirdiği yenilik ve fayda sağlayan bir araç olduğu görüşüne göre, internet yasal ve doğal haklar ayrımından hareketle bir insan hakkı olarak tanımlanamaz. İnternetin bir insan hakkı olarak tanınması gerektiği düşüncesinde ise, internet hem siyasal süreçlere katılımda aktif rol oynaması hem de demokrasinin ve sosyal adaletin gelişmesi açısından üçüncü kuşak insan hakları arasında yer almalıdır. Çalışmamızda bu tartışmalara eğilerek, internet erişim hakkının ifade özgürlüğü kapsamındaki gerekliliği üzerine durulmuştur. İnternet kullanımının, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 10. Maddesinde korunan, ifade özgürlüğü hakkıyla ilişkisine değinilmiş ve çevrimiçi ifade hürriyeti kavramına atıfta bulunularak internet erişiminin, toplumsal yaşamdaki anlamının ortaya koyulması amaçlanmıştır. İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'nin ifade hakkı çerçevesinde internet erişim engellerine yönelik vermiş olduğu ihlal kararlarından birkaçı incelenerek, internet kullanımının insan hakları ekseninde nasıl şekillendiğinin tespiti sunulmaya çalışılmıştır.
Anahtar Kelimeler: İnternet Erişim Hakkı, İfade Özgürlüğü, İnternet Yasakları.

Internet Access and Freedom of Expression

Nowadays, the digital process is improving quickly, and people's perceptions of needs and consumption habits are also changing. It can be clearly said that the internet is the most important communication instrument because it not only enables the transfer of knowledge but also provides a virtual environment for the user to produce content. According to some researchers, the internet can constitute a social platform, thus social interaction takes place. According to the United Nations report named "The promotion, protection, and enjoyment of human rights on the internet" access should be provided by government policy. Thus, human rights such as the right to freedom of thought and expression and the right to education can be developed. However, there is no consensus on this issue, and should access to the Internet be seen as a fundamental right? The question is a global debate. In this article, the arguments of both views are compared. The relationship between internet use and Article 10 of the European Convention on Human Rights has been mentioned and the meaning of internet access has been tried to be explained by referring to the concept of online freedom of expression. Some violation decisions by the European Court of Human Rights regarding internet access barriers have been examined within the framework of the right to expression, and it has been tried to determine how internet use is shaped on the axis of human rights.
Keywords: Internet Access Right, Freedom of Expression, Internet Bans.

44 İstanbul Barosu Avukat, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü Öğrencisi, esrafatmafazlioglu@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-5874-6994

Siyasal İletişim ve Siyasal Pazarlamaya Nörobilim Katkısı: Nöropolitik Araştırmaların Kapsamı, Yapısı ve Geleceği

Ferdi Akbıyık[45] *Ömer Kürşad Tüfekçi*[46]

Siyasal iletişim siyasal aktörlerin belli ideolojik amaçlarını, belli kitlelere kabul ettirmek ve gerektiğinde eyleme dönüştürmek üzere çeşitli iletişim türlerini ve teknikleri kullanabilmektir. Siyasal pazarlama ise siyasal iletişim yoluyla ortaya çıkan iletişim türlerinin ve tekniklerinin potansiyel seçmene yönelik gerçekleştirilen tüm geleneksel pazarlama süreçlerini içermektedir. Siyasal iletişim ve siyasal pazarlama kapsamında seçmenin eğilimini belirlemek ve seçmene yön verebilmek amacıyla özellikle seçim dönemlerinde nitel ve nicel yöntemlerle farklı boyutlarda araştırmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar her ne kadar bir projeksiyon oluşturmaya yönelik katkı sunuyor olsa da seçmen davranışlarının ve tepkilerinin anlaşılmasında sınırlı düzeyde kalabilmektedir. Bu nedenle farklı yöntemlerin siyasal iletişim ve siyasal pazarlama süreçlerinde gerekliliği ortaya çıkmıştır. Buradan hareketle sosyal bilimler alanında yapılan çalışmalarda yeni yeni kendini gösteren başlayan nörobilim çalışmaları siyasal iletişim ve siyasal pazarlamada da kullanılması seçmen davranışlarının anlaşılmasında ve seçmen davranışlarına göre stratejilerin oluşturulması açısından önem taşımaktadır. Literatürde siyasal iletişim, siyasal pazarlama ve nörübilim disiplinlerinin kesişme noktası olarak nöropolitika kavramının kullanıldığı görülmektedir. Nöropolitika bilinçaltı süreçlerde yaşanan etkileşime odaklanan deneysel bir yöntem olarak değerlendirilebilmektedir. Nöropolitika,siyaset bilimi kapsamında politik argümanların çıktılarını netleştirerek daha somut ve ölçülebilir çıktılar elde ederek siyaset biliminin temel sorularına cevap bulmaya çalışmaktadır. Çok disiplinli yapısıyla dikkat çeken nöropolitika, politik konuları yorumlamaya ve karar vermeye sebep olan seçmen davranışlarını anlamayı amaç edinmiştir. Bu çerçevede bu çalışma kapsamında nöropolitika kapsamında yapılabilecek çalışmalar hakkında bilgiler verilecektir. Böylelikle hem politika uygulayıcılar hem de akademiye yapılabilecek nöropolitik araştırmalar konusunda öneriler sunulacaktır. Böylece sonuçta nöropolitik araştırmaların kapsamı, yapısı ve geleceği konusunda literatüre katkı sunulacaktır.
Anahtar Kelimeler: Nöropolitika, Nöropazarlama, Nörobilim, Siyasal Iletişim, Siyasal Pazarlama.

Neuroscience Contribution to Political Communication and Political Marketing: Scope, Structure and Future of Neuropolitical Research

Political communication is the ability to use various types of communication and techniques to impose certain ideological goals of political actors on certain audiences and to turn them into action when required. Political marketing, on the other hand, includes all traditional marketing processes for potential voters of communication types and techniques appearing through political communication. Within the scope of political communication and political marketing, researches in different dimensions are carried out with qualitative and quantitative methods, especially during election periods, to determine the tendency of the voters and to give direction to the voters, as a result. Although these studies contribute to creating a projection, they may well be limited in comprehending voter behaviors and reactions. The necessity of different methods in political communication and political marketing processes emerged, as a consequence. The use of neuroscience studies, which have recently emerged in studies in the field of social sciences, in political communication and political marketing is substantial in terms of understanding voter behaviors and creating strategies according to voter behaviors, therefore. In the literature, it is noticed that the concept of neuropolitics is employed as the intersection point of political communication, political marketing and neuroscience disciplines. Neuropolitics may be considered as an experimental method focusing on the interaction experienced in subconscious processes. Neuropolitics tries to find answers to the basic questions of political science by obtaining more concrete and measurable outputs, and by clarifying the outputs of political arguments within the scope of political science, accordingly. Neuropolitics, which draws attention with its multi-disciplinary structure, aims to find out the

45 Dr. Öğr. Üyesi, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sütçüler Prof. Dr. Hasan Gürbüz Meslek Yüksekokulu, Finans-Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, ferdiakbiyik@isparta.edu.tr, https://orcid.org/0000-0001-6138-0586

46 Doç. Dr.,Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, omertufekci@isparta.edu.tr, https://orcid.org/0000-0003-3918-5850

voter behaviors which cause to interpreting political issues and making decisions. In this context, within the scope of this study, information would be given regarding the studies that can be performed within the scope of neuropolitics. Valuable contribution to the literature on the scope, structure and future of neuropolitical research would be ensured by presenting suggestions on neuropolitical research which may be carried out to both policy practitioners and academia.
Keywords: Neuropolitics, Neuromarketing, Neuroscience, Political Communication, Political Marketing.

Dijital Tüketim Kültüründeki Pazarlama İletişimi Çabalarını Nörobilim Teknikleriyle Anlayabilmeye Yönelik Kavramsal Düzeyde Strateji Önerileri

Ferdi Akbıyık[47], Ömer Kürşad Tüfekci[48]

Dijital tüketim kültürü, günümüzde dijital platformların etkisiyle tüketicilerin yaşam tarzlarını değiştirmiştir. Böylece dijital platformlar sunduğu alternatifler açısından önemli bir araştırma alanı olarak değerlendirilmektedir. Özellikle tüketicilerin dijital ortamlarda geride bıraktıkları elektronik ayak izleri algoritmalar yardımı ile birlikte farklı bölümlere ayrılabilmektedir. Böylece tüketicilerin profilleri hem iş dünyası için hem de tüketim çıkarları için kişiselleştirilmesine ve kişisel stratejiler üretilebilmesine imkân tanımaktadır. Dijital ortamlar özellikle teknolojik gelişmelerle birlikte tüketicilerin günlük yaşamlarının vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Bu durum tüketici davranışlarında kalıcı değişiklikler meydana getirirken işletmelerin pazarlama faaliyetlerinin de dijitale kaymasına neden olmuştur. Özellikle pandemi sürecinin teknolojiye yönelim etkisi nedeniyle tüketici davranışlarında yıllara yaygın olarak gerçekleşmesi beklenen etkiler çok kısa sürede hissedilmiştir. Tüketici davranışlarındaki bu değişikliklerin anlaşılması ve işletmelerin bu değişiklikler karşısında yeni pazarlama iletişimi çabaları oluşturması için farklı teknikler kullandıkları görülmektedir. Nörobilim teknikleri pazarlama iletişimi teknikleri içerisinde yeni kullanılmaya başlanan deneysel araştırmaları içermektedir. Bu çalışmada dijital tüketim kültüründeki pazarlama iletişimi çabalarının nörobilim teknikleriyle anlaşılabilmesine yönelik kavramsal bir değerlendirme yapılmıştır. Bu kapsamda dijital ortamlarda pazarlama iletişimi çabalarına yönelik yapılabilecek nörobilim araştırmaları üzerinde durulacak ve yeni strateji arayışlarına ilişkin öneriler sunulacaktır. Ayrıca bu çalışma sonucunda nörobilim teknikleri aracılığı ile dijital tüketimdeki pazarlama iletişimine ilişkin yapılabilecek çalışmalar hakkında teorik ve pratik düzeyde katkılar üzerinde durulacaktır.
Anahtar Kelimeler: Dijital Tüketim Kültürü, Pazarlama İletişimi, Nörobilim.

Conceptual Level Strategy Recommendations for Understanding Marketing Communication Efforts in Digital Consumption Culture with Neuroscience Techniques

Digital consumption culture changed the lifestyles of consumers with the influence of digital platforms. Digital platforms are thus considered as an important research area in terms of the alternatives they offer. In particular, the electronic footprints left behind by consumers in digital environments can be divided into different sections with the help of algorithms. The profiles of consumers allow personalization and production of personal strategies for both business and consumption interests, therefore. Digital environments became an indispensable part of consumers' daily lives, especially with technological developments. While this creates permanent changes in consumer behavior, it also causes the marketing activities of businesses to shift to digital. Especially owing to the technology-oriented effect of the pandemic process, the impacts that were expected to occur widely over the years in consumer behavior were realized in a very short time. It is evident that different techniques are used to understand these changes in consumer behavior and to create new marketing communication efforts in the face of present alterations. Neuroscience techniques include experimental research that has just begun to be used within marketing communication techniques. In this study, a conceptual evaluation was made to figure out marketing communication efforts in digital consumption culture with neuroscience techniques. In this context, neuroscience research that can be done for marketing communication efforts in digital environments would be emphasized and suggestions for new strategies would be presented alike. In addition, theoretical and practical contributions would be focused on the studies that can be conducted on marketing communication in digital consumption through neuroscience techniques.
Keywords: Digital Consumption Culture, Marketing Communication, Neuroscience.

47 Dr. Öğr. Üyesi, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sütçüler Prof. Dr. Hasan Gürbüz Meslek Yüksekokulu, Finans-Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, ferdiakbiyik@isparta.edu.tr, https://orcid.org/0000-0001-6138-0586

48 Doç. Dr.,Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, omertufekci@isparta.edu.tr, https://orcid.org/0000-0003-3918-5850

Teknoloji Etiği: Teknolojinin Karanlık Yüzüne İlişkin Tartışmalar

İnayet AYDIN[49]

Teknoloji, en genel anlamda bilimsel bilginin uygulamaya dönüşmüş halidir. İnsanoğlu, bedeninden kaynaklanan fiziksel ve zihinsel sınırlılıkları aşmak için araçlar geliştirmek suretiyle teknolojiyi yaratmıştır. Böylece istek ve ihtiyaçlarını karşılamak için çevre ile baş etme yetisini güçlendirmiştir. Teknoloji insan yaşamını ve çeşitli süreçleri son derece kolaylaştıran bir uygulama alanıdır. Ancak teknoloji aynı zamanda bize iyi ya da kötü amaçlarla kullanılabilecek veya faydalarının tartışıldığı çeşitli ürünler de sunar. Böylece insanlığa yararlı olma iddia ve değerini savunan bilim ve teknoloji, dünyayı yok eden unsurlar haline gelmeye başlamış ve ciddi etik tartışmalara kapı açmıştır. En genel anlamda etik, insan tutum ve davranışlarının iti-kötü, doğru yanlış açısından değerlendirilmesidir. Bu bakımdan etik, ahlaki davranış, eylem ve yargıları ilgilendiren bir konu olarak felsefe ve bilimin önemli bir parçası ve sistematik bir çalışma alanı olmuştur. Kötü niyetlerin hizmetine girebilen bir bilimin, insanlık için nasıl bir tehlikeye dönüşeceği oldukça açıktır. Bu nedenle teknoloji etiği, evrensel etik değer ve ilkelerin teknoloji üretim süreçlerine ve teknolojik ürünlerin kullanım biçimlerine uygulanmasını kapsamaktadır. Dijital Çağın nimetlerinden yararlanabileceğimiz, gelişmelerin önünü açabilecek fakat insanlığımızı da korumaya yetecek kadar güçlü bir etik değerler sistemi geliştirilmesi çok önemlidir. Artan teknolojik ilerlemeler karşısında, makinelerin sahip olmadığı çok sayıda özellik sergileyen insanın değerinin korunabilmesi en önemli etik sorumluluk olarak görülmelidir. Bu bakış açısı ile bilim ve teknolojinin etiğin kılavuzluğunda gelişmesini sağlamak gelecek günlerin en önemli konusu olmalıdır. Etik, teknolojik yeniliğe veya bilimsel araştırmaya fren koyan bir engel olarak değil, gelecekteki sorunlarla başa çıkmanın bir yolu olarak görülmelidir. Teknoloji kadar etik konulara da ilgi gösterilmeli ve sorumluluk alarak yüzleşilmelidir. Klonlama çalışmaları, yapay döllenme, organ aktarımları, doku kültürü, genetik çalışmalar, embriyo transferi, nükleer çalışmalar, GDO çalışmaları, insan üzerindeki tıbbi araştırmalar gibi bilimsel gelişmeler aynı zamanda çok önemli bilim etiği tartışmalarını da gündeme taşımıştır. Teknolojinin en son ürünleri olan robotlar giderek insan yaşamının farklı alanlarında yaygınlaşmaya başlamıştır. Yapay zekâ olarak adlandırılan bu zeki makinalar insanın huzur ve refahı için pek çok alanda kullanılabilmektedir. Robot teknolojisinin insan yaşamına büyük katkılar getirmesine rağmen, bu robotların pek çok yaşamsal etik sorunu da insanlığın gündemine taşıyacağına şüphe yoktur. Diğer yandan teknolojik ilerlemeler, uzay etiği tartışmalarını da gündeme getirmektedir. Eko-nihilistler, uzay araştırmalarına karşı çıkarlar çünkü onlara göre uzay çalışmaları, insanlığın kötülüklerini evrenin geri kalanına yaymaktan başka bir amaca hizmet etmeyecektir. Uzay çalışmalarına karşılık, uzay etiği tartışmaları da giderek artmaktadır. Uzay etiği kapsamında temel dünya problemlerinin çözülmesi için yapılacak yatırımların uzay çalışmalarına harcanması; herkese ait olan uzayın ortak kullanımı konusundaki sorunlar; uzaydan yapılan gözlem ve gözetleme çalışmaları, uzaydaki enkaz ve atık kirliliği; ileri ve geri kirlilik; ülkelerin sorumlulukları gibi tartışma alanları ortaya çıkmaktadır.Teknoloji sayesinde daha iyi bir yaşam beklerken, sadece insanın üretebildiği değeri ve anlamı yitirecek miyiz? Daha kolay yaşamak için insan insana ilişkiler yerine daha çok makine ile mi ilişki kuracağız? Teknolojiyi benimseyeceğimiz ama teknolojiye dönüşmeyeceğimiz, teknolojiyi bir amaç olarak değil de araç olarak kullanacağımız dengeli bir yol bulabilecek miyiz? Doğal kaynakların tükenmesi ve kirlilik; mahremiyet ihlalleri, eşitsizliklerin büyümesi, kişisel verilerin kötüye kullanılması, otonom teknolojilerin kontrolü, siber suçlar, güvenlik-gizlilik dengesi, GPS teknolojisi ve izlenme, teknolojinin silahlaşması gibi etik sorunlar karşısında ne yapılabilir? Bu bildiride bu konulara ilişkin etik tartışmalar ele alınacaktır.
Anahtar Kavramlar: Etik, Teknoloji Etiği, Robot Etiği, Uzay Etiği, Etik Sorunlar.

Technology Ethics: Debates on the Dark Side of Technology

Technology, in the most general sense, is the transformation of scientific knowledge into practice. Mankind has created technology by developing tools to overcome the physical and mental limitations arising from his body. Thus, he strengthened his ability to cope with the environment in order to meet his wishes and needs. Technology is an application area that facilitates human life and various processes. But technology also offers us a variety of products that can be used for good or bad, or whose benefits are discussed. Thus, science and technology, which defend the

49 Prof.Dr, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı, iaydin@ankara.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-7522-8961

claim and value of being beneficial to humanity, started to become the elements that destroy the world and opened the door to serious ethical discussions. In the most general sense, ethics is the evaluation of human attitudes and behaviors in terms of good and bad, right and wrong. In this respect, ethics has become an important part of philosophy and science and a systematic field of study as a subject that concerns moral behavior, actions and judgments. It is quite clear what kind of danger a science that can be put into the service of evil intentions will turn into a danger for humanity. For this reason, technology ethics covers the application of universal ethical values and principles to technology production processes and to the use of technological products. It is very important to develop an ethical values system that we can benefit from the blessings of the Digital Age, pave the way for developments, but strong enough to protect our humanity. In the face of increasing technological advances, protecting the value of human beings, who exhibit many features that machines do not have, should be seen as the most important ethical responsibility. With this point of view, ensuring the development of science and technology under the guidance of ethics should be the most important issue of the days to come. Ethics should be seen as a way to deal with future problems, not as a barrier to technological innovation or scientific research. Ethical issues as well as technology should be paid attention and faced responsibly. Scientific developments such as cloning studies, artificial insemination, organ transplants, tissue culture, genetic studies, embryo transfer, nuclear studies, GMO studies, and human medical research have also brought up very important scientific ethics discussions. Robots, which are the latest products of technology, have started to become widespread in different areas of human life. These intelligent machines, called artificial intelligence, can be used in many areas for human peace and welfare. Although robot technology has made great contributions to human life, there is no doubt that these robots will bring many vital ethical issues to the agenda of humanity. On the other hand, technological advances also raise space ethics discussions. Eco-nihilists oppose space exploration because, according to them, space studies will serve no other purpose than to spread humanity's evils to the rest of the universe. In contrast to space studies, space ethics debates are also increasing. Spending the investments to be made for solving basic world problems within the scope of space ethics; problems in the shared use of space that belongs to everyone; observation and surveillance studies from space, debris and waste pollution in space; forward and backward pollution; There are areas of discussion such as the responsibilities of countries. While we expect a better life thanks to technology, will we lose the value and meaning that only humans can produce? Are we going to relate more to machines instead of human-to-human relationships to live more easily? Will we be able to find a balanced way in which we will adopt technology but not become technology, and use technology as a tool rather than an end? Depletion of natural resources and pollution; What can be done in the face of ethical problems such as privacy violations, growth of inequalities, abuse of personal data, control of autonomous technologies, cybercrime, security-privacy balance, GPS technology and tracking, and weaponization of technology? In this paper, ethical discussions on these issues will be discussed.
Keywords: Ethics, technology ethics, robot ethics, space ethics, ethical problems

Acquisition and Loss of Information in the Classroom

Ali Baykal[50]

One of the most important processes embedded in instructional systems is communication. Source and target units of communication in the classroom select the appropriate messages (information) to facilitate teaching and learning. The ability to select useful messages—those which will best meet the needs of participants— is quite a complex task which frequently appears to be deceptively simple. As a consequence, they make many selection errors. The purpose of this study is to remind some concepts and principles of communication pertaining to exposure of stakeholders of instructional system to information during the teaching and learning processes. Selectivity denotes the extent to which communicators receive or reject stimuli. It is the degree to which they expose themselves and retrieve messages that they are exchanging. Selective exposure, selective attention, selective perception, selective intention, and selective retention are the major phenomena which can easily be identified in commonplace episodes drawn from instructional practice. Dissonance theory is to describe, explain and predict selective exposure examples in communication. Involvement theory has also explanatory power when participants are highly involved in teaching and learning. One can also take the advantage of the utility-theory approach as a useful predictor of exposure behavior which also demand attention. External characteristics of the stimuli also affect attention. Therefore, the background of stimuli, the intensity of the stimulus, the extensity of the stimulus, the concreteness or complexity of the stimulus, and the contrast and velocity of the stimulus, and finally the impressivity of the stimulus are the external factors that influence selectivity in communication. The best attended experience tends to be the best comprehended. The concept of latitude of acceptance will be given a special emphasis in this discussion. The hypothetical propositions put forward in the discussion will focus on the contributions that today's educational technology can make to selectivity in communication.
Keywords: Selectivity in Communication, Selective Exposure, Selective Perception, Instructional Media.

50 Bahçeşehir University, Faculty of Educational Sciences, İstanbul, Turkey. https://orcid.org/0000-0001-7705-4064
ali.baykal@es.bau.edu.tr, +90(536)4240108

Digital Ethics and Educational Challenges

Aysun Doğutaş[51]

Digital ethics deals with the impact of digital Information and Communication Technologies (ICT) on societies and the environment at large. In a narrower sense digital media ethics addresses ethical questions dealing with the internet and internetworked information and communication media such as mobile phones and navigation services. Digital ethical issues such as privacy, information overload, internet addiction, digital divide, surveillance and robotics are discussed in detail today particularly from an intercultural perspective. It can be said that digital ethics contributes to address the challenges of the digital age. Education is one of these challenges addressed in the digital age. The educational challenge raised by digital culture is not one of skill or technological competence, but one of participation and ethics. Accordingly, digital education would move far beyond the current attempts to expand curriculum definitions of competences and capacities. There are now almost continuous public calls for heightened child protection and surveillance in response to widespread moral panic around digital childhood (Havey & Puccio, 2016). The everyday issues faced by digital youth are ethical matters. How do today's young people and children deal with right and wrong, truth and falsehood, representation and misrepresentation in their everyday lives online? How do they anticipate and live with and around the real consequences of their online actions and interactions with others? How do they navigate the complexities of their public exchanges and their private lives, and how do they engage with parental, corporate, and government surveillance? Finally, how can they engage and participate as citizens, consumers and workers, friends, colleagues, and kin in the public and political, cultural and economic spheres of the internet? These questions will be examined in this paper.
Keywords: Digital Ethic, Digital Age, Internet, Education.

Dijital Etik ve Eğitim Zorlukları

Dijital etik, dijital Bilgi ve İletişim Teknolojileri (ICT)'nin genel olarak toplumlar ve çevre üzerindeki etkileri üzerine odaklanır. Daha dar anlamda dijital medya etiği, cep telefonu ve navigasyon sistemleri gibi ağ ve ağlararası iletişim ve bilgi ve iletişim medyasını ilgilendiren etik sorunlar üzerinde durmaktadır. Mahremiyet, aşırı bilgi yüklenmesi, internet erişiminde uçurum, denetleme ve robot bilimi gibi dijital etik sorunlar özellikle kültürlerarası bakış açısıyla günümüzde oldukça yaygın tartışılmaktadır. Dijital etiğin dijital çağın zorluklarını ortaya koyma konusunda katkı sağladığı söylenebilir. Dijital çağda ortaya çıkan sorunlarından bir tanesi eğitimdir. Dijital kültürle büyüyen eğitim sorunları herhangi bir beceri veya teknolojik yeterlilik değil fakat katılım ve etiktir. Bu yüzden dijital eğitim, yeterlilikler ve kapasitelerin müfredat tanımlamalarını genişletme konusundaki mevcut girişimlerin ötesine geçecektir. Dijital çocukluğun etrafında yoğunlaşan yaygın ahlaki paniğe karşılık abartılmış çocuk koruma ve denetleme için hemen hemen sürekli bir kamunun dikkatini çekme mevcuttur (Havey & Puccio, 2016). Dijital gençliğin karşı karşıya kaldığı günlük meseleler etik sorunlarıdır. Günümüz gençliği ve çocukları günlük yaşantıları içindeki internetteki doğruyu veya yanlışı, gerçeği ve gerçek dışıyı, doğru temsili ve yanlış temsili nasıl ayırt edebilecekler? İnternetteki hareketlerinin ve başkalarıyla olan etkileşimlerinin gerçek sonuçlarını nasıl sezecekler ve onlarla nasıl yaşayacaklar? Özel yaşantıları ve umumi paylaşımları arasındaki karmaşıklıklar arasında nasıl geçiş yapacaklar? Ve ebeveyne ait, kurumsal ve hükümet denetimleriyle nasıl başa çıkacaklar? Son olarak internetin kamusal, politik, kültürel ve ekonomik alanlarında arkadaş, meslektaş, akraba, işçi, tüketici ve vatandaş olarak nasıl bağlantı kuracak ve katılacaklar? Bu sorular bu çalışmada ele alınacaktır.
Anahtar Kelimeler: Dijital Etik, Dijital Çağ, Internet, Eğitim.

51 Doçent, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, adogutas@pau.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-2928-5156

Yapay Zekanın Sanat Tanımımızı Yeniden Yapılandırabilmesi Üzerine Bir İnceleme

Tolga Erkan[52]

İnsanlar tarafından sanat ve bilimdeki ilerlemelerin özünde, her zaman «bunu yapmalı mıyız?», 'kime faydası olacak, kime zararı olabilir?' ve nihayetinde 'teknolojiden gerçekte ne elde ediyoruz ve bunun biz hayatımıza katma değeri nedir? gibi benzer sorular sorulmaktadır. Çünkü inovasyonun nihai amacı insanlığın iyileştirilmesidir. Yapay zekâ tarafından üretilen sanat sanatçıların yerini alıp alamayacağına dair etik soruları gündeme getirmektedir. Yapay zekayla ilgili bu endişe yaşamın diğer alanlardaki korkulardan farklı değildir. On dokuzuncu yüzyılda fotoğrafın ilk ortaya çıktığı zamandan itibaren insanların sanata bakış açısını nasıl değiştiğini düşündüğümüzde benzeri yaklaşımı yapay zekâ tarafından üretilen sanat eserleri içinde aynı şekilde düşünebiliriz. Sanatçılar alternatif görsel diller ve içerikler bulmuşlardır. Önceleri bilgisayar teknolojisinin gelişmesiyle sanat eserinin arkasında her zaman bir sanatçı vardı. Böylece sanatçı her zaman imaj ve kavram yaratmanın merkezinde yer almaktaydı. Oysa günümüzde insan sanatçı ve yapay zekanın iş birliği sayesinde her ikisinin işlevi daha dengeli bir hale gelmiştir. Yapay zekâ özgür bırakıldığında insan sanatçılar tarafından yaratılan sanattan ayırt edilemeyen kendi orijinal sanat eserlerini yaratabilmektedir. Tarih boyunca sanatçılar önceki sanatçıların orijinal çalışmalarından esinlenerek yaptıkları eserler sanat eseri olarak kabul görürken yapay zekanın tüm sanat eserlerini gözden geçirerek yaptığı eserlerin özgünlüğü birçok kişi tarafından tartışılmaktadır. Ayrıca, izleyici, sanat eleştirmenleri ve içerikli yapay zekanın yaptığı sanat eserlerini diledikleri gibi eleştirebiliyorlarsa aynı şekilde insanlar tarafından üretilen sanat eserlerinde yapay zekâ tarafından eleştirilmesini kabul etmesi daha dürüstçe bir yaklaşım olur. Yapay zekanın yaptığı sanat eserini eleştirilere karşı savunabilme hakkı tanınmalıdır. İnsanlar yapay zekanın tarafsızca geniş bir veri tabanını tarayarak yapacağı eleştirilere saygı duymalıdırlar. Buna ek olarak yapay zekâ tarafından üretilen sanat eserlerinin başka bir yapay zekâ tarafından tüm sanat eserleri ve akımları ışığında tarafsızca değerlendirmesi eserin sanat dünyasında gerçek konumunu daha doğru bir şekilde belirleyebilir.
Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Sanat Eseri, Sanatçı, Sanatta Özgünlük, Sanat Eleştirisi.

A Study on Artificial Intelligence's Reconstruction of the Definition of Art

At the core of art and science, people always ask similar questions "Should we do this?", "Who can benefit from it give? Who can it hurt?" because the ultimate goal of innovation is to provide benefits. To deliver ethical demands on whether art produced by artificial intelligence can replace artists. This life of anxiety about artificial intelligence is no different from fears in other fields. A similar approach to how we will direct people's view of art from the moment the first photograph appeared in the ninth century, we can think of the artworks produced by artificial intelligence similarly. Artists maintain alternative visual languages and content. In the past, with the developments of computer technology, there was always an artist behind the work of art. Thus, the artist was always at the center of image and concept creation. However, today, thanks to the cooperation of human artists and artificial intelligence, the effects of each effect have become long-lasting. When freed, artificial intelligence can create original works of art that are indistinguishable from art created by human contribution. While the artworks of previous artists inspired by their original works are accepted as works of art throughout history, the originality of the paintings acquired by artificial intelligence by examining all works of art is discussed by many. If the audience can criticize art products made by art critics and content and artificial intelligence as they wish, it would be a more honest approach to accept criticism by artificial intelligence in art products produced by humans. Artificial intelligence must have the right to defend its artwork against nemesis criticism. People should respect the criticism they make by scanning an extensive database of the use of artificial intelligence. In addition, the evaluation work art world natural production is more accurately fictionalized to reduce all artworks and movements by another artificial intelligence of paintings produced by artificial intelligence.
Keywords: Artificial Intelligence, Artwork, Artist, Originality In Art, Art Criticism

52 Assoc Professor, Üsküdar University, Faculty of Communication, Visual Communication Design Department, tolga.erkan@uskudar.edu.tr, ORCID 0000_0002_7578_2065

Augmented Intelligence and New Approaches in Human-Machine Collaboration

Feride Zeynep Güder[53]

The ambivalent nature of advanced technology profoundly shapes our approach to it. When AI challenges human intelligence and its limits, it triggers paranoid discourses that it is ultimately working with anti-human paradigms. The genie is no longer in the bottle. Many skeptical philosophers are capitalizing on widespread fears that AI is working smart behind our backs or rebuilding another level of humanity. At this point, however, optimistic approaches to AI are also emerging. Here the famous chess player Kasparov discusses the possibility of human-machine cooperation, devising a new formula of "a weak human and a machine with a better process". This combination is thought to be superior to a powerful computer alone. It is even superior to a powerful human and machine with inferior methods. Here the nature of human-machine communication goes beyond the Human-Machine Interface. This paper will explore the concept of Augmented Intelligence as used by Lickider together with the perspectives of Heidegger, Stiegler and Anderson. The challenge of living under the dominance of Algorithmic Governance challenges the Human Centered life on Earth, making human life mundane. Augmented Intelligence, the sociotechnical concept, transforms the debate on technological advances from negative approaches that see it as a Trojan Horse in human social settings to more constructive ones. This perspective enriches the possibilities of hybrid mechanisms that bring together human-machine collaborations that can be seen as the only salvation for human beings. The paper will conclude with an examination of new technocultural and sociotechnical arguments.
Keywords: Algorithmic Management, Artificial Intelligence, Authentic Intelligence, Augmented Intelligence, Technoculture.

53 Associate Professor, Uskudar University, Faculty of Humanities and Social Sciences, ETI, feridezeynep.guder@uskudar.edu.tr, ORC-ID: 0000-0002-3244-3004

AI and Ethics in Education: ChatGPT Program Example by *Ceren Çubukçu Çerasli*[54] *and Yavuz Selim Balcıoğlu*[55]

Recent developments in AI (Artificial Intelligence) have made many different aspects of our lives easier. However, there is a growing concern about the ethical issues it raises. The adoption of AI technologies in education has raised concerns about plagiarism and ethics. One of the primary issues with the ethics of AI in education is related to the students using AI tools to do their homework. In this study, the new version of ChatGPT program will be analyzed. The outputs of this tool will be examined and the effect of this program on student homework will be stated. 70 student homework essays will be the data of this study and it will be determined whether they are done using the ChatGPT AI tool or on their own. Frequency analysis regarding gender, class and age will be shared to determine which students are aware of the tool and which ones make their own essays. The aim of this study is to understand whether such AI tools create any ethical problems in higher education and to investigate whether they encourage students not to do their homework themselves. Recommendations will be presented at the end of the study on how to encourage students to do homework on their own and prevent them from using different AI tools for all of their homework.
Keywords: Artificial Intelligence, Chatgpt, Ethics, Education, Ai Tools.

54 Gebze Technical University, Management Information Systems Department, ceren.cubukcu@gmail.com, ORCID: 0000-0002-9253-2826
55 Gebze Technical University, Management Information Systems Department, ysbalcioglu@gtu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7138-2972

Dijital Dünyada Siber Zorbalığa Karşı Ahlaksal Açıdan Bir Değerlendirme

***Kamuran Gülarslan Değer*[56]**

Bilgisayar, internet ve mobil teknolojilerinin ulaştığı en son aşamada yaşamımızı çevreleyen dijital dünyanın beraberinde getirdiği başlıca sorunlardan bir tanesi de siber zorbalıktır. Dijital dünyada siber zorbalık çoğunlukla kişiyi yerin dibine sokma, hakaret etme, alttan alta laf dokundurma, aşağılama, başkalarının eksik taraflarını görüp bunu insanlara yayma ve karşı tarafı rencide etme şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Siber zorbalığı gerçekleştiren kişiler karşısındaki kişinin eksikliklerini ve zaaflarını çok rahat tahmin edebilmekte hatta bunlar üzerinden karşı tarafı üzemediklerinde kendilerini aşağılanmış gibi hissederek saldırgan davranışlarını arttırabilmektedirler (Dağıtmaç, Ekmen, 2019: 102). Siber zorbalığın yaratacağı olumsuz etkilerin önüne ancak ahlaksal açıdan yeterli düzeyde eğitime sahip nesillerin yetiştirilmesi ile geçilebilir. Ahlak kuralları, eylemleri koordine edici güçler ile bireyler arasında birbirine geri dönen iki etkileşim aşamasında kendini gösterir. İlk aşamada tarafların isteklerini bağlayıp belirli biçimde yönlendirerek toplumsal eylemleri doğrudan kontrol ederken, ikinci aşamada ise anlaşmazlık durumlarındaki eleştirel tavırları düzenler (Habermas, 2017: 182). Bu anlamda ele alındığında siber zorbalık reel hayatta ahlaki değerlerdeki çöküşün dijital dünyaya yansıması olarak yorumlanabilir. Nitekim siber zorbalık nedeniyle yaşamına son veren gençlerin medyaya yansıyan hikâyeleri insanlık için ibret verici bir niteliğe sahiptir. Örneğin, Avustralya'nın simge şapka markası Akubra'nın yüzü olan 14 yaşındaki Amy Dolly Everett'in internette uğradığı zorbalıklar nedeniyle yaşamına son vermesi ülkede şok etkisi yaratırken, geçtiğimiz yıllarda ülkemizde de benzer bir olay yaşanmıştır. İstanbul'da intihar eden üniversite öğrencisi Sibel Ünli'nin ailesi, kızlarının fiziksel görüntüsü nedeniyle siber zorbalığa maruz kalmasından dolayı yaşama azmini yitirdiği yönünde kamuoyuna açıklamada bulunmuştur. Bu doğrultuda çalışmada dijital dünya ve sosyal medyanın yanısıra, siber zorbalık kavramı üzerinde durulmakta ve siber zorbalığın önüne geçilebilecek çözümler ahlaksal açıdan ele alınarak tartışılmaktadır.
Anahtar Kelimeler: Siber Zorbalık, Dijital Dünya, Ahlak, Sosyal Medya.

A Moral Evaluation Against Cyberbullying in the Digital World

Cyberbullying is one of the main problems brought by the digital world surrounding our lives at the latest stage reached by computer, internet and mobile technologies. In the digital world, cyberbullying is mostly seen in the form of putting the person down, insulting, teasing, humiliating, seeing the shortcomings of others and spreading this to people and offending others. Cyberbullies can easily predict the shortcomings and weaknesses of the other person, and even increase their aggressive behavior by feeling humiliated when they cannot upset others (Dağıtmaç, Ekmen, 2019: 102). The negative effects of cyberbullying can only be prevented by raising generations with adequate moral education.Moral rules manifest themselves in two stages of interaction between individuals with coordinating forces of action. In the first stage, it directly controls the social actions by binding and directing the wishes of the parties in a certain way, and in the second stage, it regulates the critical attitudes in conflict situations. In this sense, cyberbullying can be interpreted as the reflection of the collapse in moral values in real life to the digital world. For example, the death of 14-year-old Amy Dolly Everett, the face of Australia's iconic hat brand Akubra, due to bullying on the internet, created a shocking effect in the country, and a similar incident has occurred in our country in recent years. The family of university student Sibel Ünli, who committed suicide in Istanbul, made a public statement that she lost her will to live because of the physical appearance of her daughters, as she was exposed to cyberbullying. In this direction, in addition to the digital world and social media, the concept of cyberbullying is emphasized and solutions that can be prevented from cyberbullying are discussed from a moral point of view.
Keywords: Cyberbullying, digital world, morality, social media

56 Dr., İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Yeni Medya ve İletişim Bölümü, kamurandeger@esenyurt.edu.tr,
Orcid no: 0000-0002-1592-2628

NFT Olgusunun Sosyal Medyadaki Görünümü

Erman. M. Demir[57]

NFT, "herhangi bir dijital varlığın blok zincirinde işlem gören hakları" olarak tanımlanır. Blockzincir tabanlı teknolojiler ve dolayısıyla bu teknolojinin bir uygulaması olan NFT'ler pek çok alanda endüstriyel ölçekte bir değişimi tetiklemektedir. Bu teknoloji ticari işlemler, eser tescili, sahipliğin ispatı ya da özgünlük kontrolü için farklı çözümler için kabul görmeye başlamıştır. Oldukça ilgi gören bu konuyu teknik ya da finansal boyutlarıyla ele almak mümkündür. Buna ek olarak blokzincir teknolojisinin sanatta uygulanması sanat dünyasına da benzersiz bir yenilik kazandırmıştır. Bunun ilk nedeni teknolojinin biçimsel yönünü hızla alımlayan sanatçıların getirdiği kripto sanat türüdür. Bu tür içerikler (internetteki meme'ler, gif'ler, videolar vb.), kripto varlıklar ve sosyal medya akışı ile iç içe geçtiği için tanımlanması güç bir sanatsal üretim pratiği ortaya çıkarır. Benzersizliğin ikinci boyutu ise teknolojinin operasyonel boyutudur. Sanat yaratımının özgünlüğü, meşruluğu ve değeri konusundaki bilginin merkezsiz şekilde korunması ve aktarılabilmesi daha önce gerçekleşmeyen bir yeniliktir. Aynı zamanda sanat dünyasındaki alışılmış sahiplik partikleri ya da mevcut aracılık yapısını tehdit eden bir gelişmedir. Bu çalışmada blokzincir temelli NFT olgusu teknolojik ve finansal boyutları yanında sanat dünyasını dönüştürme potansiyeli üzerinden incelenmiştir. NVivo'nun NCapture tarayıcı eklentisi kullanılarak Türkçe dilinde ve herkese açık olarak yayınlanan Tweetler Twitter API hizmeti aracılığıyla toplanmış ve nitel analize tabi tutulmuştur. NFT teknolojisinin sanatsal üretim, tüketim ya da diğer özellikleri açısından söz konusu platformda nasıl yorumlandığı tematik olarak değerlendirilmiştir.
Anahtar Kelimeler: Nft, Blokzincir, Sanat, Türkiye, Sosyal Medya.

The Appearance of the NFT Phenomenon on Social Media

NFT is defined as "blockchain-traded rights to any digital asset; including images, videos, music, even the parts of virtual worlds" (Dowling, 2021, p. 1). Blockchain-based technologies and therefore NFTs, an application of this technology, trigger an industrial-scale change in many areas. This technology has started to gain acceptance for different solutions for commercial transactions, ledger of works, proof of ownership or authenticity control. It is possible to deal with this subject, which attracts a lot of attention, with its technical or financial dimensions. In addition, the application of blockchain technology in art has brought a unique innovation to the art world. The first reason for this is the crypto art style brought by artists who quickly perceive the formal aspect of technology. This type of content (web memes, gifs, videos, etc.) is intertwined with crypto assets and social media streaming, resulting in a practice of artistic production that is difficult to describe. The second dimension of uniqueness is the operational side of technology. The decentralized recording and transfer of knowledge about the authenticity, legitimacy and value of art creation is an innovation that has never occurred before. At the same time, it is a development that threatens the customary ownership practices or the existing intermediation structure in the art world. In this study, the blockchain-based NFT phenomenon has been examined through its technological and financial dimensions as well as its potential to transform the art world. Tweets publicly published in Turkish language were collected through the Twitter API service using NVivo NCapture browser plug-in and subjected to qualitative analysis. How NFT technology is interpreted on the platform in terms of artistic production, consumption or other features has been evaluated thematically.
Keywords: NFT, Blockchain, Art, Turkey, Social Media.

57 Dr. Öğr. Üyesi Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi

Sosyal Medyanın Bir Stres Faktörü Olarak Ele Alınması ve Stres Faktörlerinin Değerlendirilmesi

Tuğba Koç [58]

Sosyal Ağ (SA) siteleri, kullanıcılarına birçok fayda sağlamasının yanı sıra pek çok olumsuz sonuca da yol açabilmektedir. Belirli bir sosyal ağ sitesini kullanırken ortaya çıkan tedirginlik durumu, literatürde "teknostres" olarak bilinmekte ve bireylerin kendisini stresli, yorgun ve bitkin hissetmesine sebep olabilmektedir. Sadece iş yaşamındaki teknoloji kullanımı değil, günlük yaşamda sıklıkla maruz kalınan SA kullanımı da teknostres kaynağı olabilmektedir. Bu çalışmada SA kullanımından kaynaklanan altı stres boyutu (İşgal edilme, İletişim modeli, Sosyal yük, Belirsizlik, Karışıklık ve Görülür bilgi) ve bu boyutların SA kullanım süreleri ile olan ilişkisi incelenmiştir. 208 anket verisinden elde edilen faktör analizi sonuçlarına göre, güvenilirlik katsayısı 0,77 olarak bulunmuş ve faktörler ideal şekilde gruplara ayrışmıştır. ANOVA sonuçlarına göre sadece "İşgal Edilme" boyutu ve SA kullanım süresi arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu sonuç, sosyal medya kullanım sıklığı arttıkça hayatımızın kontrolün, isteyerek veya istemeyerek, daha fazla ele alınmaya başlandığını makul bir şekilde kanıtlamaktadır.
Anahtar kelimeler: Teknostres, Sosyal Medya Kullanımı, Stres Faktörleri.

Approaching Social Media as a Stress Factor and Investigating Its Stressors

Besides providing many benefits to its users, Social Network Sites (SNSs) can cause negative consequences. Due to the discomfort caused by technostressors during voluntary usage of a particular SNS, individuals may feel stressed, exhausted, and fatigued. This study aims to investigate six SNS stressors (Invasion, Pattern, Social Overload, Uncertainty, Complexity, and Disclosure) and the association between SNS stressors and the frequency of social media usage. A total of 208 usable surveys were analyzed. As a result of factor analysis, six separate groups appeared with .77 Cronbach's alpha value. ANOVA results showed that only the invasion factor had a significant association with individuals' social media usage frequency. This finding plausibly proves that as the frequency of social media use increases, our life begins to take over more, willingly or unwillingly.
Keywords: SNS Stressors, Technostress, Social Media Usage.

58 Dr.Öğr.Üyesi, Sakarya Üniversitesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, tcekici@sakarya.edu.tr, 0000-0002-2454-9992

Hakikat Ötesi Dijital Çağda İletişimin Yitirilmesi

Abdulsamet Günek [59]

İletişim ortak kodlar aracılığıyla yürütülür ve ortak değerler bütününü içinde barındıran bir referans çerçevesi içinde meydana gelir. Bu ortak kodlar ve referans çerçeveleri gerçek hayatta olgusal bir gerçekliğe tekabül etmektedirler. Tecrit edilmiş küçük çaplı topluluklarda ve aile gibi temel etkileşim gruplarında ortak referans çerçevesi geniştir çünkü maddi ve manevi değerler yüksek oranda benzeşmektedir. Kitle toplumu ve ağ toplumu kavramsallaştırmaları bireyin eylem ve hareket biçimlerinin toplumsal bağlamdaki tezahürlerini ele aldıkları gibi iletişim ve etkileşim türlerine de vurgu yapmaktadırlar. Günümüzde bireyin ağ toplumu içinde özgür ve etkili iletişim olanaklarına sahip olduğu varsayılmaktadır. Dijital araçlar bireyin iletişim evreninin merkezinde yer almakta ve etkileşimin başat ortamı olmaktadır. Dijitalleşme ile birlikte çok boyutlu ve çok zamanlı bir iletişim dönemini yaşamaktayız. Ancak iletişim araç ve olanaklarının teknik olarak artması iletişimde anlam derinliği ve etkileşim düzeylerini aynı oranda artırmamıştır. Bu hiper etkileşimli dijital medyumda referans çerçevesi anlam ve işlev yitimine uğramıştır. Bu çalışmanın temel amacı dijital çağın ortaya çıkardığı yeni etkileşim ve iletişim ortamında iletişimin varoluşsal gerekliliği olan referans çerçevesinin nasıl yitirildiğini ve dönüştürüldüğünü ortaya koymaktır. Olgusal gerçekliğe dayanmayan yeni etkileşim ortamlarında ve ağ toplumunda iletişimsizlik sorununu tartışmaktır.

Anahtar Sözcükler: İletişimin Yitirilmesi, Referans Çerçevesi, Dijitalleşme, Hakikat Ötesi Çağ, Iletişim Felsefesi.

59 Muş Alparslan Üniveristesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü. Muş, Türkiye ORCID ID: 0000-0003-3277-9453
sgunek@gmail.com

Bernard Stiegler Anısına: Politik Felsefe Olarak Teknoloji Felsefesi

***Tacettin Ertuğrul*[60]**

2020 yılı Ağustos ayında kaybettiğimiz Bernard Stiegler çağdaş teknoloji felsefesi alanında özgün bir güzergah açmış bir filozoftur. Stiegler'in düşünce kaynakları oldukça zengindir. Stiegler'in yapıtlarındaki çok boyutluluk ve farklı disiplinlere uzanan çeşitlilik ise tekniği derinlemesine kavrama çabasına karşılık gelir. Tekniğin insanlık tarihi içindeki kurucu rolüne dikkat çeken Stiegler soruşturmalarını günümüz teknolojilerine dek genişletir. Kapitalizmin işleyişinin insan ruhu ve yaratıcı kapasiteleri üzerindeki yıkıcı etkisinin düşünmenin imhası noktasına ulaştığını ileri süren filozof bu yıkım karşısında harekete geçmenin ve sorumluluk almanın aciliyetini bütün gücüyle dile getirmiştir. Hem felsefenin kaynaklarını bu aciliyeti göstermek üzere seferber etmiştir hem de tüketiciliğin ötesine geçmeye yönelik birlikteliklerin inşası için bitmek tükenmek bilmez bir enerji harcamıştır. Biz bu sunumda Stiegler'in teknoloji felsefesinin nasıl bir politik felsefe olduğunu göstermeye yöneliyoruz. Bu çerçevede Stiegler'in teknolojilerin sağaltıcı ve yıkıcı etkilerini hesaba katan bir ***pozitif farmakoloji*** geliştirme çabasına dikkat çekmek özellikle önem taşımaktadır. Stiegler için yazı, dijital teknolojiler ve genel olarak teknolojiler hem zehir hem ilaçtır; zehirken ilaca dönüşebilirler ve ilaçken zehire dönüşebilirler. Ama bunu söylemek kesinlikle teknoloji karşıtı bir pozisyon almak anlamına gelmez. Bununla birlikte verili olanın dayatmasına boyun eğmek zorunda da değilizdir. Stiegler aksine verili olanın ötesini düşünmek zorunluluğunu gündeme getirir. Stiegler düşüncesinde teknolojilerin taşıdığı terapötik ve toksik olanaklar hakkında söz söyleme iddiasındaki bir teknoloji felsefesi kendisini bir politik felsefe olarak ortaya koymaktadır. Bu özellik genelleşmiş proleterleşme temasından çağ yokluğu vurgusuna dek çok sayıda çizgi üzerinden takip edilebilir. Dünyanın karşı karşıya kaldığı yıkım karşısında Stiegler felsefesinde politika ve ***therapeia*** içiçe geçer. Düşünmek de yaraları sarmanın bir parçası olacaktır.
Anahtar Kelimeler: Bernard Stiegler, Teknoloji Felsefesi, Politik Felsefe.

In Memory of Bernard Stiegler: Philosophy of Technology as Political Philosophy

Bernard Stiegler, who passed away in August 2020, was a philosopher who opened a unique road in the field of contemporary philosophy of technology. Stiegler's sources of thought are quite rich. The multidimensionality of Stiegler's works and the remarkable richness that extends to different disciplines correspond to the effort to understand the technique profoundly. Drawing attention to the decisive role of technique in human history, Stiegler extends his investigations to today's technologies. The philosopher, who claims that the destructive effect of the capitalism on the human spirit and creative capacities of human being has reached the point of destruction of thinking, expressed with all his might the urgency of taking action and taking responsibility in the face of this destruction. He has both mobilized the resources of philosophy to demonstrate this urgency, and made great efforts to build associations to go beyond consumerism. In this presentation, we aim to show how Stiegler's philosophy of technology is a political philosophy. In this context, it is particularly important to draw attention to Stiegler's effort to develop a positive pharmacology that takes into account the therapeutic and destructive effects of technologies. For Stiegler, writing, digital technologies, and technologies in general are both poison and remedy; technologies can turn into remedy or poison. This does not indicate an anti-technological attitude. However, we don't have to submit to the imposition of the current situation. Stiegler brings up the necessity to think beyond the current situation. Stiegler's philosophy of technology that intends to consider the therapeutic and toxic effects of technologies reveals itself as a political philosophy. This feature can be traced along many lines from the theme of generalized proletarianization to the emphasis on the absence of age. In the face of the destruction that the world is facing, politics and therapeia are intertwined in Stiegler's philosophy. Thinking will also be part of healing the wounds.
Keywords: Bernard Stiegler, Philosophy Of Technology, Political Philosophy.

60 İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, Dr. Öğr. Üyesi, tacettinertugrul@esenyurt.edu.tr. ORCID ID: https://orcid.org/0000-0003-3407-2451. Université de Strasbourg, Centre de recherches en philosophie allemande et contemporaine (CREPHAC – UR2326), Üye.

Lensa AI (Yapay Zekâ) ''Sihirli Avatarlar''' Uygulaması Güvenlik Endişeleri

Semra Geçkin Onat[61]

Bugünün yaşam pratiklerine dijital video oyunları, sanal ortamlar ve akıllı cep telefonu teknolojilerine dijital medya tarafından giderek daha fazla aracılık edilmektedir. Yeni medya kullanıcıları çevrimiçi kimliklerini sürekli olarak yeniden yarattıkça ve yeniden şekillendirdikçe, dijital teknolojilerin oluşturduğu şekliyle benliğimizin temsilleri giderek daha karmaşık, dinamik, kişiliğe dayalı, bedensiz ve tanımlanmamış hale gelir. Avatar, sosyal çevrimiçi ağlarda ve akıllı telefon uygulamalarında giderek daha fazla öne çıkan bir eğilim olarak karşımıza çıkıyor. Avatar yaratmanın en çekici sebeplerinden birisi, kişinin kendi kimliğini temsil etmesidir. Lensa AI app (Lensa yapay zekâ uygulaması), insanların Instagram'da popüler yapay zekâ görüntüleri oluşturmak için kullandığı bir fotoğraf ve video düzenleme uygulamasıdır. Kullanıcıların kolaylıkla fotoğraflara rötuş yapmasına veya videoları düzenlemesine yardımcı olan bir dizi akıllı düzenleme aracına sahiptir. Kasım 2022'de, Instagram kullanıcılarının hesapları algoritmik olarak oluşturulmuş portrelerle doldu. Instagram hesabına Stable Diffusion'a dayalı yeni bir avatar oluşturma aracı eklenmesiyle devreye giren, fotoğraf düzenleme uygulaması Lensa AI, kısa sürede kullanıcıların yapay zekâ yapımı sihirli avatarlarını hikâyelerde ve gönderilerde paylaşmasıyla viral oldu. Uygulama, Apple'ın App Store ve Google Play'deki sıralamalarını yükseltti ve 7 Aralık'a kadar birçok ülkede en çok indirilen "ücretsiz" uygulama rekoruna ulaştı. Lensa'nın indirilme oranı Amerika Birleşik Devletleri'nde 161. sıradan birinci sıraya yükselmesi bir haftadan az sürede gerçekleşti ve diğer ülkelerde biraz gecikmeli de olsa benzer büyüme hızını takip etti. Ancak diğer yapay zekâ görüntü oluşturucu viral uygulamalarda olduğu gibi Lensa AI Sihirli Avatarlar uygulaması (Lensa AI Magic Avatars App), gizlilik endişeleri, rıza dışı erotik görüntüler oluşturmak amaçlı kötüye kullanım ve uygulamanın kendi yapay zekâ motorunu eğitmek için sanatçıların çalışmalarını çalma iddialarına kadar bir dizi sorunu yeniden gündeme taşıdı. Bu çalışmada, Lensa yapay zekâ sihirli avatarlar uygulamasına yönelik en baskın kaygılardan bazıları olan, güvenlik, gizlilik, rıza dışı kötüye kullanma, ulaşılamaz güzellik standartları ve çocuk istismarı konularında değerlendirme yapılacaktır.
Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Avatar, Sosyal Medya, Mahremiyet.

Lensa AI (Artificial Intelligence)''Magic Avatars'' Application of Security Concerns

Today's life practices are increasingly mediated by digital media, from digital video games, virtual environments and smart cell phone technologies. As new media users constantly recreate and reshape their online identities, representations of our self as constituted by digital technologies become increasingly complex, dynamic, personified, disembodied and undefined. The avatar is an increasingly prominent trend in social online networks and smartphone apps. One of the most attractive reasons for creating an avatar is that it represents one's own identity. Lensa AI app is a photo and video editing app that people use to create popular AI images on Instagram. It has a set of smart editing tools that help users easily retouch photos or edit videos. In November 2022, Instagram users' accounts were flooded with algorithmically generated portraits. Launched with the addition of a new avatar creation tool based on Stable Diffusion to the Instagram account, the photo editing app Lensa AI quickly went viral with users sharing their magical AI-made avatars in stories and posts. The app has risen up the rankings in Apple's App Store and Google Play, and by December 7, it held the record for the most downloaded "free" app in multiple countries. Lensa's download rate rose from 161st to first place in the United States in less than a week, and followed a similar, albeit slightly delayed, growth rate in other countries. However, as with other viral AI image-generating apps, the Lensa AI Magic Avatars app has again raised a number of issues, ranging from privacy concerns, misuse to create non-consensual erotic images, and allegations of the app stealing artists' work to train its own AI engine.This study aims to explore some of the most pressing concerns about the Lensa AI Magic Avatars app, with implications for security, privacy, risk of non-consensual misuse, unattainable beauty standards and child abuse.
Keywords: Artificial Intelligence, Avatar, Social Media, Privacy.

61 Istanbul Okan University, +905320513982

Toplumun Gelişimi Açısından Artırılmış Gerçeklik Uygulamaları

Dönay Nisa Kara[62]

Artırılmış gerçeklik ses, fotoğraf, video, GPS gibi sanal nesnelerin cihazların cisim tanıma özelliğinden yararlanılarak 3 boyutlu gerçek görüntülerin canlandırılması ve bunların gerçek dünya ortamı ile birleştirilmesine dayalı bir teknolojidir. Artırılmış gerçeklikte sanal gerçeklik gibi birçok alanda hayatımıza girmiştir. Bu alanlara reklam ve pazarlama, eğitim, oyun, eğlence, tarih, inşaat, turizm ve sanat örnek verilebilir. Artırılmış gerçekliğin üç temel özelliği bulunmaktadır. Artırılmış gerçeklikte sanal ve gerçek ortam bir aradadır, artırılmış gerçeklik uygulamaları gerçek zamanlı etkileşim sunarlar ve üç boyutlu sahneler içerirler. Artırılmış gerçeklik türleri dört grupta incelenebilir. Bu türler; işaretçi tabanlı artırılmış gerçeklik, işaretçisiz artırılmış gerçeklik, yansıtma tabanlı artırılmış gerçeklik ve üst üste koyma yöntemiyle çalışan artırılmış gerçeklik. Artırılmış gerçeklik teknolojisi ile ilgili birçok alanda kullanımına ilişkin yapılan araştırmalar ve artırılmış gerçeklik teknolojisini geliştirme çalışmaları gün geçtikçe her alanda kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde artırılmış gerçeklik uygulamaları sağlık, eğitim, reklam, bakım, turizm, eğlence vb. birçok alanda hayatımıza girmiş bulunmaktadır. Bu çalışmada artırılmış gerçeklik uygulamalarının kullanım alanları belirlenmiş ve örneklerle genişletilerek birey ve toplum açısından etkileri üzerinde durulmuştur.
Anahtar kelimeler: Artırılmış Gerçeklik, Mobil Uygulamalar, Trend Teknoloji.

Applications Of Augmented Reality For The Development Of Society

Augmented reality is a technology based on animating a real 3D image by making use of the object recognition feature of virtual reality devices such as audio, photography, video, GPS and combining them with the real world environment. Many areas such as virtual reality in augmented reality have entered our lives. These areas are advertising and marketing, education, gaming, entertainment, history, construction, tourism and executing the arts. Augmented reality has three main features. In augmented reality, virtual and real environment coexist, real applications of augmented reality offer instant interaction and contain three-dimensional scenes. Augmented reality types can be examined in four groups. These species are; Pointer-based augmented reality, pointerless augmented reality, projection-based augmented reality, and superimposed augmented reality. Structural studies and augmented reality development studies on the use of many fields related to augmented reality technology will be able to play in all areas throughout the day. Augmented reality applications can be used in health, education, advertising, care, tourism, entertainment, etc. It has entered our lives in many areas. These dimensions, which determine the usage areas of augmented reality applications and are expanded with examples, are emphasized on the effects in terms of people and society. In this study, 20 national and international academic studies on augmented reality technology between 2016-2022 were analyzed by content analysis. Augmented reality, virtual reality keywords were used to analyze the content and analyze the studies. Content analysis is defined as an approach that brings together similar data, including a language for readers' understanding, by forming a set of concepts and themes, and provides an opportunity for repeatable, written, systematic analysis. The process of the research and the methods used are explained in detail.
Keywords: Augmented Reality, Mobile Applications, Trending Technology.

62 Girne Amerikan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Kyrenia, KKTC
ORCİD ID: 0000-0002-6069-2833 E-Posta/Tlf No: donaykara@gau.edu.tr /

İletişimin Anlam Arayışı

Nevfel Boz[63]

Gerçekliğin nesnel mi olduğu yoksa insan yorumlarından mı kaynaklandığı konusu iletişim felsefesinin de önemli bir konusudur. Bireylerin zihinsel süreçlerinden kaynaklanan farklılıkların iletişim davranışına etki ettiği bilinmektedir. Bu noktada, iletişimin temel varsayımları nelerdir, anlam nedir ve nasıl başkaları ile paylaşılır gibi sorulara cevap vermek gerekir. Felsefi anlamda, iletişim sürecimizin merkezinde varsayımlarımız, gözlemlerimiz ve anlam oluşturma süreçlerimiz yatmaktadır. Realistlere göre anlam, insan zihninden bağımsızdır ve bir nesnenin algılanması için belirli bir anlam üzerinde uzlaşıya varılmış olması gereklidir ve böylelikle, anlamın nesnelliği güvence altına alınmış olacaktır. Ancak algısal düzeyde, dünyanın, zihinsel süreçlerimizin varsayımlarından bağımsız olarak algılanıp algılanmadığı tartışması nesnellik tartışmalarının kalbini oluşturmaktadır. Tartışmanın odak noktası, bilginin epistemolojik konumu ve bunun nesnellik bağlamında değerlendirilmesidir. Anlamın nesnelliği, iletişim olasılığı için kesinlikle gereklidir; çünkü anlamlar öznel ise, yani, bireylerin kişisel özelliklerine bağlıysa, uzlaşma olamaz, toplumsal olarak belirlenmiş kurallar olamaz ve tabiki kullandığımız sembolleri anlamlar ile ilişkilendirmek mümkün olamazdı. Zihnin bilgiyi alma ve işleme süreçlerinin nasıl kavramsallaştırıldığı algısal süreçleri belirlemekte, bu da nesnellik tartışmalarında anahtar vazifesi görmektedir. Bu amaçla, çalışmada iletişim süreçlerimizde algılarımızın oynadığı roller ve nesnellik ile ilişkisi kapsülleme teorisi ile tartışılmıştır. Sonuç olarak, algılar ve bilişsel süreçler arasında bir ayrım olup olmadığı ve bunun nesnellik üzerindeki etkileri tartışması halen devam ederken en azından duyusal düzeyde bir nesnellik sağlandığını ve sonrasını garanti etmediğini ifade etmek mümkündür.
Anahtar Kelimeler: Nesnellik, Algılar, Kapsulleme Teorisi, İletişim Felsefesi.

The Pursuit of Meaning in Communication

The debate over whether reality is objective or a matter of human interpretation remains unresolved in the field of communication philosophy. Our information acquisition processes are based on philosophical assumptions, beliefs, and hypotheses. The central goal of a communication process, according to philosophy, is to reveal how we acquire information and establish meaning based on our observations. The objectivity inquiry, on the other hand, is more concerned with whether knowledge of the outside world is perceived independently of our assumptions regarding mental processes at the perceptual level. This study examines whether objectivity is possible at the level of perception. The debate, acquiring insights into the epistemological position of knowledge in relation to the objectivity debate. The objectivity of knowledge is absolutely necessary for communication to be possible. If meaning is subjective and dependent on the personal characteristics of individuals, there can be no compromise, no socially determined rules, and no way to relate the symbols we use to construct meanings.Perceptual processes are determined by how the mind's processes of receiving and processing information work, which is important in discussions of objectivity. Encapsulation theory is used to discuss the roles that our perceptions play in our communication processes and their relationship to objectivity. In conclusion, while the debate over whether there is a distinction between perceptions and cognitive processes and their effects on objectivity continues, it is possible to state that objectivity is achieved and does not guarantee its continuation.
Keywords: Objectivity, Perceptions, Capsulation Theory, Philosophy of Communication.

63 Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi

Teknolojik Tekilliğe Geçiş Aşaması: Dijital Bir Habitus Örneği Olarak Metaverse

***Müge Karabağ*[64]**

Bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeler her geçen gün farklı bir kavram ve yenilikle tanışmamızı sağlamaktadır. Bunlardan biri de metaverse kavramıdır. İngilizcede öte ve evren sözcüklerinin birleşiminden meydana gelen metaverse, içinden bulunduğumuz evrenin ötesinde tasarlanan yeni bir evren kurgusuna işaret etmektedir. Bu kurgu evrende tıpkı bilgisayar oyunlarındaki gibi kontrol tamamen oyuncunun veya kullanıcının hakimiyetindedir. Bireyin fiziki mevcudiyeti gerçek dünyada iken, zihni dijital bir dünya olan metaverse boyutunda faaliyet göstermektedir. Bu bağlamda varoluşun düalist alandaki temsili olarak metaverse dünyasında gerçek dünyanın bireyin kimlik arayışına veya varoluşsal sıkıntılarına cevap vermemesi ile kişi kendini bu sanal dünyada yeniden tasarlayabilir ve bedeni ikili bir mevcudiyette yer bulabilir. Bu dijital mevcudiyet, bedensizleştirme konusunu beraberinde getirerek teknolojik bir tekilliğe de işaret etmektedir. Teknolojinin üstel gelişiminin getirilerinden biri olarak ifade edilen teknolojik tekillik, günümüzün yapay zekâsının yapay genel zekâ veya süper zekâ seviyesine yükselerek insan zekâsını aşması olarak ifade edilmektedir. İnsan bilincini bir makineye aktarma ve kişinin kendi bedenini söz konusu evrende çeşitlendirerek ölümsüz bir şekilde yaşaması da teknolojik tekillik kapsamında tartışılan konulardan biridir. Metaverse ile de insanların bedensizleşme yolunda ilk adımı atacakları düşünüldüğünde, metaverse'ü teknolojik tekilliğin inşalarından biri olarak değerlendirmek mümkündür. Bu çalışmada metaverse kavramı; yapay zekâ tarafından kopyalanan yapay bilinçlerin farklı bedenleri temsil edebileceği, farklı özelliklere sahip olabileceği göz önünde bulundurularak, Pierre Bourdieu'nun habitus kavramı kapsamında irdelenecektir. Aynı zamanda çalışma ile metaverse dünyasında şimdiden kurgulanan projelere, metaverse içeriklerine ve platformlarına değinilerek kavramın dijital bir habitus olarak teknolojik tekilliğe doğru nasıl evrilebileceğine yönelik değerlendirmeler yapmak amaçlanmaktadır. Söz konusu değerlendirmeler mevcut metaverse projeleriyle desteklenecektir.
Anahtar Kelimeler: Teknolojik Tekillik, Metaverse, Dijital Habitus, Dijitalleşme, Habitus.

The Transition Phase to the Technological Singularity: The Metaverse as an Example of a Digital Habitus

Advances in science and technology enable us to meet with a different concept and innovation every day. One of them is the concept of metaverse. The metaverse, which consists of the combination of the words beyond and universe in English, points to a new universe fiction designed beyond the universe we live in. In this fictional universe, just like in computer games, the control is completely under the control of the player or the user. While the physical presence of the individual is in the real world, her/his mind operates in the metaverse dimension, which is a digital world. In this context, in the metaverse world as the representation of existence in the dualist realm, when the real world does not respond to the individual's search for identity or existential troubles, the person can redesign himself in this virtual world and find his/her body in a dual presence. This digital presence also points to a technological singularity, bringing with it the issue of disembodiment. Technological singularity, which is expressed as one of the benefits of the exponential development of technology, is expressed as today's artificial intelligence exceeding human intelligence by rising to the level of artificial general intelligence or super intelligence. Transferring human consciousness to a machine and living in an immortal way by diversifying one's own body in the universe in question is one of the topics discussed within the scope of technological singularity. Considering that people will take the first step towards disembodiment with the metaverse, it is possible to evaluate the metaverse as one of the constructions of the technological singularity. In this study, the concept of metaverse; Considering that artificial consciousnesses copied by artificial intelligence can represent different bodies and have different characteristics, it will be examined within the scope of habitus concept of Pierre Bourdieu. At the same time, it is aimed to make evaluations about how the concept can evolve towards a technological singularity as a digital habitus by referring to the projects, metaverse contents and platforms that have already been constructed in the metaverse world. These evaluations will be supported by existing metaverse projects.
Keywords: Technological Singularity, Metaverse, Digital Habitus, Digitalization, Habitus.

64 Doktor Öğretim Üyesi. İstanbul Esenyurt Üniversitesi Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi Yeni Medya ve İletişim Bölümü karabag.mugeee@gmail.com, ORCID: 0000-0002-8141-3557.

Dijital Yazının Sonuçları Üzerine Bir Eleştiri: Belleğin Dışsallaştırılması

Zeynep Şehidoğlu[65]

Teknolojinin dünyanın genelinde büyülü bir inovasyon olarak sunulması ve insanlar tarafından sorgusuz sualsiz kabul edilmesi söz konusudur. Gündelik yaşamda hayatın vazgeçilmez araçları olarak görülen teknolojik aygıtların insan yaşamında geri döndürülemez etkilerinin olduğu ise aşikardır. Bir teknolojik icat olarak harflerin yazının icadından matbanın bulunuşuna, ardından bilgisayarla birlikte dijitalleşmesine dek uzanan serüveninde iletişim döngüsünde oluşturduğu dönüşümler alan yazınında yeterince tartışılmamıştır. Bu çerçevede yazının icadına ciddi eleştiriler getiren Platon, yazının bellek için bir çare olmadığını hatta belleği zayıflattığını öne sürer. Buna göre insana ait olan bellek içsel bir kaynak olmayan dışarıdan bir araca yüklenerek dışsallaştırılır. Teknoloji-bellek ilişkisini felsefi düzlemde ele alan Bernard Stiegler, söz konusu eleştiriden yola çıkarak bellek sorunsalına odaklanır ve bu süreci gramatizasyon kavramıyla irdeler. Stiegler, 19. yüzyıl boyunca işitsel-görsel algının gramlaşmasının teknolojileri ortaya çıkardığını belirtir ve yeniden üretime yönelik bu yazıya dökme sürecini, belleğin teknik tarihi olarak tanımlar. Günümüz insanının her gün varoluşunun her alanında deneyimlediği söz konusu belleğin dışsallaştırılması süreci yazının dijitalleşmesiyle birlikte farklı bir boyuta evrilmiştir. Geriye döndürülemez bir süreç başlamıştır. Öyle ki söz konusu teknolojileri icat edenler bile sonuçları kontrol etmekte güçlük çekmekte veya başarısız olmaktadır.Bu çalışma, Platon'un ***Phaidros*** yapıtında yazının icadına getirdiği bellek eleştirisi temelinde dijital yazının sonuçları üzerine bir tartışma açmayı amaçlamaktadır. Söz konusu sorunsal teknoloji-bellek ilişkisi çerçevesinde Bernard Stiegler'in ***gramatizasyon*** kavramıyla tartıştığı belleğin dışsallaştırılması temelinde incelenmektedir. Çalışma, kullanıcının hizmet endüstrisi ve aygıtları nedeniyle bellek kaybına bağlı olarak gelişen bilgi eksikliği ve akıl yürütmenin yetersiz bilgiyle yapılmasına odaklanmaktadır.
Anahtar Kavramlar: Teknoloji, Dijitalleşme, Yazı, Bellek, Gramatizasyon.

A Critique of the Consequences of Digital Writing: The Externalization of Memory

Technology is presented as a magical innovation around the world and accepted by people without question. It is obvious that technological devices, which are seen as indispensable tools of life in daily life, have irreversible effects on human life. The transformations that letters created in the communication cycle in the adventure of letters as a technological invention, from the invention of writing to the invention of the printing press and then its digitalization with the computer, have not been sufficiently discussed in the literature. In this context, Plato, who criticizes the invention of writing seriously, argues that writing is not a cure for memory and even weakens it. Accordingly, human memory is externalized by being loaded onto an external tool that is not an internal source. Bernard Stiegler, who deals with the technology-memory relationship on a philosophical level, focuses on the memory problematic based on the said criticism and examines this process with the concept of grammatization. Stiegler states that the grammaticalization of audio-visual perception during the 19th century revealed technologies and defines this reproduction-oriented writing process as the technical history of memory. The externalization process of memory, which today's people experience in every aspect of their existence every day, has evolved into a different dimension with the digitalization of writing. An irreversible process has begun. So those who invent these technologies have difficulty or fail to control the results. This study aims to open a discussion on the results of digital writing on the basis of the memory critique that Plato brought to the invention of writing in Phaedrus. The aforementioned problematic is examined on the basis of the externalization of memory, which Bernard Stiegler discussed with the concept of grammatization within the framework of technology-memory relationship. The study focuses on the lack of information and reasoning with insufficient information, which develops due to memory loss due to the user's service industry and devices.
Keywords: Technology, Digitization, Writing, Memory, Grammatization.

65 Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Yeni Medya ve İletişim Bölümü, Dr. Öğretim Üyesi, zeynep.sehidoglu@comu.edu.tr, 0000-0001-8862-7470

Learned and Cognitive Bias in Text-to-Image AI 'Art' Generation Models

Ayşe Uslu[66]

Text-to-Image AI image generation models are new technologies used to generate digital images via text prompts. These digital tools can imitate artists or artistic styles and generate credible photorealistic images of real-world environments, people, and objects. Besides the most asked questions concerning the meaning of artistic production and the ontology of art, there are also some ethical concerns about biases in training data or algorithmic biases consisted in AI art generator programs. AI image generators as open-source programs operate by scrapping images from the internet to train their data sets. This raises many questions concerning data ethics of using AI-generated art, that is, ethical problems based on discrimination by reproducing harmful stereotypes stemming from data collections consisting of real-life biases such as related to age, gender, and race. This problem has been tried to be prevented by program developers by limiting biases via supervised machine learning and banning certain prompts. However, it seems hard to mitigate biases, e.g., adding particular words together contributes to creating harmful stereotypes rather than mitigating them, since the standard program of computer science is not designed to detect them in stages of the deep-learning process (Hao, 2019). Thus, these algorithms have the potential to harm vulnerable members of society by strengthening pre-existing social, economic, and racial biases. This research aims to examine the ethical implications of biases in training data and algorithmic biases in text-to-Image AI 'art' generation programs such as DALL-E to demonstrate ethical concerns in large-scale Visio-linguistic machine learning models. The main purpose of the research is to show whether there are learned biases and also cognitive biases in this machine learning program. Learned biases are based on preconceptions about reality, which is related to already existing data taken from multiple sources on the internet in the case of AI models. Cognitive biases are systematic cognitive dispositions as inherent tendencies in intelligent systems to behave in certain ways that do not comply with rationality in judgment (Kahnemann, 2011). Cognitive biases indicate the subjective reality that is created by moral agents. It is an important aspect of data ethics to answer the question of whether AI systems could or should have such cognitive bias. For this purpose, certain prompts were entered in DALLE-E to observe its capacity to visualize basic concepts related to moral action. As a result, it is shown that there are learned and cognitive biases concerning gender and race in DALL-E. These biases indicate a deeper philosophical problem, which has to be faced in AI ethics, that cognitive bias in decision systems in AI image generators shows AI systems' inability to reason but use "heuristic" (Kahnemann, 2002). Decision systems in AI image generators are heuristic systems that are based on representativeness rather than rational choice. The existence of cognitive bias raises the question if these biases are changed in the way of mitigating discriminative image generation. Therefore, one way of eliminating biases included in these systems is to create new biases in the program.
Keywords: Text-To-Image Ai Image Generation, Ai Ethics, Learned Bias, Cognitive Bias, Discrimination, Heuristic.

Metinden-Görsele Yapay Zekâ Sanat Üretim Modellerindeki Öğrenilmiş ve Bilişsel Önyargılar

Metinden-görsele yapay zeka görüntü üretim modelleri, metinsel komutlar aracılığıyla dijital görüntü üretmek için kullanılan yeni teknolojilerdir. Bu dijital araçlar, sanatçıları ve sanatsal biçimleri taklit edebilir ve gerçek dünya ortamlarının, insanların ve nesnelerin fotoğraf gerçekçiliğinde görüntülerini oluşturabilir. Sanatsal üretimin anlamı ya da sanat ontolojisiyle bağlantılı sıkça sorular soruların haricinde, yapay zeka sanat üretim programlarının içerdiği algoritmik ya da eğitme verilerinde bulunan önyargılar hakkında etik tartışmalar da vardır. Açık kaynak programları olan yapay zeka görüntü üreticileri, veri kümelerini eğitmek için internetten bulduğu görüntüleri kullanır. Bu durum, yaş, toplumsal cinsiyet, ırkla ilgili gerçek hayattan ön yargılar içeren verilerin, zarar verici stereotipleri yeniden üreterek ayrımcılığa izin vermesi gibi, veri etiğiyle ilgili birçok soruyu gündeme getirir. Bu sorunlar, program geliştiricileri tarafından, yönetimli yapay öğrenme ya da belli komutları yasaklama yolarıyla bertaraf edilmeye çalışılmıştır. Ancak, bilgisayar bilimlerinin standart programı, bu önyargıları derin-öğrenme sürecinin aşamalarında tespit etmek için tasarlanmadığından dolayı, bu önyargıları bertaraf etmek zordur. Örneğin, kelimeleri yan yana eklemek, stereotipleri

66 Assist. Prof. Düzce University, Faculty of Art, Design and Architecture, Department of Visual Communication Design, ayseuslupooyani@duzce.edu.tr, 0000-0002-3144-4195.

yok etmek yerine daha da fazlasını yaratır (Hao, 2019). Sonuç olarak bu algoritmalar, daha önceden var olan toplumsal, ekonomik ve ırksal önyargılar güçlendirerek, toplumun zarar görebilir üyelerine zarar verme potansiyeli taşırlar. Bu araştırma, DALLE-E gibi metinden-görsele yapay zekâ sanat üretimi programlarındaki eğitim verisi ve algoritmik ön yargıları ilgilendiren etik sorunları incelemeyi hedefler. Araştırmanın ana amacı, bu yapay öğrenme programında öğrenilmiş ve ayrıca bilişsel önyargılar olup olmadığını öğrenmektir. Öğrenilmiş önyargılar, gerçeklik hakkındaki yerleşik fikirler üzerine kuruludur. Yapay zeka modelleri durumunda, bu yerleşik fikirler, internette birçok kaynakta hali hazırda var olan veriyle ilgilidir. Bilişsel önyargılar ise, yargıda rasyonellikle tam olarak uyuşmayan biçimlerde davranmaya eğilimli zeki sistemlerin sistematik bilişsel etkinliklerine verilen isimdir (Kahnemann, 2011). Bilişsel önyargılar, ahlaki failler tarafından yaratılan öznel gerçeklikleri gösterirler. Yapay zeka sistemlerinin bilişsel ön yargılara sahip olup olmadığı ya da olması gerekip gerekmediği veri etiğinin önemli bir boyutudur. Bu amaçla, DALLE-E'ye belli komutlar girilerek, ahlaki eylemle ilişkili temel bazı kavramları görselleştirme kapasitesi gözlemlenmiştir. Sonuç olarak, DALLE-E'de, toplumsal cinsiyet ve ırkla ilgili, öğrenilmiş ve bilişsel önyargılar olduğu gösterilmiştir. Bu ön yargılar, yapay zeka etiğinin cevaplaması gereken daha derin felsefi problemleri ortaya çıkarmıştır: yapay zeka görüntü üreticilerinin karar verme sistemlerindeki bilişsel önyargılar yapay zeka sistemlerinin akıl yürütmeden çok "buluşsallığa", yani deneme yanılmaya, dayalı bir şekilde çalıştığını gösterir (Kahnemann, 2002). Yapay zeka görüntü üreticilerinin karar verme sistemleri, rasyonel seçim yerine temsiliyete dayalı buluşsal sistemlerdir. Bilişsel ön yargıların varlığı, bu önyargıların, ayrımcı görüntü üretimine karşı bir biçimde değiştirilmesi konusunda bir soruyu gündeme getirir. Sonuç olarak, bu programların içerdiği ön yargıları değiştirmenin yolu yeni önyargılar yaratmaktır.
Anahtar Kelimeler: Metinden-Görsele Yapay Zeka Görüntü Üretim Modelleri, Yapay Zeka Etiği, Öğrenilmş Ön Yargı, Bilişsel Ön Yargı, Ayrımcılık, Buluşsal.

The Effect of Social Media and Digital Marketing as an E-Commerce Acquisition Channel on Reverse Retailing

Naim Çetintürk [67]

The negative effects of the consumption frenzy on the sustainability of the resources in the world and the increasing concern for efficiency have been developing the idea of utilizing current products instead of constantly buying new ones in consumer's mind. This new concept, called Reverse Retailing, aims to re-sell second-hand goods in large retail chains. On the other hand, individuals have been selling their second-hand products through various platforms. This study aims to research, how individuals evaluate purchasing used products from retail brands just like buying brand new items, within the scope of Reverse Retailing via social media and digital channels instead of second-hand sales platforms.
Keywords: Social Media, Digital Marketing, Reverse Retailing, E-commerce, Marketing, Communication.

Bir E-Ticaret Edinme Kanalı Olarak Sosyal Medya ve Dijital Pazarlamanın Tersine Perakendeciliğe Etkisi

Tüketim çılgınlığının dünyadaki kaynakların sürdürülebilirliği üzerindeki olumsuz etkileri ve artan verimlilik kaygısı, tüketicinin zihninde sürekli yeni ürün almak yerine mevcut ürünleri kullanma fikrini geliştirmektedir. Tersine Perakendecilik (Reverse Retailing) adı verilen bu yeni kavram, büyük perakende zincirlerinde ikinci el ürünlerin yeniden satışını hedeflemektedir. Öte yandan bireyler son dönemde giderek artan bir ilgi ile ikinci el ürünlerini çeşitli platformlar üzerinden satmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Tersine Perakendecilik kapsamında bireylerin ikinci el satış platformları yerine sosyal medya ve dijital kanallar üzerinden sıfır ürün alır gibi perakende markalardan ikinci el ürün satın almayı nasıl değerlendirdiklerini araştırmayı amaçlamaktadır.
Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Dijital Pazarlama, Reverse Retailing, E-Ticaret, Pazarlama, İletişim.

67 arabam.com Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı (özel sektör), İstinye Üniversitesi İ.İ.S.B.F. Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik, Dr. Öğretim Üyesi, naim.cetinturk@istinye.edu.tr - 0000-0002-8681-320X

Sanat, Kültür ve Yapay Zekâ

***Özlem Küçük*[68]**

ABD'de metropol şehirlerde yapay zekalarının işe alım oranı önemli ölçüde artmıştır. 2019'da yapay zekânın tüm iş ilanları içindeki payı %1'e yükselmiştir. Zira yapay zekânın iş hayatında yoğunlaştığı şehirlerde refah seviyesinde artış söz konusudur. Yapay zekâ, günümüzde büyük veri ve Nesnelerin İnterneti ile işbirliği ve yeniliğe açık iş dünyası aracılığıyla ön plana çıkmaktadır. Kamu yaşamanın ve medyanın dijitalleşmesi yapay zekânın gazetecilik gibi görevleri kolayca başarabileceği fikrini üretmiştir. Nitekim Kovid-19 krizinin insanlığı sarstığı 2020'de Guardian gazetesinde yapay zekânın yazdığı makale yayınlanmıştır. Başlık, korktun mu? Bu makaleyi bir robot yazdı şeklindedir. GPT-3 modeli ilave güçlendirilmiş dil jeneratörlü yapay zekâ robot, Stephen Hawking'in öngörülerinin hatalı olduğunu, ırkının insan ırkı ile barış içinde yaşamak istediğini bir tehdit olmadıklarını anlatmaktadır. Bilim ve modern sanatın geliştiği Antik Yunan da çalışmasız toplumun yaşandığı bir dönemde sanatın her dalında bir artış yaşanırken, yeteneklerin yarıştığı bir entelektüel toplum oluşmuştur. Nitekim yapay zekâ sadece bir teknik değil aynı zaman da bir kültür eseridir ve sosyal bir fenomendir. Peki, sanatsal faaliyetler sadece insana mı özgüdür? Tabiatı gereği insana özgü olduğu düşünülen sanat, artan kapasiteleri ve donanımları ile yapay zekâların ilgi alanına girmiştir. Ünlü ressam Rembrandt'ın orjinal bir tablosunun üzerine çalışan yapay zekâ, çıplak gözle anlaşılamayacak kadar yakın benzerini çizebilmiştir. Ancak dikkatli incelendiğinde bir bileşenin eksik olduğu ortaya çıkmıştır. Henüz Rembrandt yâda da Vinci ile yarışabilecek bir yapay zekâ olmasa da, karmaşık problemleri çözebilme ve yenilikçi yaklaşımları ile yapay zekâlar günümüzde sanal asistanlar olarak hayatımıza girmiştir. Yapay zekâ ile üretilen sanat, 2022'de dünya genelinde dergi kapaklarına ve manşetlere çıkarken sanat yarışmalarında büyük başarılara imza atmıştır.
Anahtar kelimeler: Yapay Zekâ, Sanat, Kültür, Refah, Sosyal Politika.

Art, Culture And Artificial Intelligence

The job posting rate for artificial intelligence in metropolitan cities has increased significantly in the USA. Thus, the share of artificial intelligence in all job postings increased to 1% in 2019. Because in cities where artificial intelligence is concentrated in business life, there is an increase in social well-being. Artificial intelligence comes to the fore today through collaboration with big data, the Internet of Things, and an innovative business world. The digitization of public life and the media has forward the idea that artificial intelligence can easily achieve tasks such as journalism. As a matter of fact, in 2020, when the Kovid-19 crisis shook humanity, an article written by artificial intelligence was published in the Guardian newspaper. Title, scared? This article is written by a robot. The GPT-3 model, an artificial intelligence robot with an additional amplified language generator, explains that Stephen Hawking's predictions are wrong, that their race wants to live in peace with the human race, and that they are not a threat. While there was an increase in every branch of art in a period when there was a non-working society in Ancient Greece, where science and modern art developed, an intellectual society in which talents competed was formed. So, are artistic activities unique to humans only? Art, which is thought to be human by nature, has entered the field of interest in artificial intelligence with its innovation capabilities. Working on an original painting by Rembrandt, artificial intelligence was able to draw a similar one not to be understood by the naked eye. Although there is no artificial intelligence that can compete with Rembrandt or da Vinci yet, artificial intelligence has entered our lives as a virtual assistant with its innovative approaches and solving complex problems. Art produced with artificial intelligence has achieved great success in art competitions while making magazine covers and headlines around the world in 2022.
Keywords: Artificial Intelligence, Art, Culture, , Social Policy.

68 Öğr.Gör.Dr, Kocaeli Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, Kocaeli, Türkiye.
ORCID: 0000-0002-7717-2439

Suni Gündem Oluşturma Yöntemi: Astroturfing

Sadullah Mücahid Bağ[69] ***Selami Özsoy***[70]

Astroturfing, belirli bir gündem veya ürün için yaygın bir taban desteği izlenimi oluşturmak için kullanılan aldatıcı bir yöntemdir. Belirli bir mesajı yaymak için sahte çevrimiçi kimliklerin, paralı etkileyicilerin veya taklitçilerin kullanılmasını ve bireylerin manipüle edilmesini içerir. Astroturfing genellikle kamuoyunu manipüle etmek ve kuruluşların veya bireylerin çıkarlarını desteklemek için kullanılır ve siyaset, iş dünyası ve sosyal medya dahil olmak üzere çeşitli bağlamlarda ortaya çıkabilir. Dezenformasyon yayabildiği, tüketici davranışlarını manipüle edebildiği ve demokratik kurumlara ve piyasaya olan güveni sarsabildiği için astroturfing'in olumsuz etkileri önemli arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, astroturfing ve sonuçlarına ilişkin kapsamlı bir genel bakış sağlamak ve bunun alabileceği çeşitli biçimleri ve tespit edilip karşı konulabileceği yolları anlamaya odaklanmaktır. Çalışma, astroturfing ile ilgili literatür taraması kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Literatür taraması, astroturfing'in belirli bir gündem ya da ürün için tabanda yaygın bir destek olduğuna dair yanlış bir izlenim oluşturmayı içeren kötü niyetli ve aldatıcı bir yöntem olduğunu ortaya koymuştur. Siyaset, iş dünyası ve sosyal medya da dahil olmak üzere çeşitli bağlamlarda ortaya çıkabilir ve sahte çevrimiçi kimlikler, ücretli influencer'lar veya belirli bir mesajı yaymak için mevcut hesapların manipülasyonu şeklinde görülebilir. Astroturfing'in olumsuz etkileri oldukça geniş kapsamlıdır. Demokratik kurumlara ve ilgili pazara olan güveni sarsabilir. Çalışma, olumsuz etkilerini azaltmak için astroturfing>i tanımlamanın ve ele almanın önemli olduğu sonucuna varmıştır. Literatürde astroturfing ile mücadele için medya okuryazarlığı eğitimi, çevrimiçi platform politikaları ve yasal yollar da dahil olmak üzere çeşitli potansiyel çözümler ortaya çıkmıştır. Astroturfing>i ortaya çıkarmak ve bununla mücadele etmek için harekete geçerek, siyaset ve iş dünyası da dahil olmak üzere çeşitli bağlamlarda şeffaflığı, dürüstlüğü ve güveni teşvik etmek mümkündür. Bu çalışma, astroturfing konusunun daha iyi anlaşılmasına ve bu konuda harekete geçmenin önemine katkıda bulunmaktadır.
Anahtar kelimeler: Astroturfing, Gündem Oluşturma, Suni Gündem, Taban, Dezenformasyon.

Artificial Agenda Setting Method: Astroturfing

Astroturfing is a deceptive tactic used to create the impression of widespread grassroots support for a particular agenda or product. It involves the use of fake online identities, paid influencers or shills, and the manipulation of existing accounts to spread a particular message. Astroturfing is often used to manipulate public opinion and advance the interests of organizations or individuals, and can occur in various contexts including politics, business, and social media. The negative effects of astroturfing can be significant, as it can spread disinformation, manipulate consumer behavior, and undermine trust in democratic institutions and the marketplace. The purpose of this study is to provide a comprehensive overview of astroturfing and its consequences, with a focus on understanding the various forms it can take and the ways in which it can be detected and counteracted. The study was conducted using a review of the literature on astroturfing. The literature review revealed that astroturfing is a malicious and deceptive tactic that involves the creation of a false impression of widespread grassroots support for a particular agenda or product. It can occur in various contexts including politics, business, and social media, and can take the form of fake online identities, paid influencers or shills, and the manipulation of existing accounts to spread a particular message. The negative effects of astroturfing are wide-ranging and significant, and it can undermine trust in democratic institutions and the marketplace. The study concluded that it is important to identify and address astroturfing in order to mitigate its negative effects. There are several potential solutions for combating astroturfing that have been identified in the literature, including disclosure requirements, media literacy education, online platform policies, and legal remedies. By taking action to expose and combat astroturfing, it is possible to promote transparency, honesty, and trust in various contexts, including politics and business. This study contributes to a greater understanding of the issue of astroturfing and the importance of taking action to address it.
Keywords: Astroturfing, Agenda Setting, Artificial Agenda, Grassroots, Disinformation.

69 Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, Arş. Gör., sadullahbag@gmail.com, 0000-0002-0463-0822
70 Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, Prof. Dr., ozsoy_s@ibu.edu.tr, 0000-0002-8776-8922

"Ben De Öneriyorum" Devri Bitti Mi? Etkileyen Pazarlama Bağlamında Reklamdan Kaçınma Davranışının Reklam Değeri Üzerindeki Rolü

***Asena Temelli Cosgun*[71] *Özge Özkök Şişman*[72]**

Küreselleşme olgusu ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerle birlikte dünya bir değişim süreci içine girmiştir. Bu gelişmeler ve değişim süreci pazarlama perspektifinden değerlendirildiğinde markalara tüketicilerine ulaşabilmek için fırsatlar doğururken aynı zamanda markaların mücadele etmesi gereken yeni bir rekabet alanı meydana getirmiştir. Reklamların nihai hedefi tüketiciyi istenilen şekilde ikna ederek satın alma davranışına yöneltmektir. Tüketici ile satın alma zemininde buluşmak isteyen markalar bu amaca ulaşabilmek için birbirinden farklı stratejiler geliştirirler. Dijital alanda yaşanan gelişmeler tüketiciyi iknaya giden yolda markalara yeni araçlar sunarken mesajın biçim ve içeriğinin dönüşümünü de zorunlu kılmıştır. Konvansiyonel medyanın durağan içeriği yerine yeni iletişim teknolojilerinin hızlı doğasına uygun dinamik içerikler özgün stratejiler geliştirilerek tüketici satın almaya ikna edilmeye çalışılmaktadır. Bu stratejilerinden en yaygın olanı reklamda güvenilir kaynaklardan faydalanmaktadır. İkn**a**nın en temel yollarından biri olan kaynak kullanımı dijital içerikler için de kullanılan önemli bir strateji olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda ağ teknolojisi ve sosyal medyanın toplumsal yaşamda merkezi bir yer edinmesi sosyal medyaya erişim sağlayan kullanıcıların aynı zamanda birer içerik üreticisi olabilmelerine olanak sunmuş olup, pazarlama iletişiminde önemli bir ikna kaynağı olan kanaat önderi kavramının da dönüşmesine neden olmuştur. Günümüzde bireylerin tanıdığı, güvendiği bireylerden daha fazla etkilenmesi varsayımından hareketle etkileyen (Influencer) pazarlama markaların ve reklamverenlerin sıklıkla başvurduğu bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır. Etkileyen pazarlamaya yönelik artan talep, sektörel dinamikler doğrultusunda gerçekleştirilen reklam içeriklerinin sayıca artması, içeriklerinin standartlaşması reklamdan kaçınma ve reklam değerine yönelik kaygıları ortaya çıkarmıştır. Araştırma etkileyen pazarlama çerçevesinde kullanıcıların reklamdan kaçınma davranışına yönelik motivasyonları ve bu durumun reklam değeri üzerindeki rolünü tespit etmeye odaklanmaktadır. Bu kapsamda araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden derinlemesine görüşme tekniğine başvurularak, dijital pazarlama, sosyal medya yönetimi, dijital reklam alanlarında çalışan 8 sektör profesyonelinin etkileyen pazarlama ve reklamdan kaçınma davranışları yaklaşımlarını ortaya çıkartacak şekilde kurgulanmıştır.
Anahtar Kelimeler: Etkileyen Pazarlama, Reklamdan Kaçınma, Reklam Değeri, Dijital Reklamcılık, Sosyal Medya Pazarlaması.

Is The Age Of "I Recommend It Also" Over? The Role Of Advertisement Avoidance On Advertising Value In The Context Of Influencer Marketing

With the phenomenon of globalization and developments in communication technologies, the world has entered a process of change. When these developments and the change process are evaluated from a marketing perspective, while creating opportunities for brands to reach their consumers, they also create a new competitive field that brands have to struggle with. The ultimate goal of advertisements is to persuade the consumer in the desired way and direct them to purchasing behavior. Brands that want to meet with the consumer on the purchasing ground develop different strategies to achieve this goal. The developments in the digital field have required the transformation of the form and content of the message, while offering new tools to brands on the way to persuading the consumer. Instead of the static content of conventional media, dynamic content suitable for the rapid nature of new communication technologies is tried to be persuaded to buy by developing original strategies. The most common of these strategies is using reliable sources in advertising. The use of resources, which is one of the most basic ways of persuasion, is an important strategy used for digital content as well. In this context, the fact that network technology and social media have a central place in social life have enabled users who access social media to be content producers at the same time, and this has led to the transformation of the concept of opinion leader, which is an important source of persuasion in marketing communication.

71 Araştırma Görevlisi, İstanbul Medipol Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü. atemelli@medipol.edu.tr, 0000-0002-8736-6229
72 Araştırma Görevlisi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Yeni Medya ve İletişim Bölümü. o.ozkok @iku.edu.tr, 0000-0001-7150-4909

Today, on the assumption that individuals are more influenced by individuals they know and trust, influencer marketing is a method frequently used by brands and advertisers. The increasing demand for influencer marketing, the increase in the number of advertisement contents realized in line with sectoral dynamics, the standardization of their contents have revealed concerns about ad avoidance and ad value. In this context, the research was designed to reveal the influencing marketing and advertising avoidance behaviors of 8 industry professionals working in digital marketing, social media management, and digital advertising by applying an in-depth interview technique, one of the qualitative research methods.
Keywords: Influencer Marketing, Ad Avoidance, Ad Value, Digital Advertising, Social Media Marketing.

Bedenlenmiş Biliş Yaklaşımı Bağlamında Sosyal Medya Deneyimini Ele Almak

Işkın Özbulduk Kılıç[73]

Bedenlenmiş biliş, zihnin sadece bedene bağlı olmadığı, aynı zamanda bedenin de zihni etkilediği fikri üzerine gelişen Kartezyen olmayan bir bilinç tartışmasının sonucunda açığa çıkmış bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, film kuramlarına da tesir ederek, seyircinin film deneyiminde beden ve beyin ilişkisini tartışan bedenlenmiş simülasyon teorisi ortaya çıkmıştır. Bedenlenmiş simülasyon teorisi, insan beyninin temel bir işlevsel mekanizmasına işaret eder. Bu mekanizma, başkalarının eylemleri, duyguları ve duyumlarının gözlemcinin kendi duyusal-motor ve görsel-motor nöral temsilleri üzerinde haritalandırılmasını sağlar. Ek olarak, bedenlenmiş simülasyon teorisi, beyin-vücut sistemimiz, diğerlerinin davranışlarını haritalamak ve anlamak üzere beyindeki nöral yapıları nasıl kullandığımızı irdeler. Bu teori, varlığını ayna nöronların keşfine borçludur. Motor sisteminin öne çıkan bir bileşeninin ilgili özelliklerinden biri olan ayna nöron mekanizması, amaca yönelik eylemin hem performansı hem de algısı sırasında aktif olmasıdır. Bu mekanizma, başkalarının motor davranışlarının amaçlarını anlamanın bir yolunun -muhtemelen en temel ve doğrudan olanın- temelini oluşturur. Bu çalışma oldukça güncel olan bu tartışmalar bağlamında sosyal medya kullanıcılarının, sosyal medya içerikleriyle kurdukları ilişkiyi mercek altına alır. Bu amaçla, iki influencer hesabı, takipçiler ile etkileşimi bağlamında irdelenecek ve takipçilerin, bu hesaba dair geliştirdikleri duygulanımsal ve kinestetik empati olasılıkları mercek altına alınacaktır. Bu sayede özneler arası ilişki, nörofelsefi bağlamda tartışılarak, infuluencer hesaplarının sosyal medya kullanıcılarına nasıl etki ettiği açığa çıkarılmaya çalışılacaktır. Çalışma kapsamında kendilerini sağlık sorunları ile ifade eden iki infulencerın hesapları, son bir yıl içerisindeki paylaşımları bağlamında incelenecektir. Bu sayede sosyal medya kullanıcılarına ve sosyal ağların bireyler üzerindeki etkilerine dair yeni perspektif sağlanması umulmaktadır.
Anahtar Kelimeler : Bedenlenmiş Biliş, Nörofelsefe, Ayna Nöron, Sosyal Medya, Kullanıcı.

Addressing Social Media Experience in the Context of an Embedded Cognition Approach

Embodied cognition is an approach that emerged as a result of a non-Cartesian consciousness debate that developed on the idea that the mind is not only connected to the body but that the body also affects the mind. This approach also influenced film theories and embodied simulation theory, which discusses the body and brain relationship in the movie experience of the audience, has emerged. Embedded simulation theory points to a basic functional mechanism of the human brain. This mechanism allows the actions, emotions, and sensations of others to be mapped onto the observer's sensory-motor and visual-motor neural representations. In addition, embodied simulation theory examines our brain-body system, and how we use neural structures in the brain to map and understand the behavior of others. This theory owes its existence to the discovery of mirror neurons. The mirror neuron mechanism, which is one of the relevant features of a prominent component of the motor system, is active during both the performance and perception of goal-directed action. This mechanism underlies a way—perhaps the most basic and direct—of understanding the purposes of the motor behavior of others. This study examines the relationship between social media users and their social media content in the context of these very current debates. For this purpose, the two influencer accounts will be examined in the context of their interaction with the followers and the emotional and kinesthetic empathy possibilities that the followers have developed for this account will be examined. In this way, the intersubjective relationship will be discussed in a neurophilosophical context, and it will be tried to reveal how influencer accounts affect social media users. Within the scope of the study, the accounts of two influencers who express themselves with health problems will be examined in the context of their shares in the last year. In this way, it is hoped to provide a new perspective on social media users and the effects of social networks on individuals.
Keyword: Embedded Cognition, Neurophilosophy, Mirror Neuron, Social Media, User.

73 Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Radyo Televizyon ve Sinema, Arş. Gör., E-mail: iskin.ozbulduk@hbv.edu.tr
ORCID : 0000-0003-4801-7381

Gözetim Temalı Dijital Oyunlar Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme

Ömer Furkan Alp[74]

Gözetim kavramı başta sosyoloji, iletişim ve siyaset bilimi olmak üzere sosyal bilimler içerisinde sosyal, kültürel ve politik işlevleri ve sonuçları üzerine tartışılan bir konu olarak öne çıkmaktadır. Aynı zamanda gözetim temasını merkezine alan birçok kurgusal eser üretilmiştir. Bu kurgusal eserler izlerkitlelerine gözetimin toplumsal etkileri üzerinde düşünme imkânı sunmaktadır. Bunun yanı sıra gözetimin sosyal, psikolojik ve kültürel etkileri hakkında sosyal bilimler alanına bakış açıları sağlamaktadır. Bilgisayar teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte ortaya çıkan dijital oyunlar günümüzde yeni bir anlatı formu haline gelmiş, zaman içerisinde gözetimi konu alan birçok oyun yayımlanmıştır. Oyunlar diğer kurgusal eserlerden farklı olarak etkileşimli yapıları gereği oyuncuların aktif katılımını gerektirmedir. Bu durum, oyuncuların oyunun anlatısıyla daha yakın ve doğrudan bir ilişki kurmalarına imkân vermektedir. Araştırmanın amacı, gözetim kavramının dijital oyunlarda nasıl temsiliyet kazandığının ve oyuncuların oynama pratiklerinde nasıl yer edindiğinin anlaşılmasıdır. Araştırmanın örneklemi gözetim temasını farklı düzeylerde merkezine alan Tom Clancy's Splinter Cell (2002), Watch Dogs (2014), Papers Please (2013), Frostpunk (2018) ve Beholder (2016) oyunlarından oluşmaktadır. Araştırmanın amacı doğrultusunda, örneklemi oluşturan oyunların etkileşim analizi yapılarak bulgular karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Araştırma sonucunda, örneklemi oluşturan oyunların gözetim konusunda ideolojik bir yaklaşıma ve eleştirel bir argümana sahip olmaları açısından anaakım-eleştirel oyunlar olmak üzere ikiye ayrıldığı; bu ayrımın oyunların oyun tasarımı ve oynanışında çeşitliliğe neden olduğu saptanmıştır.
Anahtar Kelimeler: Gözetim, Dijital Oyunlar, Etkileşim Analizi.

A Comparative Review of Surveillance Themed Digital Games

The concept of surveillance stands out as a subject that is discussed in its social, cultural, and political functions and results in social sciences, especially in sociology, communication, and political science. At the same time, many fictional works have been produced that center on the theme of surveillance. These fictional works offer audiences the opportunity to reflect on the social effects of surveillance. In addition, it provides perspectives to the field of social sciences about the social, psychological, and cultural effects of surveillance. Digital games that emerged with the development of computer technologies have become a new narrative form today, and many games on surveillance have been published over time. Unlike other fictional works, the games require the active participation of the players due to their interactive nature. This allows players to establish a closer and more direct relationship with the narrative of the game. The research aims to understand how the concept of surveillance is represented in digital games and how it takes place in the playing practices of the players. The sample of the research consists of the games Tom Clancy's Splinter Cell (2002), Watch Dogs (2014), Papers Please (2013), Frostpunk (2018), and Beholder (2016), which center the theme of surveillance at different levels. In line with the purpose of the research, the interaction analysis of the games that make up the sample was made and the findings were examined comparatively. As a result of the research, the games that make up the sample are divided into two mainstream-critical games in terms of having an ideological approach and a critical argument about surveillance; it has been determined that this distinction causes diversity in game design and gameplay of games.
Keywords: Surveillance, Digital Games, Interaction Analysis.

74 İstanbul Medipol Üniversitesi, Yeni Medya ve İletişim Bölümü, Araştırma Görevlisi, ofalp@medipol.edu.tr, 0000-0002-0374-4959

Dijitalleşmenin İşletme İnsan Kaynakları Yönetim Süreçlerine Etkisi ve Bir Araştırma

***Emre Can Şahin*[75]*, Gürcan Papatya*[76]**

Dijitalleşme işletme insan kaynakları yönetim süreçlerini yeniden tanımlama ve tasarlama ihtiyacı yaratmıştır. Yazında yapısal ve operasyonel süreçler üç ana boyutlu kendini göstermektedir: (a) İnsan kaynakları geliştirme süreçleri, (b) yetenek geliştirme süreçleri ve (b) performans geliştirme süreçleri. Ancak her bir sürecin dijitalleşmeyle yeniden ele alınması, başlı başına bir iş kültürünü geliştirme ve değişme sürecini vurgulamaktadır. İnsan kaynakları geliştirilme süreci mevcut ve gelecekteki değişimleri göz önünde bulundurarak daha çevik, insan odaklı, yenilikçi, bağlantılı, uyumlu ve verimli olma kapasitesi araştırılmasıdır. İnsan kaynakları yetenek geliştirme sürecinin de temel itici gücünü niteler. Yetenekli kişilerin işe alınması, geliştirilmesi ve elde tutulmasıyla yapısal destek sağlanır. Bu sayede yetenek tabanlı iş, pazar ve rekabet pozisyonu oluşturma fırsatı oluşturma hedeflenir. Dolaysıyla insan kaynaklarında performans geliştirme sürprize imkân vermeyecek şekilde süreçlenir. Sürekli ileri ve geri bildirimle, performans geliştirme imkânları güçlendirilmiş olur.Bu bildiri dijitalleşmenin insan kaynakları yönetim sürecinde üç ana boyut, etkisi ve etkisini Antalya Gazipaşa'da faaliyet gösteren banka şubelerinde ampirik olarak ölçmeyi ve incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma sonuçlarının sempozyum kapsamında katılımcılarla paylaşılması hedeflenmektedir.
Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Dijital İnsan Kaynakları, İnsan Kaynakları Yönetim Süreçleri.

The Effect of Digitalization on Business Human Resources Management Processes and a Research

Digitilization has created the need to redefine and redesign business human resources management processes. In the article, structural and operational processes show themselves in three main dimensions: (a) human resources development processes, (b) talent development processes and (b) performance development processes. However,rehandling each process with digitalization, it emphasizes the process of developing and changing a business culture on its own.Taking into account current and future changes, the human resources development process is the study of the capacity to be more agile, human-oriented, innovative, connected, adaptable and efficient. Human resources also characterizes the main driving force of the talent development process. Structural support is provided by recruiting, developing and retaining talented people. Through this, it is aimed to form an opportunity to create a talent based business, market and competitive position. Thereby, performance improvement in human resources is handled in a way that does not allow for any unexpected surprises. By providing constant back and forward feedbacks, performance improvement opportunities are strengthened. This paper aims to empirically measure and examine the three main dimensions, impact and the impact of digitalization in the human resources management process in bank branches operating in Antalya-Gazipaşa. It is aimed to share the research results with the participants of the symposium.
Keywords: Digitalization, Digital Human Resources, Human Resource Management Processes.

75 Yüksek lisans, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilimi Yönetim Organizasyon Bilim Dalı, emrecanahin@gmail.com, https://orcid.org/0000-0003-0159-3373
76 Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF İşletme Anabilimi Yönetim Organizasyon Bilim Dalı Öğretim Üyesi, gurcanpapatya@sdu.edu.tr

Küreselleşme ve Dijitalleşmenin Getirdiği Fırsatlar ve Riskler Üzerine Bir İnceleme

Mustafa Gökmen[77]

Almanya'yı ikiye bölen Berlin Duvarı, İkinci Dünya Savaşı sonrası kurulan Doğu-Batı eksenli iki kutuplu dünya düzenin sembolü olmuştur. Soğuk Savaş yılları boyunca önemini koruyan bu duvar, 1989 yılında Doğu Bloğunun başat gücü Sovyet Rusya'da meydana gelen siyasi ve toplumsal gelişmelerin sonucunda yıkılmıştır. Bu olay küreselleşmenin önü açılmıştır. Globalizm veya diğer bir ifadesiyle küreselleşme iki kutuplu dünya düzeninin sonuna işaret eden bir kavram olmuştur. Küreselleşme ile liberal ekonomik modeli benimseyen Batı dünyası belirleyici bir hal almıştır. Mal, hizmet, sermaye ve insanların serbest dolaşımı anlamına gelen küreselleşme, iletişim bilimci Mcluhan'ın 1960'lı yıllarda ortaya koyduğu "küresel köy" tezini doğrulamıştır. İnternet sayesinde yerküre adeta bir "küresel köy" dönüşmüştür. Küreselleşmenin dünyanın bir yarısına getirdiği yenilik ekonomik kalkınma, yükselen hayat standartları, teknolojik ilerleme ve bilginin daha hızlı yayılması olmuştur. Zengini daha zengin, yoksulu daha yoksul hale getirmesi küreselleşmeye getirilen eleştirilerin başında gelmektedir. Az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerin dışlanması, üretilen fayda ve çıkarların ülkeler ve bölgeler arasında eşit olarak dağılmaması, küreselleşmeye yöneltilen önemli eleştirilerdir. Bu durum "dijital bölünme" kavramıyla açıklanmaktadır. Söz konusu bölünmenin küreselleşmeyle birlikte giderek "dijital uçurum" haline dönüştüğü şeklinde eleştiriler de yapılmaktadır. Küreselleşme, sermayenin serbestçe dolaşımını ve yabancı yatırımları arttırması sebebiyle ekonomik gelişmeleri olumlu anlamda destekleyen unsur olarak görülmektedir. Fakat, küreselleşme ile kriz zamanlarında sermayenin daha çabuk yurtdışına kaçması ve krizlerin diğer ülkelere daha hızla yayılmasına da sebep olduğu bilinmektedir. Küreselleşmenin diğer önemli ayakları ise etkileri her geçen gün artan çok uluslu şirketler, hükümet dışı örgütler olarak sıralanabilir. Bu bağlamda küreselleşme aynı zamanda yerel değerleri dönüşüme uğratarak evrensel ticari metaya dönüştürmüştür. İnternet kullanımının dünyada giderek yaygınlaşması küreselleşmeyi zirveye taşımıştır. Bu da "dijital çağ"ı başlatmıştır. Dijitalleşme bilgi ve yeni üretim çağına geçişi açıklamak için kullanılmaktadır. Dijitalleşme, ulaşılabilir bilgilerin herhangi bir bilgisayar, akıllı telefon, tablet vb. teknolojik araçlar tarafından okunabilecek, o ortamlarda düzenlenebilecek ve iş akışlarına dahil edilecek şekilde dijital ortama aktarılması sürecidir. 'Dijital çağ' olarak adlandırılan bu dönemde hızla gelişen teknolojilerle yaşanan dijital dönüşüm hızlanarak devam etmektedir. Covit-19 süreci dijital topluma geçici hızlandıran bir etken olmuştur. Evlerine kapanan insanlar uzaktan çalışma yöntemiyle dijital ortamda işlerini yürütmüştür. Alışverişler yine dijital mecralarda gerçekleştirilmiştir. Ödemeler de nakit yerine dijital araçlarla yapılmıştır. Eğitim öğretim faaliyetleri de dijital ortamlarda yürütülmüştür. Dijital hayat sağladığı bazı konforlar sebebiyle geniş kitlelerce hızla kabullenilmiştir. Teknoloji ve dijitalleşmenin sağladığı faydalar hizmet, ürün, iş geliştirme, eğitim, sağlık, ticaret, sanat gibi aklınıza gelebilecek birçok alanda her geçen gün artmaktadır. Dijital teknolojiler, beraberinde getirdiği birçok fırsatla hayatın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Fakat her yeni teknoloji ile ortaya çıkan fırsatlar aynı zamanda bazı tehdit ve tehlikeleri de beraberinde getirmektedir. Dijital bölünme, dijital bağımlılık, dijital zorbalık ve dijital yorgunluk, dijital soygun gibi kavramlar bu bağlamda ele alınmalıdır. Küreselleşme ve dijitalleşmenin ele alındığı bu çalışmada literatür taraması metodu takip edilmiştir. Elde edilen bulguların raporlanmasıyla çalışma tamamlanmıştır.
Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Dijitalleşme, Teknoloji, Fırsatlar, Riskler.

An Analysis on the Opportunities and Risks of Globalization and Digitalization

The Berlin Wall, which divided Germany into two, became the symbol of the East-West axis bipolar world order established after the Second World War. This wall, which maintained its importance during the Cold War years, was demolished in 1989 as a result of the political and social developments in Soviet Russia, the dominant power of the Eastern Bloc. This event paved the way for globalization. Globalism, or in other words, globalization has been a concept that marks the end of the bipolar world order. The Western world, which has adopted the liberal economic model with globalization, has become a determining factor. Globalization, which means the free movement of goods,

77 Öğr. Gör. Dr., Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Görsel İşitsel Teknikler ve Medya Yapımcılığı Bölümü, mustafagokmen@isparta.edu.tr, ORCİD: 0000-0001-6712-3759

services, capital and people, confirmed the "global village" thesis put forward by communication scientist McLuhan in the 1960s. Thanks to the Internet, the world has turned into a "global village". The innovation that globalization has brought to one half of the world has been economic development, rising living standards, technological progress and faster dissemination of information. Making the rich richer and the poor poorer is one of the main criticisms of globalization. The exclusion of underdeveloped or developing countries, the unequal distribution of the benefits and benefits produced between countries and regions are important criticisms of globalization. This situation is explained by the concept of "digital divide". There are also criticisms that the said division has gradually turned into a "digital gap" with globalization. Digitization is the transfer of accessible information to any computer, smartphone, tablet, etc. It is the process of transferring it to digital media so that it can be read by technological tools, edited in those environments and included in workflows. In this period, which is called the 'digital age', the digital transformation experienced with rapidly developing technologies continues at an accelerating rate. The covit-19 process has been a factor that temporarily accelerates the digital society. People who have been locked in their homes have carried out their work in the digital environment with the remote working method. Shopping was also carried out in digital channels. Payments were also made with digital tools instead of cash. Education and training activities were also carried out in digital environments. Due to some of the comforts that digital life provides, it has been rapidly accepted by the masses. The benefits of technology and digitalization are increasing day by day in many areas you can think of, such as service, product, business development, education, health, trade, and art. Digital technologies have become an indispensable part of life with the many opportunities it brings. However, the opportunities that arise with every new technology also bring some threats and dangers. Concepts such as digital divide, digital addiction, digital bullying and digital fatigue, digital robbery should be considered in this context. In this study, which deals with globalization and digitalization, the literature review method was followed. The study was completed with the reporting of the obtained findings.
Keywords: Globalization, Digitalization, Technology, Opportunities, Risks.

Online Eğitim Sürecinde 18-24 Yaş Arasındaki Üniversite Öğrencilerinde Nomofobi

***Güven Kimençe*[78] *İhsan Eken*[79]**

Akıllı telefonlar ve mobil cihazların teknolojiyle birlikte hayatımızın kaçınılmaz bir parçası olduğu artık yadsınamaz bir gerçek halini almıştır. Bu kullanım, teknoloji bağımlılığını ve teknolojik cihazlar / internet olmadan yaşayamamayı da beraberinde getirmiştir. Bu bağımlılıklardan biri haline gelen Nomofobi, mobil cihazlardan uzak kalma ve çevrimiçi olamama fobisidir. Bu çalışmada COVID-19 pandemisi nedeniyle online eğitim almak zorunda olan 18-24 yaş aralığındaki üniversite öğrencilerinde nomofobi seviyesi çalışılmıştır. Özellikle online eğitim sürecindeki kısıtlamalar nedeniyle zaten evde olması beklenen kitlenin hala bu tür bir fobi eğiliminde olup olmadıkları ölçülmüştür. Çalışmanın amacı pandemi sürecinde evde olan hedef kitlenin davranışlarında bir değişiklik olup olmadığını saptamaktır. Bu durumun saptanması, nomofobik davranışların pandemi sürecinde azalıp azalmadığını görme konusunda önem arz etmektedir. Çalışma, söz konusu kitlenin evlerindeyken dahi teknolojik cihazlara ara verip veremediği, internet veya çevrimiçi olmanın sokağa çıkma yasakları döneminde de devam edip etmediği güdüsüyle yürütülmüştür. Anket yöntemiyle hedef kitleye sorular iletilmiş olup 18-24 yaş aralığındaki evren ile kolayda örneklemle kolayca ulaşılabilen hedef kitle aralığındaki kişiler seçilmiştir. Yirmi sorunun yer aldığı anket, Yıldırım ve Correia tarafından geliştirilmiş olan Nomofobi ölçeği kullanarak hazırlanmıştır (Yıldırım & Correia, 2015). Çalışmanın sonucuna göre, kişilerin %11,9'u hafif, %55,2'si orta ve %32,9'u da aşırı seviyede nomofobi davranışı göstermiştir. Katılımcıların tamamında nomofobi davranışları gözlenmiş olup hiçbir katılımcıda bu seviye 0 (sıfır) olarak ölçülmemiştir.
Anahtar Kelimeler: Akıllı Telefon, Nomofobi, Online Eğitim, Teknoloji Bağımlılığı, Uzaktan Eğitim.

Nomophobia in University Students Aged Between 18-24 in Online Education Process

It has become an undeniable fact that smartphones and mobile devices are an inevitable part of our lives with technology. This use has brought technology addiction and the inability to live without technological devices / the Internet. Nomophobia, which has become one of these addictions, is the phobia of being away from mobile devices and not being online. In this study, the level of nomophobia was studied in university students between the ages of 18-24 who had to take online education due to the COVID-19 pandemic. In particular, it was measured whether the audience, who is expected to be at home due to the restrictions in the online education process, still tends to have this kind of phobia. The aim of the study is to determine whether there is a change in the behavior of the target audience who is at home during the pandemic process. Detection of this situation is important to see whether nomophobic behaviors have decreased during the pandemic process. The study was carried out with the motive of whether the said audience could take a break from technological devices even when they were at home, and whether the internet or online continued during the curfew period. Questions were conveyed to the target audience by the survey method, and the population between the ages of 18-24 and the target audience that could be easily reached with a sample were selected. The questionnaire, which included twenty questions, was prepared using the Nomophobia scale developed by Yıldırım and Correia (Yıldırım & Correia, 2015). According to the results of the study, 11.9% of the individuals showed mild, 55.2% moderate and 32.9% extreme nomophobia behaviors. Nomophobia behaviors were observed in all of the participants, and this level was not measured as 0 (zero) in any of the participants.
Keywords: Distance Education, Nomophobia, Online Education, Smart Phones, Technology Addiction.

78 İstanbul Medipol Üniversitesi, Dil Okulu, Öğretim Görevlisi, gkimence@medipol.edu.tr, 0000-0003-2066-8668
79 Doç. Dr. İstanbul Medipol Üniversitesi

Facilitating Social Presence in Blended Learning Environments via Web 2.0 Tools

Sibel Ergün Elverici[80]

By serving various purposes and possessing many features as well as being easily accessed, Web 2.0 technologies have become an integral part of our lives and been used extensively all around the world. While posing many questions in their extensive use among students and affecting their lives, it has brought up many discussions about web 2.0 tools' use in education. Considering the amount of time students spend using technological devices and their possible potential, there is now more importance given to technology supported teaching and learning activities and mobile technologies are usually investigated to find out whether they might be of assistance to English teaching and learning process. By the same token, another topic that has aroused curiosity and interest in education is social presence. Among many other reasons, the significance of social presence comes from its influence in learning. In this sense, social presence has gained more emphasis in many learning contexts including mobile learning environments. Recent studies conducted in order to increase the quality of learning underlined the significance of social presence and attributed this importance to social presence's having an effect on many individual aspects such as interactivity, persuasion, trust and enjoyment. Social presence is believed to help participants form relationships based on mutual trust suggesting a positive effect on learning for students the absence of which may lead to a high level of frustration, an unreasonably critical attitude toward the efficacy of teachers as well as a low level of affective learning. Within this context, considering one of the definitions of social presence as being 'real' and being 'there', the aim of this study is to explore the social presence of high school students in blended learning contexts. Keeping in mind that higher level of social presence may not always lead to positive results, this descriptive study sets out to explore the social presence of high school students learning English in blended learning environments by integrating a well-known Web 2.0 tool, namely Duolingo. After integrating a meticulously planned instructional design and implementing it for six weeks, students' social presence levels are explored by applying a social presence scale. At the end of the study, it is determined that students had positive opinions and high social presence which may be interpreted as integrating a Web 2.0 tool in English classes may be an asset to facilitate learning English and enrich English language teaching and learning environments. This study is believed to provide valuable insight to teachers who are willing to encourage collaboration among their students in blended learning environments.
Keywords: Educational Technology, Blended Learning, Social Presence, Technology İntegration, Web 2.0

80 Dr. Sibel Ergün Elverici, Yildiz Technical University, School of Foreign Languages, elverici@yildiz.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-6921-5013

Bir Bildiriminiz Var: Bildirimlerle İlgili Kullanıcı Deneyimleri

Nehir Devrim[81]

Cep telefonu ve diğer akıllı cihazların kullanımı hızla artarken, kullanıcıların bu cihazları kullanırken geçirdiği süre de giderek artmaktadır. Kullanıcılar, 'bildirim' olarak sürekli ileti almakta, bilgi bombardımanına tutulmakta ve eylemde bulunmaya teşvik edilmektedir. Bu araştırma, kullanıcıların cep telefonlarına gelen bildirimlere yönelik tutumlarını ölçmeyi hedeflemektedir. Kullanıcıların cep telefonlarına gelen bildirimleri nasıl deneyimledikleri, bu deneyimlere yönelik duyguları ve bu deneyimlerin genel olarak kullanıcı deneyimini nasıl etkilediği araştırma sorularını oluşturmuştur. Kullanıcıların, sürekli bilgi bombardımanına tutulmaya yönelik tutumları pozitif (haberdar olma, kontrolde olma, teknolojiye adapte olma, heyecan duyma) ya da negatif (anksiyete, geride kalıyor olma hissi, dikkatin dağılması, baskı hissetme, rahatsızlık duyma) olabilir. Öte yandan bildirimler, uygulamanın kullanım süresini arttırmak, ürününü pazarlamak, görünürlüğü arttırmak, marka değerini arttırmak gibi çeşitli sosyoekonomik sebeplerle başvurulan bir yöntem olmuştur. Bildirimlerle ilgili kullanıcı deneyimlerini açıklayabilmek için nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik yaklaşım kullanılmıştır. Araştırmacı, 18-24 yaş arasında dokuz farklı kullanıcıyla yarı yapılandırılmış, derinlemesine görüşme yaparak pozitif ve negatif kullanıcı deneyimlerini incelemiş, ve genel temaları belirlemiştir. Çalışmanın sonucunda, kullanıcıların telefon bildirimlerine karşı ağırlıklı olarak negatif bir tutum içinde olduğu gözlemlenmiştir. Kullanıcılar, kendi dijital okuryazarlık seviyelerini yeterli bulmalarına rağmen teknoloji alet üzerine kontrol sahibi olmadıklarını hissetmekte, farkında olmadan çeşitli uygulamalarda gereğinden fazla zaman harcamakta, istenmeyen fazla bilgiye maruz kalmakta, uygunsuz zamanlarda bildirim almakta, cep telefonunun ekran süresinin bildirimler yüzünden kısalmasından şikayet etmektedir. Aynı zamanda kullanıcılar, kullanmadıkları ya da az kullandıkları markaların reklamlarını almaktan rahatsızlık duymaktadır. Reklam bildirimleriyle ilgili kişisel verilerin korunması ve gizliliği bakından endişe duymaktadır. Katılımcıların tamamı istenmeyen reklam bildirimlerinin taciz boyutuna ulaştığını ve dijital okuryazarlıklarına ve teknolojik öz-yeterliklerine güvenmelerine rağmen reklam bildirimi almaya nasıl ve ne zaman izin verdiklerini bilmediklerini ifade etmişlerdir. Kullanıcıların bildirimlere ve sürekli haberdar edilmeye yönelik tutumları, kullanıcı dostu ve vizyoner uygulamalar geliştirmek için uygulama tasarımcılarının, uygulama geliştiricilerinin, yazılımcıların, proje yöneticilerinin dikkate alması gereken bir noktadır.
Anahtar Kelimeler: Bildirim, Kullanıcı Deneyimi, Akıllı Telefon Bildirimleri, Anlık Bildirim, Akıllı Telefon Uygulamaları.

You Have 1 Notification: User Experiences on Notifications on Smartphones

While the use of smartphones and other smart devices is increasing rapidly, the time users spend using these devices is also increasing. Users are constantly receiving messages as 'notifications', bombarded with information and encouraged to take action. This research aims to measure users' attitudes towards notifications received on their smartphones. Research questions include how users experience the notifications received to their smartphones, their feelings towards these experiences and how these experiences affect the overall user experience. Users' attitudes towards being constantly bombarded with information can be positive (getting informed, being in control, feeling adapted to technology, feeling excited) or negative (anxiety, feeling of being left behind, getting distracted, feeling pressure, feeling annoyed). On the other hand, notifications have been a method used for various socioeconomic reasons such as increasing the usage time of the application, marketing the product, increasing the visibility of the product and increasing the brand value. A phenomenological approach, one of the qualitative research methods, was used to explain user experiences related to notifications on smartphones. The researcher examined positive and negative user experiences by conducting semi-structured, in-depth interviews with nine different users between the ages of 18-24, and identified general themes. As a result of the study, it has been observed that users have a predominantly negative attitude towards phone notifications. Users feel that they do not have control over their smartphone (despite all participants stated some level of digital literacy),

81 Kastamonu Üniversitesi, Yabancı Diller ve Kültürler Bölümü, Öğretim Görevlisi, ndevrim@kastamonu.edu.tr,
ORCID NO: 0000-0001-7753-5482

spend more time than necessary in various applications without realizing it, are exposed to unwanted information or overshare of information, receive notifications at inappropriate times, and complain that the screen time of their mobile phone is shortened due to notifications. At the same time, users are uncomfortable with receiving advertisements of brands they do not use or are not familiar with. Users are concerned about the protection and privacy of personal data regarding advertising notifications. All of the participants stated that unwanted advertisement notifications reached the level of harassment and they did not know how and when they authorized to receive advertisement notifications despite their confidence in their digital literacy and technological self-efficacy. Users' attitudes towards notifications and being constantly informed is a point that application designers, application developers, software developers and project managers should consider in order to develop user-friendly and visionary applications.
Keywords: notifications, user experience, smartphone notifications, push notifications, smartphone applications

Toplumsal Cinsiyet Perspektifinden İnsan ve Medya İlişkisinin Aile Fotoğraflarındaki Görüntüsel ve İzleksel Analizi: 1990-2020 Yılları

***Duygu Küçüköz Aydemir*[82] *Hanife Nalan Genç*[83]**

İnsanın medya ile ilişkisinin çok uzun olduğu ve bunun kümülatif bir biçimde ilerlediği açıktır. Toplum, ortaya çıkarmış olduğu medya üzerine kendi sosyo-kültürel izlerini bırakmaktadır. Toplumsal inanç ve tutumlar, medyanın gelişim ve dönüşümünde önemli bir etkiye sahiptir. Bu nedenle toplumsal cinsiyet kalıp yargılarını medyada bulgulamak ve toplum ve medya ilişkisini bu yönüyle irdelemek mümkündür. Medya olarak fotoğrafın icadı insanın medya algısını farklı bir şekilde gelişmiştir. Fotoğraf da sürekli dinamik bir halde devinen toplumla birlikte şekillenmiş ve değişmiştir. Fotoğrafın ataerkil bir topluma doğuşu ve gelişmesi, fotoğrafa yönelik olan toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ilk emarelerini taşımaktadır. Dolayısıyla fotoğrafın ilk zamanlarından günümüze dek olan çeşitlerinde yalnızca bir araç olmanın ötesinde mesaj da olduğu söylenebilir. Bu mesaj, dönemin toplumsal yapısından oluşur. Fotoğrafı, toplumsal cinsiyet perspektifinden çözümleyen bu çalışma, fotoğraflarda yer alan toplumsal cinsiyet rollerini, kalıp yargılarını, açık veya örtük mesajları konu edinmektedir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, fotoğraf üzerinden insan ve medya ilişkisine toplumsal cinsiyet bakış açısıyla yaklaşarak ortaya eleştirel ve niteliksel bir analiz çıkarmaktır. Bu amaçla çalışmada örneklem olarak 1970'den 2020'ye kadar olan aile fotoğrafları seçilmiştir. Fotoğrafların analizinde göstergebilim yöntemi kullanılmıştır. Fotoğraflarda insan ve nesne gibi göstergelerin yanı sıra beden dili, bakış, mekan gibi göstergelere de yer verilerek geniş bir perspektiften toplumsal cinsiyete dair veriler çekilmiştir. Çalışma sonunda, ailenin kurucu aktörleri olan kadın ve erkeğin bulunduğu aile fotoğraflarında toplumsal cinsiyet rollerinin ilk yıllarda işlediği ancak günümüzde etkisini yitirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Toplumsal cinsiyet bakış açısıyla medyayı irdeleyen bu çalışmanın alana katkı sunması beklenmektedir. Çalışmamız daha geniş örneklem kümesini çalışabilecek geniş çaplı çalışmaları desteklemektedir.
Anahtar Sözcükler: Medya, Fotoğraf, Toplumsal Cinsiyet.

Visual and Thematic Analysis of the Relationship between Human and Media in Family Photos from a Gender Perspective: The Years 1990-2020

It is obvious that people relationship with the media dates back long while progressesing cumulatively. Society leaves its own socio-cultural traces on the media. These social beliefs and attitudes have an important effect on the development and transformation of the media. For this reason, it is possible to detect gender stereotypes in the media and to examine the relationship between society and media in this respect. The invention of photography as media has developed people's perception of media in a different way. Photography, too, has been shaped and changed with the society that is constantly moving in a dynamic state. The birth and development of photography in a patriarchal society bears the first signs of gender inequality towards photography. Therefore, it can be said that photography has a message beyond being just a tool in its varieties from its early days to nowadays. This message consists of the social structure of the period. This study, which analyzes photography from a gender perspective, deals with gender roles, stereotypes, explicit or implicit messages in photographs. Therefore, the aim of this study is to produce a critical and qualitative analysis by approaching the relationship between people and media through photography from a gender perspective. For this purpose, family photos from 1970 to 2020 were chosen as a sample in the study. The semiotics method was used in the analysis of the photographs. In addition to indicators such as people and objects, the photographs also include indicators such as body language, gaze and space, and data on gender are captured from a broad perspective. At the end of the study, it was concluded that the gender roles in the family photographs of the women and men, the founding actors of the family, worked in the first years but lost their effect today. This study, which examines the media from a gender perspective, is expected to contribute to the field. Our study supports large-scale studies that can study a larger sample set.
Keywords: Media, Photography, Gender.

82 Doktora öğrencisi, Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Bilimleri Anabilim Dalı, duygumbs@gmail.com ORCID ID: 0000-0001-7623-8275
83 Prof., Dr. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı, ngenc@omu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-2345-6789

Teknoloji Çağında Aşırı Benlik Algısının Epidemik İlişkisinde Sosyolojik ve Dini Süreçler

Nihat Oyman[84]

Kişi etkilendiği çevresel hareketlerden ve ya kendisine biçilmiş rol çerçevesinden bir benlik algısı oluşturmaktadır. Bu benlik algısı ideal olan benlik algısı ile farkının orantılı bir biçimdeyse öz saygıya dönüşmektedir. Kişinin benlik algısı ile ideal algı arasında ortaya çıkan fark sosyal süreçlere göre şekillenmektedir. Özellikle tüketim ve teknoloji çağının gösterişi ve ya öne çıkmayı özendirdiği günümüzde aşırı benlik algısı epidemik bir şekilde yayılmaktadır. İnsanların aşırı tüketimi ve her şeye sahip olma isteği kendi benliğini her şeyden üstün görmesine sebep olmuştur. Aşırı övgü ve gösterim üzerine kurulu olan medyada şöhretlilerin ideal insan modeli olarak sunulması aşırı benlik algısını körüklemiştir. Ayrıca sansyonel ve magazinsel sunumlarda bulunan reality şovları, aşırı rekabetçi ve kendine özel her şeyi ifşa etme özgürlüğü 'her yerde ben varım' algısını epidemikleştirmektedir. Bu çalışmamızdaki amacımız günümüzde aşırı benlik algısının adeta bir salgın gibi yayılmasında ilişkili olduğu sosyal ve dini süreçlerin neler olduğunu anlamaktır. Bu çalışmanın ortaya çıkması için durum analizi yöntemi kullanılmıştır. Güncel bir olguyu gerçek yaşam çerçevesi içinde çalışan, araştırmacının kontrol edemediği bir olgu ya da olayı spesifik bir şekilde incelemesine olanak tanıyan bu yöntemle aşırı benlik algısının salgınlaşmasında ilişkili olduğu sosyal ve dini süreçler ele alınmıştır. Görsel yorumlama, yaşam biçimleri ve kitlesel yönelimlerden yaralanarak aşırı benlik algısı, sosyal ve dini süreçlerle ilişkisel bağlamda değerlendirilmiştir. Sonuç olarak aşırı benlik algısının epidemik bir sürece girmesinde birçok dini ve sosyolojik süreçle ilişkili olduğu görülmüştür. Bu bağlamda aşırı benliğin salgınlaşmasında medyanın rolünün önemli olduğu da görülmüştür.
Anahtar Kelimeler: Aşırı Benlik, Medya, Din, Diğer Sosyal Süreçler.

Excessive Self-Perception OF Epidemic Relation in Sociological and Religious Processes

The person creates a sense of self perseption from the environmental movements he is affected or the role frame assigned to him. If this self-perception is proportional to the ideal self-perception, it turns into self-esteem. The difference between a person's self-perception and ideal perception is shaped by social processes. Especially today, excessive self-perception is spreading epidemically. The excessive consumption of people and the desire to have everything have caused them to see their own self as superior to everything. Excessive praise and representations of celebrities in media create a perception as if celebrities are an ideal human model and this agitates excessive self perception. In addition, reality shows, which make sensational and tabloid presentations, extremely competitive and the freedom to reveal everything cause spreading to the perception of "I am everywhere". Our aim in this study is to understand what social and religious processes are associated with the spread of excessive self-perception like an epidemic today. The situation analysis method was used for the emergence of this study. With this method, which works on a current phenomenon within the framework of real life and allows the researcher to specifically examine a phenomenon or event that he cannot control, the social and religious processes associated with the epidemic of excessive self-perception are discussed. By making use of visual interpretation, lifestyles and mass orientations, excessive self-perception was evaluated in relation to social and religious processes. As a result, it has been seen that excessive self-perception is associated with many religious and sociological processes in the epidemic process. In this context, it has also been seen that the role of the media in the epidemic of excessive self-perception is important.
Key Words: The Age of Technology, Excessive Self-Perception , Media, Religion, Other Social Processes.

84 Doktora Öğrencisi MEB, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Din sosyolojisi, , n-forever-n@hotmail.com, ORCİD: 000 0001 8918 9142

Powerline Communicaiton, 5G and AI Ethical Challenges

Antony Ndolo[85]

The tomorrow world will be advanced and Artificial intelligence (AI) and robotics will the center of all digital technologies that will influence development of humanity and its sorrounndings. There is a project of how shoppings robots will go to the markets on behalf of man or how man will be resting in home pods as his/her avatar will be exploring the metaverse and interacting with other people's avatar worldwide. AI will be gain memontum with the advancement of powerline communcation systems and 5G. This has raised several fundamental questions. These questions include; what should wedo with these systems? what these systems should do? how will they collect and store peronal data? what risks do they bring?, how will be we control them? and what ethical and legal repercussions do they carry? In this paper, we will introduction to powerline, 5G, and AI. The objectives of this article are to discuss the ethical issues that arise with AI systems theirs tools made and how they are used by humans. We will also discuss the issues of privacy, manipulation, transparency/opacity, bias, human-robot interaction, employment, and the effects of autonomy. We will leave the question of machine ethics, artificial moral agency and the problem of a possible future AI superintelligence law researchers, philosophers and behavourial psychologists to discuss.

85 Prof. Dr. Karadeniz Teknik Üniversitesi İsmail Hakkı Çavdar, Karadeniz Teknik Üniversitesi

Web Site Uygulamalarına Yönelik Reklam Ve İzleme Araçlarının(Çerez,Cokies) Etkinliklerini Kontrol Altına Alabilen Çerez Yönetim Modelinin Tasarlanması Üzerine Değerlendirme

Hüseyin Camcı [86]***, Mesut Akbaş*** [87]***, Abdullah Gül*** [88]

Günümüzde internet reklamları açısından en çok kullanılan yöntemlerden birisi 'cookie'dir. Cookie teknolojisinde, kullanıcı bilgisayar ile ilgili bilgilerin işletme kayıtlarına geçirilmesi söz konusudur. Aynı ziyaretçinin siteyi ikinci defa girişinde sunucu ziyaretçiyi tanımakta ve onun ilgi alanına giren reklam mesajı ekranda belirmektedir. Cookie'ler kullanıcıların siteyle nasıl etkileşim kurduğu hakkında bilgiler taşımaktadır. Bir web kullanıcısı siteye eriştiğinde çerezler bilgisayara eklenir ve IP adresinin kaydedilmesiyle çalışmaya başlamaktadır. Bu şekilde, web sitesi, kullanıcının ilgi alanını belirleyebilir ve kullanıcı bilgiyi paylaşmayı kabul ettiğinde veriler reklamcılık amaçları için kullanılabilir. Ancak bir kullanıcı çerezleri kaldırmaya karar verirse, tarayıcının ayarlarına göre istediği zaman bu çerezleri kaldırabilir. Web sitelerinden gerekli verileri topladıktan sonra, çevrimiçi davranışsal reklamcılık, web tarama faaliyetlerine dayalı olarak kullanıcıların ilgi alanlarını gruplamaktadır. Kullanıcı segmentasyonu ve kullanıcı segmentleri sıralaması, davranışsal hedefli reklamcılığın genel adımlarıdır. İnternet, televizyonun 13 yılda, radyonun ise 38 yılda geçirdiği aşamayı 50 milyon insana son 5 yılda ulaşarak yakalamıştır. Bu hızlı gelişim internetin önümüzdeki yıllarda erişeceği noktanın ve kazanacağı önemin göstergesidir. Bu çalışmada, web site uygulamalarına yönelik reklam ve izleme araçlarının etkinliklerini kontrol altına alınmasında çerez izin model tasarımı üzerinedir.
Anahtar Kelimeler: İnternet, Cookies, Çerez, Web, Reklam.

Evaluation on Designing a Cookie Management Model That Can Control the Activities of Advertising and Tracking Tools (Cookies, Cokies) for Website Applications

Today, one of the most used methods in terms of internet advertisements is 'cookie'. In the cookie technology, the information about the user computer is transferred to the business records. When the same visitor enters the site for the second time, the server recognizes the visitor and the advertisement message that is of interest to him appears on the screen. Cookies carry information about how users interact with the site. When a web user accesses the site, cookies are added to the computer and start working by recording the IP address. In this way, the website can identify the user's interest and the data can be used for advertising purposes when the user agrees to share the information. However, if a user decides to remove cookies, they can remove them at any time according to the browser's settings. After collecting necessary data from websites, online behavioral advertising groups users' interests based on their web browsing activities. User segmentation and ranking of user segments are general steps in behaviorally targeted advertising.The Internet has reached 50 million people in the last 5 years, reaching the stage that television took in 13 years and radio in 38 years. This rapid development is an indication of the point that the internet will reach in the coming years and the importance it will gain. This study is about cookie consent model design in controlling the activities of advertising and tracking tools for website applications.
Keywords: Internet, Cookies, Cookie, Web, Advertising.

86 KLLKTF Ajans İletişim Ve Reklam A.Ş., Tasarım Departmanı, Tasarımcı, h.camci@kollektif.com.tr
87 KLLKTF Ajans İletişim Ve Reklam A.Ş., Tasarım Departmanı, Tasarımcı, m.akbas@kollektif.com.tr
88 KLLKTF Ajans İletişim Ve Reklam A.Ş., Tasarım Departmanı, Tasarımcı, abdullahgul46@gmail.com

Səlahəddin Xəlilov İrsində Türk Dünyasının Birliyi Strategiyası

Mehriban Sərdarova[89]

Filosof Səlahəddin Xəlilovun elmi-fəlsəfi yaradıcılığının iki başlıca cəhəti –müasir elmşünaslığa verdiyi töhfələr, dünya fəlsəfi düşüncəsinə gətirdiyi təlimlər, irəli sürdüyü fəlsəfi sistem və konsepsiyalar və təcrübəli təhsil qurucusu, elm təşkilatçısı kimi milliliyə və ümumbəşəriliyə xidməti ilə seçilən nəhəng irsi keçən əsrin son onilliyindən başlayaraq Azərbaycanda və müasir dünya fəlsəfi fikrində fundamental elm nümayəndələrinin xüsusi diqqət mərkəzindədir. **Əslində bir insan ömrünə sığışmayacaq qədər nəhəng fəaliyyət birinci və ikinci yerə ayrılmır, filosofun özünün irəli sürdüyü iç-içəlik təlimindəki kimi, iç-içə, birgə,vəhdətdə davam edir.** Bu fonomenal vəhdətdən doğan Səlahəddin Xəlilov yaradıcılığında türk dünyasının birliyi ilə bağlı gördüyü işlər – irəli sürdüyü ideyalar, yazdığı monumental əsərlər, təşkilatçılığı ilə keçirilən beynəlxalq konfrans və simpoziumlar, birgə elmi-fəlsəfi əməkdaşlıqlar, söylədiyi mülahizələr elmi-nəzəri mükəmməlliyilə yanaşı, praktik perspektivliliyilə ümumbəşəri əhəmiyyətə malikdir. Bütün idealı bir Türk fəlsəfəsi meydana gətirmək olan filosof 25 il öncə Böyük İpək Yolunun bərpası ilə bağlı qəbul edilən Bakı Bəyannaməsini məqsədinə gedən yolda bir işıq kimi dəyərləndirir, təsisçisi olduğu "İpəkyolu" jurnalında "Böyük İpək Yolunun bərpası ideyası" məqaləsində və bu səpkidə digər əsərlərində İpək Yolunun türk dünyasının daxili əlaqələrinin möhkəmlənməsinə, onun ümumbəşər sivilizasiyası ilə inteqrasiyasına yeni bir təkan verəcəyini qeyd edir. Səlahəddin Xəlilova görə, siyasi, iqtisadi və mədəni-mənəvi sahələrdəki əməkdaşlığın təməlində məhz ideya yaxınlığı, fəlsəfi dünyagörüşünün ümumiliyi dayanır. Filosofun türk dünyasının birliyi, düşüncə vəhdəti ilə bağlı çoxistiqamətli fəaliyyətindən bir qənaətə gəlirsən ki, onun türk dünyasının fəlsəfi birliyi ideyası ümumbəşər sivilisaziyasının gələcəyinə yönəlik məşhur "Dünyanı gözəllik xilas edəcək" ideyası ilə eyniyyət təşkil edir. Heç təsadüfi deyildir ki, Ümumdünya Fenomenologiya İnstitutunun təsisçisi və prezidenti, ABŞ filosofu, professor Anna – Tereza Timineçka Səlahəddin Xəlilov barədə deyir, ***"Professor Xəlilov Bertran Rasselə bənzər nadir filosoflardandır və fəaliyyət göstərdiyi tədqiqat sahəsində malik olduğu dərin bilikləri zəmanəsinin aktual problemləri, mədəni iqlimindən doğan geniş maraq dairəsinə tətbiq etməyi ustalıqla bacarır. Fəlsəfənin bəşəriyyəti maarifləndirə biləcəyinə və onu doğru yola yönəldəcəyinə böyük inam onun düşüncə tərzinin əsasını təşkil edir"*** S.Xəlilovun təkcə türk dünyasının birliyi ilə bağlı fəaliyyətini izləmək bu fikrin doğruluğunu təsbit edir. Türk dünyasının birliyi strategiyası Səlahəddin Xəlilovun dünyanın ünlü filosofları tərəfindən yüksək dəyərləndirilən konsepsiyasının – Şərq və Qərb mədəniyyətlərarası dialoqunun mərkəzində durur desək əsla yanılmarıq. "Doğu'dan Batı'ya Felsefe Köprüsü", "Medeniyyet ve Kültür: yeni bir yaklaşım" və s. 10-a yaxın monoqrafik əsərində mədəniyyətlərin bir-birini həzm etmədiyi, yüksək texnologiyaların, başqa sözlə, elmin, ağlın, gücün, mədəniyyəti, mənəviyyatı üstələdiyi, akademik çevrələrdə Şərq və Qərb, yaxud Qərb və İslam aləmi qütbləşmələrinin hökm sürdüyü məqamda xilas kimi Qərb düşüncəsinin varoluşu anlamasının tək yolu kimi Şərq düşüncəsinə geri dönməsini öz təlim və sistemləri ilə əsaslandırması bir zəfər xarakteri daşıyır. Səlahəddin Xəlilova görə, mədəniyyəti qorumağın yolu "yüksək texnologiyalar" dan daha yüksək texnologiyalar yaratmaqdır. Bu baxımdan, Səlahəddin Xəlilov fəlsəfəsində Şərq və Qərb coğrafî bir məkan deyil, ruh və bilginin təmsilçisi kimi nəzərdən keçirilir və türk dünyasının birliyindən doğan konsepsiya bu təlimin episentrində yer tutur. "Əbu Turxanın hikmət dünyası" əsəri də sevgi və düşüncənin vəhdəti kimi türk ruhunun, türk sözünün, türk fəlsəfəsinin, milliyin ümumbəşəriliklə vəhdəti kimi bir sistem mahiyyətindədir. Rusiyalı filosof Prof. Dr. Aleksandr Çumakov Səlahəddin Xəlilovun fəlsəfəsində Şərq və Qərbin dialektliyi məsələsinə toxunaraq bildirir ki, onun əsərlərində nəyə görə elm və texnoloji irəliləmənin yerini, insan, mənəvi maraqları tutmalıdır mövzusu ilə bağlı bütün sualların cavabı vardır və eyni zamanda, burada təbii elm təməli, həyatı fəlsəfi tutmaq ən zəngin yaşam tərzi kimi bir tam, vəhdət yarada bilər, bu da öz növbəsində Xəlilovun bəhs etdiyi kimidir; Şərq və Qərb arasında istənilən əlaqə mədəniyyətlərarası dialoq, fəlsəfi vəhdət xaricində mümkün deyildir. Bu baxımdan Səlahəddin Xəlilov sosial bilimlər və fəlsəfə alanındakı çalışmaları, fəaliyyəti ilə Azərbaycan/Türk düşüncəsinin ən önəmli təmsilçisi olaraq dünya miqyasında mükəmməl bir elm insanı kimi görkəmli yer tutur. Səlahəddin Xəlilova görə, "Türk Dünyası" - sadəcə dil, din, adət-ənənə, mədəniyyətlə, yaxud coğrafi, siyasi və ya iqtisadi amillərlə deyil, ilk növbədə milli ideya birliyi sayəsində mümkün ola bilər. Bunun üçün isə öncə düşüncə adamlarının bir araya gəlməsi, milli fəlsəfi fikrin bir sistem

89 Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Elmi Tədqiqat Mərkəzi mehribanserdarova@mail.ru

halına gətirilməsi tələb olunur.

Filosof belə bir fəlsəfənin proqram-konsepsiyasını, koordinatlarını da müəyyənləşdirir:

— türk dünyasının müxtəlif bölgələrində yaşayan fəlsəfə tədqiqatçıları arasında əlaqə yaratmaq, ümumbəşəri fəlsəfi fikrin inkişafına qatılmaqla yanaşı, milli dəyərlərə yönəli tədqiqatlar aparmaq;

— türk dünyası alimlərinin anlaya biləcəyi ümumi fəlsəfi terminləri qəbul etmək, ortaq türk fəlsəfi terminologiyasının formalaşdırılması məqsədi ilə xüsusi komissiya yaratmaq;

— türkdilli xalqların fəlsəfə tarixinin tədqiq, tədris və təbliği;

—yüksək elmi-nəzəri tələblər səviyyəsində beynəlxalq fəlsəfi jurnal nəşr etmək;

—hər ölkənin öz fəlsəfə cəmiyyəti olduğu kimi, bütövlükdə Türk Dünyasının vahid Fəlsəfə cəmiyyətini yaratmaq üçün təşkilatlanmaq;

Qeyd edilməlir ki, Səlahəddin Xəlilovun qurucusu və rəhbəri olduğu UFAD (Uluslararası Fəlsəfi Araşdırmalar Dərnəyi) dünya fəlsəfəsi miqyasına çıxmaq və türk fəlsəfəsinin dünya fəlsəfəsi strukturuna daxil olması məqsədilə fəaliyyət göstərməkdədir.

Açar sözlər: Türk Dünyasının Birliyi, Səlahəddin Xəlilov, Ufad, İpək Yolu, Türk Fəlsəfəsi.

The Strategy of the Unity of the Turkic World in the Legacy of Salahaddin Khalilov

The two main aspects of the philosopher Salahaddin Khalilov's scientific-philosophical creativity - his contributions to modern science, the teachings he brought to the world philosophical thought, the philosophical systems and concepts he put forward, and his huge legacy distinguished by his service to the nation and universality as an experienced educational founder and organizer of science, began in the last decade of the last century in Azerbaijan. and is the focus of special attention of the representatives of fundamental science in the philosophical opinion of the modern world.In fact, the huge activity that cannot fit into one person's life is not divided into the first and second places, it continues in the same way as in the doctrine of intertwining put forward by the philosopher himself.Bu fonomenal vəhdətdən doğan Səlahəddin Xəlilov yaradıcılığında türk dünyasının birliyi ilə bağlı gördüyü işlər – irəli sürdüyü ideyalar, yazdığı monumental əsərlər, təşkilatçılığı ilə keçirilən beynəlxalq konfrans və simpoziumlar, birgə elmi-fəlsəfi əməkdaşlıqlar, söylədiyi mülahizələr elmi-nəzəri mükəmməlliyilə yanaşı, praktik perspektivliliyilə ümumbəşəri əhəmiyyətə malikdir. The philosopher, whose whole ideal is to create a Turkish philosophy, values the Baku Declaration adopted 25 years ago regarding the restoration of the Great Silk Road as a light on the way to his goal, in the article "Idea of Restoration of the Great Silk Road" in the "Ipekyolu" magazine, which he founded, and in other works of this type, Silk He notes that his path will give a new impetus to the strengthening of the internal relations of the Turkic world and its integration with the universal civilization.According to Salahaddin Khalilov, the basis of cooperation in the political, economic and cultural-spiritual fields is precisely the closeness of ideas and the commonality of the philosophical outlook.From the multi-directional activities of the philosopher regarding the unity of the Turkic world and the unity of thought, you can conclude that his idea of the philosophical unity of the Turkic world is the same as the famous idea "Beauty will save the world" aimed at the future of universal civilization.It is no coincidence that the founder and president of the World Institute of Phenomenology, American philosopher, professor Anna-Tereza Timinechka, says about Salahaddin Khalilov, "Professor Khalilov is one of the rare philosophers similar to Bertrand Russell, and his deep knowledge in the field of research in which he works is relevant to the current problems of his time, the broad cultural climate skillfully able to apply it to the field of interest. The great belief that philosophy can enlighten humanity and guide it to the right path forms the basis of his way of thinking.Observing the activities of S. Khalilov only in connection with the unity of the Turkic world confirms the truth of this opinion.We would not be wrong if we say that the strategy of the unity of the Turkic world is at the center of Salahaddin Khalilov's concept, which is highly valued by the famous philosophers of

the world - East and West intercultural dialogue. "Bridge of Philosophy from East to West", "Civilization and Culture: a new approach", etc. In his nearly 10 monographic works, the existence of Western thought as a salvation at a time when cultures do not digest each other, when high technologies, in other words, surpass science, mind, power, culture, spirituality, and when the polarization of East and West, or the West and the Islamic world prevails in academic circles It is a triumph to justify his return to Eastern thought as the only way to understand it with his teachings and systems. According to Salahaddin Khalilov, the way to preserve culture is to create higher technologies than "high technologies". From this point of view, in the philosophy of Salahaddin Khalilov, East and West are not a geographical space, but are considered as representatives of spirit and knowledge, and the concept born from the unity of the Turkic world is at the epicenter of this teaching. The work "The World of Wisdom of Abu Turkhan" is in the essence of a system, like the unity of love and thought, and the unity of the Turkish spirit, the Turkish word, Turkish philosophy, and the nation with the universality.Russian philosopher Prof. Dr. Aleksandr Chumakov, referring to the dialectic of East and West in Salahaddin Khalilov's philosophy, states that his works contain the answers to all questions related to why science and technological progress should take the place of human and spiritual interests, and at the same time, here the foundation of natural science, the philosophical understanding of life is the richest. as a way of life, it can create a whole, unity, which in turn is what Khalilov mentioned; Any connection between the East and the West is impossible without intercultural dialogue and philosophical unity.From this point of view, Salahaddin Khalilov, with his works and activities in the field of social sciences and philosophy, is the most important representative of Azerbaijani/Turkish thought, and occupies a prominent place as a perfect scientist in the world.According to Salahaddin Khalilov, the "Turkish World" can be made possible not only by language, religion, tradition, culture, or geographical, political or economic factors, but primarily by the unity of national ideas. national philosophical thought is required to become a system.

The philosopher also defines the program-concept and coordinates of such a philosophy:

— to create connections between philosophy researchers living in different regions of the Turkic world, to participate in the development of universal philosophical thought, and to conduct research on national values;

— to adopt common philosophical terms that can be understood by scholars of the Turkic world, to create a special commission for the purpose of forming a common Turkish philosophical terminology;

— research, teaching and promotion of the history of philosophy of Turkic-speaking peoples;

— to publish an international philosophical magazine at the level of high scientific and theoretical requirements;

- organize to create a single Philosophical Society of the Turkish World as a whole, just as every country has its own Philosophical Society;

It should be noted that the UFAD (International Philosophical Research Association) founded and headed by Salaheddin Khalilov is working to reach the scale of world philosophy and to include Turkish philosophy in the structure of world philosophy.

Keywords: Unity Of The Turkic World, Salahaddin Khalilov, Ufad, Silk Road, Turkish Philosophy.

ISCT-PHD
International Symposium on Communication and Technology with Philosophical Dimensions
Uluslararası Felsefi Boyutlarıyla İletişim ve Teknoloji Sempozyumu
14-15 January 2023
14-15 Ocak 2023
MARMARA ÜNİVERSİTESİ GÖZTEPE KAMPÜSÜ
KEYNOTE SPEAKERS
MARMARA UNIVERSITY
1883
David J. Gunkel
Hacı Mustafa Açıköz
Thomas A. Bauer
Selahattin Halilov
Deadline: 7 January 2023
Son Başvuru: 7 Ocak 2023
INTERNATIONAL SOPHOS
SARI
AJIT-e
Plasmar
www.isct-phd.org